

CONCEPT-AANVULLINGSBESLUIT GELUID OMGEVINGSWET

Nota van Toelichting – artikelsgewijs

In het opschrift van paragrafen of artikelen is telkens tussen vierkante haken [...] aangegeven wat de grondslag in de wet is.

Hoofdstuk 1. Wijzigingen in de uitvoeringsregelgeving van de Omgevingswet

Artikel I (Besluit activiteiten leefomgeving) [artikel 4.3, eerste lid, Ow]

Artikel 4.1121a van het Besluit activiteiten leefomgeving stelt algemene regels met het oog op het voorkomen of beperken van geluidhinder voor verplaatsbare mijnbouwwerken. Dit artikel wordt toegevoegd via het Invoeringsbesluit Omgevingswet. Daarbij worden waarden vastgesteld voor het geluid in geluidgevoelige ruimten binnen geluidgevoelige gebouwen. Deze waarden gelden niet als die gebouwen geheel of gedeeltelijk liggen op een industrieterrein waar geluidproductieplafonds als omgevingswaarden voor moeten worden vastgesteld. De verwijzing naar de Wet geluidhinder is hierop technisch aangepast.

Artikel II (Besluit kwaliteit leefomgeving)

Onderdeel A (afdeling 3.5 (nieuw) Bkl)

§ 3.5.1 Algemene bepalingen [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

Artikel 3.18 (toepassingsbereik)

Eerste lid

In het eerste lid is bepaald dat afdeling 3.5 van toepassing is op de beheersing van het geluid van wegen, spoorwegen of industrieterreinen. In deze afdeling is het vertrekpunt van denken het geluid van wegen, spoorwegen of industrieterreinen op een geluidgevoelig gebouw dat is toegelaten op grond van een omgevingsplan of omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Wat een geluidgevoelig gebouw is, is geregeld in artikel 3.20. Het toelaten van een nieuw geluidgevoelig gebouw als zodanig is geregeld in hoofdstuk 5, met name subparagraaf 5.1.4.2a.4 die wordt toegevoegd met dit Aanvullingsbesluit. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op die subparagraaf.

Het geluid op een geluidgevoelig gebouw is altijd het geluid van een geluidbronsort als geheel. Voor de geluidbronsorten bestaande uit wegen of spoorwegen is dat bepaald in artikel 3.23, derde lid, en voor industrieterreinen in artikel 3.24, eerste en tweede lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op die artikelen.

Tweede lid

Hierin is bepaald dat het bij de toepassing van afdeling 3.5 gaat om het geluid op geluidgevoelige gebouwen die zijn toegelaten in het omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Dat zijn juridisch toegestane geluidgevoelige gebouwen, zowel de reeds gerealiseerde als de nog niet gerealiseerde gebouwen. De planologische situatie is bepalend, het feitelijk gebruik van een gebouw is voor de geluidgevoeligheid niet van belang. Dit betekent dat een gebouw met een woonfunctie dat tijdelijk wordt gebruikt als bijvoorbeeld kantoorruimte wel binnen het toepassingsbereik van deze afdeling valt en omgekeerd dat een kantoorruimte die feitelijk wordt bewoond niet onder het toepassingsbereik van deze afdeling valt. Net als onder de Wet geluidhinder is het uitgangspunt dat gebruik van gebouwen en locaties plaatsvindt overeenkomstig de daaraan toegekende functie.

Ook bepaalt het tweede lid dat afdeling 3.5 van toepassing is op geluidgevoelige gebouwen die geheel of gedeeltelijk in het aandachtsgebied van een weg, spoorweg of industrieterrein liggen. Het is in de praktijk mogelijk dat een geluidgevoelig gebouw gedeeltelijk in een geluidaanachtsgebied ligt en deels erbuiten. In dat geval wordt het hele gebouw als geluidgevoelig beschouwd en valt het onder de regels van afdeling 3.5.

Derde lid

Dit lid bepaalt dat afdeling 3.5 niet van toepassing is op het geluid door een industrieterrein, als sprake van een geluidgevoelig gebouw dat helemaal op een ander industrieterrein ligt. Woningen die geheel op een industrieterrein liggen, vallen niet onder de werking van deze afdeling omdat het aandachtsgebied begint bij de grens van een industrieterrein en in het eerste lid is bepaald dat deze afdeling ziet op woningen die geheel of gedeeltelijk in het geluidaanachtsgebied van dat industrieterrein liggen. Als industrieterreinen in elkaars onmiddellijke nabijheid liggen kan het echter voorkomen dat een geluidgevoelig gebouw geheel op industrieterrein A ligt en tegelijkertijd geheel of gedeeltelijk in het aandachtsgebied van industrieterrein B. Het is niet de bedoeling dat het geluid door industrieterrein B op dat geluidgevoelig gebouw moet worden beoordeeld. In het tweede lid is daarom expliciet bepaald dat zo'n geluidgevoelig gebouw buiten het toepassingsbereik valt.

Onder b is bepaald dat afdeling 3.5 niet geldt voor niet-geluidgevoelige gevels. Bij het vaststellen van geluidproductieplafonds wordt geen rekening gehouden met het geluid op die niet-geluidgevoelige gevels. Dat geldt ook als geluidproductieplafonds worden verhoogd en het geluid toeneemt. Een niet-geluidgevoelige gevel is een gevel van een geluidgevoelig gebouw die in het omgevingsplan als zodanig is aangemerkt op grond van artikel 5.78y of 5.78aa, of die op grond van artikel 10a.9 van het overgangsrecht als zodanig is aangemerkt (zie de begripsomschrijving in bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving). Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de artikelen 5.78y en 10a.9.

Vierde lid

Dit lid bepaalt dat afdeling 3.5 niet van toepassing is op geluidgevoelige gebouwen die in het omgevingsplan voor een periode van niet meer dan tien jaar zijn toegelaten. Deze tijdelijkheid moet expliciet in het omgevingsplan of de omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit zijn vastgelegd. Het kan daarbij zowel gaan om een gebouw dat tijdelijk geluidgevoelig is (bijvoorbeeld tijdelijke huisvesting in een kantoor) als om een tijdelijk aanwezig gebouw met een geluidgevoelige functie.

Artikel 3.19 (geluidaanachtsgebied)

Eerste lid

Dit lid geeft aan wat een geluidaanachtsgebied is. In de begripsbepaling van geluidaanachtsgebied wordt daarom ook verwezen naar dit artikel. Het geluidaanachtsgebied is een belangrijk onderdeel van het systeem omdat enkel binnen het geluidaanachtsgebied de geluidregels van dit besluit van toepassing zijn. Een geluidaanachtsgebied ligt langs een weg of spoorweg of rond een industrieterrein en is het gebied waarbinnen het geluid van weg, spoorweg of industrieterrein hoger kan zijn dan de standaardwaarde, bedoeld in tabel 3.32. Het geluidaanachtsgebied wordt alleen bepaald voor de standaardwaarde in L_{den} . Voor industrieterreinen geldt ook een standaardwaarde in L_{night} , maar daarvoor wordt geen apart geluidaanachtsgebied bepaald.

In de in het tweede lid bedoelde regeling zal worden bepaald dat het geluidaanachtsgebied bij wegen en spoorwegen begint bij de wegas. De (spoor)weg ligt zelf ook in het aandachtsgebied. Dat is van belang bij overkluizing van wegen en spoorwegen, als geluidgevoelige gebouwen boven de (spoor)weg gebouwd worden. Voor de toelating daarvan gelden de instructieregels van dit besluit. Bij industrieterreinen is dit niet aan de orde en daarom begint het geluidaanachtsgebied bij de buitengrens van het industrieterrein.

Bij wijziging van een weg, spoorweg of industrieterrein moet gekeken worden naar het toelaatbare geluid op geluidgevoelige gebouwen in het geluidaandachtsgebied. Als sprake is van een voorgenomen besluit dat zal leiden tot meer geluid en daardoor tot een groter dan het geldende aandachtsgebied, moet voor het nemen van dat besluit direct al in dat grotere aandachtsgebied worden getoetst. In de paragrafen 4.9 en 5.7 van het algemeen deel van deze toelichting wordt nader ingegaan op de werking van een geluidaandachtsgebied.

Het bepalen van een geluidaandachtsgebied is een rekenkundige exercitie en geen besluit met rechtsgevolgen. In artikel 10.23aa is bepaald dat een geluidaandachtsgebied moet worden vastgelegd in het register. Geluidaandachtsgebieden worden dus niet vastgelegd in het omgevingsplan. Dat is met name van belang voor geluidaandachtsgebieden die een gemeentegrens overschrijden. Bij voorbeeld een gemeentegrensoverschrijdend geluidaandachtsgebied van een industrieterrein gelegen in gemeente A: dat wordt door gemeente A in het register vastgelegd. Dat het aandachtsgebied zich ook over het grondgebied van gemeente B uitstrekt is daarbij niet van belang. Dat is een belangrijk verschil ten opzichte van het oude recht waarbij geluidzones als gebiedsaanduidingen in het bestemmingsplan werden vastgelegd.

Bij gemeentewegen, waterschapswegen en lokale spoorwegen die worden gereguleerd met het systeem van de basisgeluidemissie wordt het geluidaandachtsgebied bepaald als onderdeel van de gegevensverzameling (artikel 10.21b). Bij geluidbronsoorten met geluidproductieplafonds wordt het geluidaandachtsgebied bepaald bij het vaststellen van geluidproductieplafonds. Dat is geregeld in artikel 3.29 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Tweede lid

Een geluidaandachtsgebied wordt bepaald met de regels die met de Aanvullingsregeling geluid Omgevingswet worden opgenomen in de Omgevingsregeling. Die regels houden voor bronsoorten die worden gereguleerd met geluidproductieplafonds in dat de ligging van de buitengrens van het geluidaandachtsgebied wordt berekend. Het zal daarbij gaan om een vereenvoudigde berekening van de geluidcontour van de standaardwaarde in een lege omgeving en bij volledige benutting van de geluidproductieplafonds. Voor bronsoorten die worden gereguleerd met het systeem van de basisgeluidemissie wordt een breedte van het geluidaandachtsgebied voorgeschreven die afhankelijk is van de waarde van de basisgeluidemissie. De grens van dat geluidaandachtsgebied volgt dus rechtstreeks uit de toepasselijke regels en ligt zodanig dat het geluid op geluidgevoelige gebouwen buiten het geluidaandachtsgebied lager is dan de standaardwaarde.

Bij de bepaling van het geluidaandachtsgebied wordt geen rekening gehouden met geluidsafscherming (zoals gebouwen in het geluidaandachtsgebied, geluidschermen en geluidwallen), omdat afscherming voor hoogbouw weinig of geen effect heeft. De geluidaandachtsgebieden kunnen groter of kleiner zijn dan de geluidzones van de oude regelgeving (Wet geluidhinder). Dat komt doordat nu een nauwkeurigere methodiek gehanteerd wordt.

Artikel 3.20 (geluidgevoelige gebouwen)

In dit artikel is bepaald welke gebouwen geluidgevoelig zijn. In de begripsbepaling van een geluidgevoelig gebouw in bijlage I bij artikel 1.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, wordt naar dit artikel verwezen. Dit artikel vervangt het oorspronkelijke artikel 5.56 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, zoals dat is gewijzigd bij het Invoeringsbesluit Omgevingswet.

Via de begripsbepaling in bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving werkt deze bepaling ook door in hoofdstuk 5. In de wijze van definiëren is meer dan voorheen aansluiting gezocht bij de bouwregelgeving in het Besluit bouwwerken leefomgeving zonder wezenlijke wijzigingen tot stand te brengen ten opzichte van de definities die voorheen golden op grond van de Wet geluidhinder en de Wet milieubeheer. Zo is een woning nu gedefinieerd als een gebouw met een woonfunctie.

Een reguliere grondgebonden woning blijft dus een geluidgevoelig gebouw en een studentenwoning ook. Een vakantiewoning, die geen woonfunctie maar een logiesfunctie (voor recreatie) heeft, blijft niet geluidgevoelig. Hetzelfde geldt voor bijvoorbeeld gevangenis en tbs-inrichtingen die een celfunctie hebben. De voormalige geluidgevoelige terreinen (ligplaatsen voor woonschepen en standplaatsen voor woonwagens) vallen nu onder de geluidgevoelige gebouwen en blijven dus geluidgevoelig.

In de aanhef van het eerste lid is bepaald dat een geluidgevoelig gebouw ook een gedeelte van een gebouw kan zijn. Een gebouw kan dus bestaan uit een geluidgevoelig en een niet-geluidgevoelig gedeelte. Een voorbeeld daarvan is een flatgebouw met een commerciële plint. De eerste bouwlaag met commerciële ruimten is dan niet geluidgevoelig, de tweede en hogere bouwlagen wel. De toevoeging 'of een gedeelte daarvan' betekent ook dat elk deel van een gebouw (dat een van de onder a tot en met d bedoelde functies heeft) als afzonderlijk geluidgevoelig gebouw moet worden gezien. Een appartementengebouw is daarmee een verzameling van gestapelde geluidgevoelige gebouwen met een woonfunctie. Ook op dit punt is aansluiting gezocht met het Besluit bouwwerken leefomgeving.

In het eerste lid, onder a, worden de gebouwen met een woonfunctie en nevenfuncties daarvan genoemd. Een woonfunctie is volgens het Besluit bouwwerken leefomgeving een "gebruiksfunctie voor het wonen". Dit begrip omvat alle gebouwen voor woongebruik. Bij nevengebruiksfuncties kan worden gedacht aan de gemeenschappelijke ruimten in een woongebouw voor bijvoorbeeld 24-uurszorg zoals een verzorgingstehuis, of de gemeenschappelijke woonkamer van een studentenwoning. Ook deze zijn geluidgevoelig.

Een onderwijsfunctie, genoemd in het eerste lid, onder b, is in lijn met het Besluit bouwwerken leefomgeving, een gebruiksfunctie voor het geven van onderwijs. Het gaat hierbij om de onderwijsgebouwen die ook onder de Wet geluidhinder geluidgevoelig waren. Voor wat betreft de toetsing van geluidwaarden op de gevel is het van belang dat de nevenfuncties in beginsel tot het geluidgevoelige gebouw worden gerekend. Voor nevengebruiksfuncties van een onderwijsfunctie kan gedacht worden aan een sportfunctie (gymnastieklokaal) of een bijeenkomstfunctie (kantine). Het hele gebouw is in beginsel beschermd, en niet alleen de delen van de gevels waarachter zich klaslokalen bevinden. Hiermee wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de situatie onder de Wet geluidhinder, waarin een onderwijsgebouw in zijn geheel beschermd werd.

Onder c worden de gebouwen met een gezondheidsfunctie met bedgebed en nevenfuncties daarvan genoemd. Onder de Wet geluidhinder werden in deze categorie ziekenhuizen, verpleeghuizen, verzorgingstehuizen en psychiatrische inrichtingen aangemerkt als geluidgevoelige gebouwen. Ook deze benamingen zijn omgezet naar de terminologie van het Besluit bouwwerken leefomgeving. In dit kader is een gezondheidszorgfunctie een gebruiksfunctie voor medisch onderzoek, verpleging, verzorging of behandeling. Om niet alle gezondheidszorgfuncties – zoals praktijken van huisartsen of voor fysiotherapie – geluidgevoelig te maken, maar zo goed mogelijk aan te sluiten bij de begripsbepaling onder de oude wetgeving, is ervoor gekozen om alleen gezondheidszorgfuncties met bedgebed aan te wijzen. Bedgebieden zijn een bijzondere categorie verblijfsgebieden. In een bedgebed ligt ten minste één bedruimte, maar er kunnen daarnaast ook andere (verblijfs)ruimten liggen. Een bedruimte is volgens het Besluit bouwwerken leefomgeving een verblijfsruimte voor een of meer bedden voor slapen of voor het verblijf van bedgebonden patiënten in die ruimte. Net als bij onderwijsgebouwen wordt ook hier het hele gebouw beschermd en niet alleen de gevels waarachter het onderzoek, de verpleging, de verzorging of de behandeling plaatsvindt. Anders dan onder de Wet geluidhinder worden verzorgingstehuizen – mede als gevolg van de wijzigingen in het Nederlandse zorglandschap in de afgelopen periode – primair tot de woonfunctie (onderdeel a) gerekend en niet langer tot de gezondheidszorgfunctie. Voor de normering maakt dat overigens geen verschil.

Onder de bijeenkomstfunctie voor kinderopvang als bedoeld in het Besluit bouwwerken leefomgeving vallen dagopvang met slaapgelegenheid voor kinderen tot 4 jaar, de buitenschoolse

opvang en de 24-uursopvang. In aansluiting op de oude wetgeving, waarin alleen medische en reguliere kinderdagverblijven beschermd werden, worden alleen gebouwen met bedgebied aangemerkt als geluidgevoelig gebouw. De bijeenkomstfunctie voor kinderopvang met bedgebied richt zich zowel op kinderopvang voor kinderen tot 4 jaar als op 24-uursopvang. Bij 24-uursopvang speelt de leeftijd van de kinderen geen rol. Het gaat om bedrijfsmatige opvang. De oppas aan huis of de gastouder als bedoeld in de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen, die één of meer kinderen in de eigen woning of de woning van de ouders van die kinderen opvangt of verzorgt, vallen hier buiten. Ook voorzieningen waar kinderen wonen, zoals een tehuis, worden niet gerekend tot de bijeenkomstfunctie voor kinderopvang. Die vallen onder de woonfunctie. Medische voorzieningen zoals een medisch kinderdagverblijf of een kinderziekenhuis vallen onder de gezondheidszorgfunctie.

Voor het bepalen van het geluid op de gevel is het van belang dat nevengebruiksfuncties op grond van het eerste lid in beginsel tot het geluidgevoelige gebouw worden gerekend. Dit is echter anders als expliciet in het omgevingsplan is vastgelegd dat er geen geluidgevoelige ruimten mogen komen in dat deel van het gebouw. Dan wordt dat deel van het gebouw niet tot het geluidgevoelige gebouw gerekend. Op grond van het eerste lid behoort een bij een woning behorende garage bijvoorbeeld tot het geluidgevoelige gebouw. Als in het omgevingsplan echter is aangegeven dat de garage alleen als zodanig gebruikt mag worden zodat daarin geen geluidgevoelige ruimte is toegelaten, dan hoeft die garage niet beschermd te worden. In de concrete uitwerking in het omgevingsplan hoeft hierbij niet iedere garage individueel te worden aangewezen als een begrensde locatie, maar kan hierin bijvoorbeeld ook met een generieke regel voor alle garages bij woningen worden voorzien. Andere voorbeelden zijn de aangebouwde parkeergarage bij een ziekenhuis of bij een appartementencomplex of de gymzaal van een onderwijsinstelling. Dergelijke delen van gebouwen worden vaak zodanig gesitueerd dat zij het geluid van een weg afschermen. De niet-geluidgevoelige delen kunnen uiteraard niet voor geluidgevoelige functies worden gebruikt, tenzij het omgevingsplan wordt gewijzigd in welk kader de geluidbelasting op de gevels van de betreffende gebouwen alsnog getoetst moeten worden. Benadrukt wordt dat het tweede lid van dit artikel geenszins verplicht tot het benoemen van alle nevenfuncties van geluidgevoelige gebouwen in het omgevingsplan. Het artikel beoogt vooral een faciliteit te bieden voor situaties zoals hiervoor beschreven waarin niet-geluidgevoelige delen van gebouwen worden benut om andere delen af te schermen van het geluid.

Uit het derde lid volgt dat ook nog niet gebouwde maar wel toegelaten gebouwen (geprojecteerde gebouwen) geluidgevoelig zijn voor zover die gebouwen voldoen aan het eerste lid. Of een toegelaten gebouw al feitelijk gebouwd is, is dus niet van belang voor de bescherming tegen geluid. Nog niet gebouwde woningen en in aanbouw zijnde woningen zijn ook geluidgevoelig, net als reeds gebouwde (bestaande, aanwezige) woningen. Dit is een logisch voortvloeisel van de samenhangende benadering van ruimtelijke ontwikkelingen en geluid onder de Omgevingswet.

Bij nog niet gebouwde gebouwen is soms niet duidelijk wat de exacte locatie van de gevels wordt. Die informatie kan bijvoorbeeld opgenomen zijn in het omgevingsplan of een uitwerking daarvan, of in een omgevingsvergunning. Bij globale omgevingsplannen kan het voorkomen dat deze informatie nog niet beschikbaar is omdat de uitwerking nog moet plaatsvinden. Dan ligt het voor de hand dat op grond van artikel 2.2 van de Omgevingswet tijdens de voorbereiding van een besluit dat wijziging brengt in de geluidssituatie overleg plaatsvindt met de betreffende gemeente. Dat kan bijvoorbeeld aan de orde zijn bij de wijziging van een weg waardoor het geluid op toegelaten maar nog niet gebouwde geluidgevoelige gebouwen toeneemt. De betrokken bestuursorganen moeten dan afspraken maken over de maatregelen die getroffen worden om de toename van het geluid zoveel mogelijk te voorkomen. De maatregelen worden dan uitgevoerd als de nieuwe gebouwen daadwerkelijk gebouwd worden.

Artikel 3.21 (geluidgevoelige ruimten)

Binnen een geluidgevoelig gebouw is niet elke ruimte geluidgevoelig. In het eerste lid is bepaald welke ruimten gevoelig zijn voor geluid. Het vervangt artikel 5.57 van het Besluit kwaliteit leefomgeving zoals dat is gewijzigd bij Invoeringsbesluit Omgevingswet. Via de begripsbepaling in bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving werkt deze bepaling ook door in hoofdstuk 5. De aanwijzing van geluidgevoelige ruimten bouwt voort op de definitie van hetzelfde begrip in artikel 1 van de Wet geluidhinder en artikel 1.1 van het Besluit geluidhinder.

In het eerste lid, onder a, is bepaald dat bij een woonfunctie alle verblijfsruimten geluidgevoelig zijn. In het Besluit bouwwerken leefomgeving is voor woningen (gebouwen met een woonfunctie) bepaald dat woonkamers, slaapkamers en keukens verblijfsruimten zijn. In de Wet geluidhinder waren alleen keukens met een oppervlakte van ten minste 11 m² geluidgevoelig, maar dat oppervlaktecriterium is verlaten om de aansluiting bij het Besluit bouwwerken leefomgeving te verbeteren. Andere ruimten dan verblijfsruimten zijn niet geluidgevoelig. Hierbij moet onder meer gedacht worden aan tochtportalen, gangen en badkamers. Als een gevel zwaar door geluid worden belast, kan ervoor worden gekozen achter die gevel juist de niet-geluidgevoelige ruimte te situeren.

In het eerste lid, onder a, is ook bepaald dat een verblijfsruimte van een bijeenkomstfunctie, die een nevenfunctie is van de woonfunctie, een geluidgevoelige ruimte is. Een voorbeeld daarvan is de gemeenschappelijk woonkamer in een studentenhuus of recreatieruimte in een verzorgingstehuis.

In het eerste lid, onder b, c en d, is op overeenkomstige wijze bepaald dat verblijfsruimten in gebouwen met een onderwijsfunctie, een gezondheidszorgfunctie en een bijeenkomstfunctie voor kinderopvang met bedgebied, geluidgevoelig zijn. Ook verblijfsruimten als bedoeld onder c van een bijeenkomstfunctie die een nevengebruiksfunctie is van een gezondheidszorgfunctie zijn geluidgevoelig. Hierbij kan worden gedacht aan een recreatieruimte van een verpleeghuis.

In het eerste lid heeft de toevoeging 'of verblijfsgebied' betrekking op gebouwen die nog niet zijn ingedeeld in verblijfsruimten. Dat is aan de orde bij geheel vrij indeelbare 'casco' gebouwen die pas na oplevering door de eigenaren worden ingedeeld in concrete ruimten. De grenswaarden voor geluidgevoelige ruimten gelden dan voor de verblijfsgebieden.

De uitwendige scheidingsconstructies van woonwagens en woonschepen mogen niet te veel massa hebben. De geluidwering is daardoor beperkt en met name het achteraf aanbrengen van geluidwerende maatregelen is technisch moeilijk uitvoerbaar. Daarom is in het tweede lid bepaald dat woonschepen en woonwagens geen geluidgevoelige ruimten hebben. Het geluid in woonwagens en woonschepen wordt dus niet getoetst aan de grenswaarden in geluidgevoelige ruimten.

Artikel 3.22 (waar waarden gelden)

Dit artikel bepaalt waar de waarden, zoals deze zijn vastgelegd in de tabellen 3.32, 3.33 en 3.49, gelden. Het artikel is gebaseerd op artikel 5.60 zoals dat al in het Besluit kwaliteit leefomgeving is opgenomen.

In dit artikel is onder a, onder 1°, bepaald dat de standaardwaarden en grenswaarden voor een al gebouwd geluidgevoelig gebouw gelden op de gevel van dat gebouw. Onder a, onder 2°, is opgenomen dat als het geluidgevoelige gebouw nog niet gebouwd is, de waarden gelden op de plaats waar de gevel van het geluidgevoelige gebouw mag worden gebouwd. Zodra het gebouw gebouwd is, gelden de waarden op de gevel, ook al ligt deze op een andere plaats in het geval niet het hele bouwvlak is benut.

Het begrip 'gevel' is niet nader gedefinieerd. In de zin van dit besluit is de hele zijde van een geluidgevoelig gebouw de gevel waarop het geluid wordt bepaald en beoordeeld. Onder a, onder

1°, wordt niet verwezen naar artikel 3.21. Dat betekent dat ook een gevel waarachter niet-geluidgevoelige ruimten zijn gebouwd een gevel is als bedoeld onder a, onder 1°.

Bij artikel 3.20 is al toegelicht dat een gebouw kan bestaan uit een geluidgevoelig en een niet-geluidgevoelig gedeelte. Elk deel van een geluidgevoelig gedeelte moet als een afzonderlijk geluidgevoelig gebouw worden gezien. Een appartementengebouw bestaat in die zin uit gestapelde geluidgevoelige gebouwen met een woonfunctie, die ook verschillende zijden kunnen hebben.

Onder b is bepaald dat, anders dan bij andere geluidgevoelige gebouwen, niet de woonwagen of het woonschip wordt beschermd, maar de locatie waarop de woonwagen of het woonschip geplaatst kan worden. Bij woonwagens en woonschepen wordt het geluid getoetst op de grens van de locatie waar volgens het omgevingsplan woonwagens of woonschepen zijn toegelaten. Die grens kan samenvallen met de gevel van het woonschip of de woonwagen, maar meestal ligt de gevel op enige afstand van de grens van de locatie. Door te toetsen op de vaste grens van de locatie wordt voorkomen dat een verplaatsing van het woonschip of de woonwagen (binnen de locatie) gevolgen heeft voor de geluidbron.

Onder c is geregeld waar de grenswaarden voor het geluid in geluidgevoelige ruimten gelden, namelijk in de geluidgevoelige ruimten. Voor geluidgevoelige ruimten gelden uitsluitend grenswaarden. Deze grenswaarden worden in de praktijk aangeduid als de binnenwaarden. Welke ruimten in geluidgevoelige gebouwen geluidgevoelig zijn, is bepaald in artikel 3.21. Daarbij is aangesloten bij de terminologie en werkwijze van het Besluit bouwwerken leefomgeving. Om te voldoen aan de binnenwaarden moet de uitwendige scheidingsconstructie voldoende geluidwering bezitten. Onder c is geen uitzondering gemaakt voor woonschepen en woonwagens. Dat is niet nodig omdat in artikel 3.21 al is bepaald dat woonschepen en woonwagens geen geluidgevoelige ruimten hebben.

Artikel 3.23 (bepalen geluid van wegen en spoorwegen) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Dit artikel geeft regels over de wijze waarop het geluid van de geluidbronsorten wegen en spoorwegen moet worden bepaald.

Eerste lid

Het eerste lid geeft aan dat bij het bepalen van het geluid van een weg of spoorweg wordt uitgegaan van de geluideigenschappen van wegen of spoorwegen zoals die gemiddeld zijn tijdens de technische levensduur van het wegdek of de bovenbouwconstructie van het spoor. Bij de bepaling van het geluid wordt dus niet uitgegaan van de laagste geluidemissie direct na de aanleg, als het wegdek of de bovenbouw akoestisch gezien het beste presteert, maar ook niet van de hoogste geluidemissie als het wegdek of de bovenbouw aan het einde van de levensduur is.

Tweede lid

Het tweede lid regelt dat bij het bepalen van het geluid van een hoofdspoorweg ook het geluid van de treinen op spoorwegemplacements wordt meegenomen. In de systematiek van hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer lagen de geluidproductieplafonds wel om de emplacements heen, maar werd alleen het geluid van doorgaande treinen meegenomen in de geluidproductie. Het geluid van de overige treinen werd beoordeeld als onderdeel van het geluid van het emplacement en dus als industriewelawaai waarbij geluid onderdeel van de milieuvergunning is. Onder de Omgevingswet wordt dit gewijzigd door al het geluid van treinen op een emplacement onder het systeem van geluidproductieplafonds te brengen. Voor een nadere toelichting op deze keuze wordt verwezen naar paragraaf 4.2 van het algemeen deel van deze toelichting. Het geluid van alle andere activiteiten op het emplacement zoals het onderhouden en schoonmaken van treinen, wordt beoordeeld en gereguleerd met toepassing van paragraaf 5.1.4.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Derde lid

Het derde lid regelt hoe het geluid van een weg of een spoorweg moet worden bepaald. Dat wordt niet meer, zoals onder de Wet geluidhinder het geval was, per weg of spoorweg afzonderlijk bepaald. Het geluid van een weg of spoorweg is het gezamenlijke geluid van alle wegen of spoorwegen die behoren tot de betreffende geluidbronsoort. Dat betekent bijvoorbeeld dat het geluid van een provinciale weg het geluid is van alle provinciale wegen gezamenlijk. In de Omgevingsregeling zijn wel regels opgenomen die bepalen welk deel van het stelsel van provinciale wegen in een bepaalde situatie relevant is. Daarmee worden de onderzoekslasten beperkt.

Deze manier van bepalen van het geluid is in 2012 ingevoerd voor rijkswegen en hoofdspoorwegen en wordt nu ook toegepast bij gemeentewegen, provinciale wegen en lokale spoorwegen. Het gezamenlijke geluid kan, zeker bij kruisingen van (spoor)wegen, hoger zijn dan het geluid van de afzonderlijke wegen of spoorwegen. Met name bij dergelijke locaties leidt dit tot een betere bescherming omdat hinder en slaapverstoring zijn gerelateerd aan het gezamenlijke geluid op de gevel.

Vierde lid

Dit lid bepaalt dat regels worden gesteld aan de wijze van bepalen van geluid van een wegen en spoorwegen. Het werkt daarmee sturend richting de technische regels voor bepaling van geluid in reken- en meetvoorschriften die met de Aanvullingsregeling geluid Omgevingswet zullen worden ingevoegd in de Omgevingsregeling.

Artikel 3.24 (bepalen geluid van industrieterrein)

In dit artikel is geregeld hoe het geluid van de geluidbronsoort industrieterreinen moet worden bepaald.

Eerste lid

In de meeste gevallen zal een geluidgevoelig gebouw in het geluidaandachtsgebied van één industrieterrein liggen. In het eerste lid is voorgeschreven dat in die situaties bij het bepalen van het geluid op dat geluidgevoelig gebouw alleen het geluid van dat industrieterrein moet worden betrokken. In de Aanvullingsregeling geluid wordt nader uitgewerkt hoe het geluid van dat industrieterrein moet worden bepaald, bijvoorbeeld met regels over het betrekken van de invloed van objecten in het geluidaandachtsgebied.

Tweede lid

Het kan ook voorkomen dat een geluidgevoelig gebouw in de aandachtsgebieden van twee of zelfs meer industrieterreinen ligt. In dat geval moet het geluid van die twee of meer industrieterreinen worden meegenomen bij het bepalen van het geluid op dat geluidgevoelig gebouw. Het optellen van het geluid van industrieterreinen tot het gezamenlijk geluid van de geluidbronsoort industrieterreinen is dus alleen nodig als geluidaandachtsgebieden van afzonderlijke industrieterreinen elkaar overlappen en een geluidgevoelig gebouw in het overlappende gebied ligt.

Het meenemen van het geluid van meerdere industrieterreinen is alleen relevant als dat geluid dezelfde gevel(s) van het geluidgevoelige gebouw belast. In welke mate het optellen ook daadwerkelijk leidt tot meer geluid op het gebouw is dus afhankelijk van de oriëntatie van de gevel(s) ten opzichte van de betrokken industrieterreinen. Een geluidgevoelig gebouw dat tussen twee industrieterreinen ligt zal meestal geen gevel hebben die in relevante mate door beide industrieterreinen wordt belast. Overigens zullen bestaande aaneengesloten industrieterreinen waarvan de aandachtsgebieden elkaar overlappen, onder de Wet geluidhinder in de regel als één industrieterrein zijn gezoneerd. In het overlappende gebied is immers sprake van cumulatie van geluid die het systeem van geluidproductieplafonds eveneens beoogt te reguleren.

Derde lid

Het derde lid bepaalt dat de in het tweede lid bedoelde optelling van het geluid van industrieterreinen niet aan de orde is bij het bepalen van het geluid op geluidreferentiepunten. Dat betekent dat de geluidproductie uitsluitend betrekking heeft op het geluid dat afkomstig is van het industrieterrein waartoe het betreffende geluidreferentiepunt behoort. Dit is gedaan omdat industrieterreinen geen samenhangend geheel vormen zoals bijvoorbeeld het netwerk van rijkswegen of gemeentewegen, en niet gezamenlijk worden beheerd. Het is daarom onwenselijk dat een activiteit op industrieterrein A, kan leiden tot een overschrijding van de geluidproductieplafonds van industrieterrein B.

Vierde lid

Het vierde bepaalt welk geluid moet worden betrokken bij het bepalen van het geluid van een industrieterrein. Dat is niet al het geluid dat binnen de grens van een industrieterrein ontstaat. Het vierde lid is de basisregel en bepaalt dat het geluid van alle toegelaten activiteiten op het industrieterrein, anders dan het wonen, moet worden betrokken. Een activiteit kan daarbij toegelaten zijn in het omgevingsplan voor het industrieterrein of door het verlenen van een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit.

In de Aanvullingsregeling geluid wordt uitgewerkt hoe het geluid van die toegelaten activiteiten wordt bepaald.

Vijfde lid

Het vijfde lid geeft de uitzonderingen op het vierde lid. In dat lid zijn activiteiten benoemd waarvan het geluid niet wordt betrokken bij het bepalen van het geluid van een industrieterrein. Het betreft geluid dat wel binnen de grenzen van een industrieterrein wordt geproduceerd, maar niet wordt gerekend tot het geluid van een industrieterreinen en daardoor ook niet wordt betrokken bij het toetsen aan de waarden voor het geluid op geluidgevoelige gebouwen.

Vijfde lid, onder a

In onderdeel a is een uitzondering gemaakt voor het geluid van bijzondere activiteiten waar paragraaf 5.1.4.2.3 op van toepassing is. Het gaat kort samengevat om het geluid van windturbines en het geluid van schietbanen.

Onderdeel a bestendigt het beleid waarbij de regels van de Wet geluidhinder niet van toepassing waren op windturbines en windparken die waren gelegen op een krachtens de Wet geluidhinder gezoneerd industrieterrein. Bij de bepaling van het geluid van een industrieterrein bleef het geluid van windturbines buiten beschouwing. Dit vanwege het belang van het opwekken van duurzame energie. De overgang van gezoneerd industrieterrein naar geluidproductieplafonds onder de Omgevingswet brengt hierin geen verandering. Het geluid van windturbines wordt gereguleerd met toepassing van de artikelen 5.74 en 5.75 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Het geluid van de windturbines wordt wel verplicht meegenomen in de beoordeling van de gecumuleerde geluidbelasting van het industrieterrein als bedoeld in artikel 3.36 van Besluit kwaliteit leefomgeving, voor zover dat geluid meer bedraagt dan 43 dB. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 3.36. Het geluid van windturbines wordt eveneens verplicht meegenomen bij het bepalen van de geluidwerende maatregelen die nodig zijn om te voldoen aan de binnenwaarde, bedoeld in artikel 3.49 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op dat artikel.

Onderdeel a maakt ook een uitzondering voor civiele en militaire buitenschietbanen en militaire springterreinen, voor zover die op een industrieterrein liggen. Het geluid van schietbanen en springterreinen wordt gereguleerd met toepassing van de artikelen 5.76 en 5.77 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de dosismaat $B_{S,dan}$ die niet kan worden opgeteld bij het geluid van een industrieterrein waarvoor de dosismaat L_{den} wordt gebruikt. Het geluid van de buitenschietbanen en springterreinen wordt wel verplicht meegenomen in de beoordeling van de gecumuleerde geluidbelasting van een industrieterrein, bedoeld in artikel 3.36 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, voor zover dat geluid meer bedraagt dan 50 dB $B_{S,dan}$. Voor

een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 3.36 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Het geluid van buitenschietsbanen en springterreinen bij een industrieterrein wordt eveneens verplicht meegenomen bij het bepalen van de geluidwerende maatregelen die nodig zijn om te voldoen aan de binnenwaarde, bedoeld in artikel 3.49 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op dat artikel.

Vijfde lid, onder b

Op een industrieterrein vinden niet uitsluitend lawaaige activiteiten plaats, maar ook activiteiten waarbij niet veel geluid wordt geproduceerd, bijvoorbeeld activiteiten die in pandig worden uitgevoerd. Voor veel van die bedrijven golden voorheen de algemene geluidregels van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Die geluidregels gaven aan bedrijven op een gezonde industrieterrein kort samengevat een 'vergunde' geluidruimte van 50 dB op 50 meter. Die geluidruimte werd vaak in werkelijkheid maar gedeeltelijk gebruikt en in de nachtperiode vaak helemaal niet, maar moest op grond van de regelgeving wel volledig in acht worden genomen bij het bepalen van het geluid van het gezonde industrieterrein. Het Activiteitenbesluit milieubeheer bood wel de mogelijkheid tot het opleggen van zogenoemde maatwerkvoorschriften, waarmee de ongebruikte geluidruimte kon worden verminderd. Maar dat gaf een aanzienlijke administratieve inspanning die als weinig doelmatig werd ervaren.

In dit lid is bepaald dat het geluid van die niet-geluidrelevante activiteiten niet hoeft te worden betrokken bij het bepalen van het geluid van een industrieterrein. Voorwaarde daarvoor is dat in het omgevingsplan (of in een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit) wordt gewaarborgd dat het geluid van een activiteit op 30 meter afstand niet meer bedraagt dan de standaardwaarden van tabel 5.65.1, verminderd met 5 dB. Daarmee wordt gewaarborgd dat die activiteit geen geluid kan veroorzaken dat voor de omgeving, c.q. het voldoen aan geluidproductieplafonds, relevant is. De hiermee toegestane geluidproductie komt overeen met die van bedrijven met een richtafstand van 30 meter uit de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering'. Die brochure werd voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet veel toegepast. De gestelde voorwaarde heeft alleen betrekking op het langtijdgemiddelde geluid. Er worden geen bijzondere eisen gesteld aan het maximale geluidniveau (piekgeluiden) van die activiteiten.

Het artikel schrijft voor dat gewaarborgd moet zijn dat het geluid van een activiteit op 30 meter afstand niet meer bedraagt dan de standaardwaarden van tabel 5.65.1, verminderd met 5 dB. Dat kan door een gelijklopende immissie-eis in het omgevingsplan op te nemen. Maar uiteraard zijn andere regels die hetzelfde bewerkstelligen ook toegestaan. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het maximaliseren van de geluidproductie in dB/m², of het beperken van de activiteiten tot de dagperiode als daarmee akoestisch ten minste hetzelfde resultaat wordt bereikt.

Als de gemeente deze mogelijkheid toepast, moet aannemelijk zijn dat de uitgezonderde activiteiten ook bij elkaar (gezamenlijk) geen geluidproductie hebben die relevant is voor het voldoen aan de geluidproductieplafonds. Dat is mede afhankelijk van lokale omstandigheden. Daarvoor kan eenmalig akoestisch onderzoek nodig zijn. Daar staat tegenover dat het geluid verder buiten beschouwing mag blijven bij alle geluidberekeningen voor het vaststellen van geluidproductieplafonds en de monitoring en naleving van die plafonds. Doordat dit geluid niet wordt meegenomen in de geluidproductieplafonds, speelt het ook geen rol bij het toelaten van nieuwe geluidgevoelige gebouwen.

Dit onderdeel heeft betrekking op activiteiten waarvan het geluid niet relevant is voor het geluid van het industrieterrein als geheel. Dat betekent dat het niet voor de hand ligt dat het wordt toegepast op de in artikel 5.78b bedoelde activiteiten die zijn aangewezen omdat zij in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken.

Vijfde lid, onder c

In onderdeel c is een uitzondering gemaakt voor het geluid van het TT-circuit Assen en Circuit Park Zandvoort, gedurende maximaal 12 dagen per jaar, op de betreffende industrieterreinen. Dat was voorheen ook zo geregeld in de Wet geluidhinder.

Vijfde lid, onder d

In onderdeel d is een uitzondering gemaakt voor het geluid dat afkomstig is van spoorvoertuigen op spoorwegemplacements (onder andere bij het rangeren) en doorgaand verkeer op wegen, vaarwegen en spoorwegen. Het geluid van varende schepen is niet wettelijk geregeld. Het geluid van wegen en spoorwegen wordt op een andere wijze gereguleerd en wordt daarom niet gerekend tot het geluid van een industrieterrein. Het feit dat het gaat om wegen en spoorwegen op een industrieterrein doet daar niets aan af. Alleen het doorgaande verkeer wordt uitgesloten. Dat betekent dat bij het bepalen van het geluid van een industrieterrein bijvoorbeeld wel wordt betrokken het geluid van laad- en losactiviteiten op een weg, het geluid dat aan een kade afgemeerde schepen maken, en het geluid van wasstraten op emplacements.

Zesde lid

Dit lid bepaalt dat bij ministeriële regeling eisen worden gesteld aan de wijze waarop het geluid van een industrieterrein moet worden bepaald. Dit gebeurt in de reken- en meetvoorschriften die met de Aanvullingsregeling geluid aan de Omgevingsregeling zullen worden toegevoegd.

§ 3.5.2 Geluid van gemeentewegen, lokale spoorwegen en waterschapswegen [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

Artikel 3.25 (waarde van de basisgeluidemissie)

De basisgeluidemissie is de referentie bij de monitoring van het geluid van gemeentewegen, waterschapswegen en lokale spoorwegen, voor zover deze laatste niet op grond van artikel 2.13a van de Omgevingswet bij omgevingsverordening zijn aangewezen. Het betreft dus de wegen en lokale spoorwegen waarvoor geen geluidproductieplafonds worden vastgesteld. Met de monitoring wordt de toename van het geluid afkomstig van die wegen en spoorwegen bewaakt. Als hoofdregel is de basisgeluidemissie daarom de in het basisjaar bij het in werking treden van de nieuwe regels vastgestelde situatie.

In onderdeel a van het eerste lid geldt 2021 als basisjaar voor gemeente- en waterschapswegen met een verkeersintensiteit van meer dan 4.500 motorvoertuigen per etmaal. Voor wegen met een verkeersintensiteit van minder dan 4.500 maar wel meer dan 1.000 motorvoertuigen per etmaal mag op grond van onderdeel b een ander basisjaar worden gekozen, waarbij dat basisjaar uiterlijk 2026 is. Voor deze tweede categorie wegen is monitoring dan ook pas vanaf dat jaar verplicht (artikel 10.21c, tweede lid). Door de formulering van onderdeel b kunnen gemeenten en waterschappen er desgewenst wel voor kiezen om ook voor die wegen al vanaf 2021 te monitoren. Als drempel voor de eerste fase is gekozen voor een verkeersintensiteit van 4.500 motorvoertuigen per etmaal omdat gemeenten in het kader van het lastenonderzoek aangaven dat die drempel – anders dan de drempel van 1.000 motorvoertuigen per etmaal die na de tweede fase voorzien is – op korte termijn goed hanteerbaar is. Omdat de basisgeluidemissie ook de basis vormt om de saneringsopgave te bepalen, is wel bezien of de drempel van 4.500 motorvoertuigen per etmaal hiervoor voldoende robuust is. Dat bleek het geval: zelfs in de hoogst belaste situaties met gebouwen dicht op de weg, zullen de geluidbelastingen bij die intensiteit nog ruim onder de saneringsdrempel van 70 dB voor gemeente- en waterschapswegen liggen.

In onderdeel a is eveneens geregeld dat 2021 als basisjaar geldt voor lokale spoorwegen die niet bij provinciale omgevingsverordening zijn aangewezen. Omdat het tweede lid de mogelijkheid biedt om voor het geluid van een gemeentelijke weg en een daarmee verweven of gebundelde lokale spoorweg gezamenlijk één basisgeluidemissie vast te stellen, geldt voor die bundel van weg en lokale spoorweg ook 2021 als basisjaar. Reden hiervoor dat ook langs een rustigere weg de daarmee verweven of gebundelde lokale spoorweg relevant kan zijn voor het bepalen van de saneringsopgave.

Dat de jaren 2021 respectievelijk 2026 worden gehanteerd als basisjaar voor de monitoring van de geluidemissie, betekent niet dat de basisgeluidemissie ook in die jaren bepaald moet zijn. Dat kan zelfs niet omdat pas na afloop van het kalenderjaar de gemiddelde verkeersintensiteit over dat jaar kan worden bepaald. Omdat de verzameling en verwerking van de benodigde gegevens tijd vergt, is in artikel 10.21b, derde lid, een bepaling opgenomen die erin voorziet dat het tijdstip waarop de gegevens over 2021 respectievelijk 2026 daadwerkelijk beschikbaar moeten zijn bij koninklijk besluit nader wordt bepaald. Over de hierbij te hanteren termijn vindt in het belang van de uitvoerbaarheid nog overleg met de koepelorganisaties plaats.

De jaren 2021 respectievelijk 2026 zijn gekozen omdat die samenvallen met de cyclus waarin gelijksoortige gegevens verzameld worden voor de geluidbelastingkaarten ter uitvoering van de EU-richtlijn omgevingslawaai. Gemeenten die liggen binnen een op grond van die richtlijn aangewezen agglomeratie kunnen de gegevens die zij verzamelen voor de geluidbelastingkaart dan ook gebruiken om de basisgeluidemissie op te baseren.

In het tweede lid wordt aan gemeenten de mogelijkheid geboden om voor een gemeenteweg en een daarmee verweven of gebundelde lokale spoorweg één gezamenlijke basisgeluidemissie te bepalen. Deze voorziening bouwt voort op de werkwijze die ook onder de Wet geluidhinder gebruikelijk was. De Aanvullingsregeling zal waar nodig voorzien in aanvullende regels hiervoor. Of van deze mogelijkheid in een concrete situatie gebruik wordt gemaakt of niet, is ter beoordeling aan het bevoegd gezag.

In het derde lid en het vierde lid wordt geregeld wat de basisgeluidemissie is als een weg met geluidproductieplafonds wordt overgedragen aan een gemeente of waterschap of als een lokale spoorweg niet langer wordt aangewezen in de omgevingsverordening. Dan is de basisgeluidemissie de geluidemissie op grond van de brongegevens van de voor de overdracht geldende geluidproductieplafonds. Als een weg van een waterschap aan een gemeente wordt overgedragen of andersom, dan spreekt het voor zich dat de basisgeluidemissie blijft zoals hij is, dit is niet expliciet geregeld.

In het vijfde lid is in onderdeel a geregeld dat gemeente en waterschap als basisgeluidemissie een lagere waarde kunnen hanteren dan de waarde die uit het eerste lid voortvloeit. Dit biedt een gemeente of een waterschap waar een verlaging van het geluid wordt nagestreefd de mogelijkheid om die ambitie in de monitoring tot uitdrukking te brengen.

Het vijfde lid benoemt in onderdeel b daarnaast twee specifieke situaties waarin het bevoegd gezag een andere waarde als basisgeluidemissie kan hanteren:

1. als de gemeente een nieuwe weg aanlegt of een bestaande weg wijzigt en geluidmaatregelen treft op basis van een prognose voor het toekomstige verkeer. Dan ligt het voor de hand de basisgeluidemissie te bepalen op grond van de uitgangspunten van de afweging van de geluidmaatregelen behorende bij het besluit tot projectie van die nieuwe weg. Op deze wijze wordt dan de geluidssituatie behorend bij dat besluit gebruikt als basisgeluidemissie en vervolgens bewaakt door monitoring. Deze mogelijkheid zal voornamelijk op latere momenten dan de inwerkingtreding van dit Aanvullingsbesluit worden gebruikt, maar op grond van dit artikel kan een gemeente of waterschap ook een basisgeluidemissie vaststellen op grond van een besluit tot aanleg of wijziging van infrastructuur dat genomen is voor het in werking treden van dit besluit.
2. als de gemeente op grond van de monitoring van de geldende basisgeluidemissie een overschrijding daarvan constateert met meer dan 1,5 dB en bepaalt welke geluidbeperkende of geluidwerende maatregelen nodig zijn. De basisgeluidemissie kan dan gebaseerd worden op de situatie waarop de gemeente de afweging van geluidbeperkende en geluidwerende maatregelen baseert. Om de maatregelen toekomstbestendig te laten zijn, zal dat vaak niet de actuele situatie zijn maar een prognose. Met de monitoring wordt daarna dan vervolgens bewaakt of de werkelijke geluidemissie die prognose overschrijdt.

Artikel 3.26 (afweging maatregelen naar aanleiding van resultaat monitoring)

In artikel 3.26 is geregeld wanneer het bevoegd gezag op basis van de resultaten van de monitoring in ieder geval moet afwegen of geluidbeperkende of geluidwerende maatregelen moeten worden genomen. Dat is het geval als de werkelijke geluidemissie de basisgeluidemissie met meer dan 1,5 dB overschrijdt. In dat geval dient het bevoegd gezag te bepalen of geluidbeperkende of geluidwerende maatregelen worden getroffen voor geluidgevoelige gebouwen in het aandachtsgebied van het gedeelte van de weg of spoorweg waar de overschrijding plaatsvindt. Het bevoegd gezag heeft hierbij een grote afwegingsruimte. De uitkomst kan variëren van maatregelen waarmee wordt voldaan aan de standaardwaarde of de binnenwaarde, tot – mede afhankelijk van de concrete situatie – het geheel afzien van maatregelen. Met artikel 3.49 is in het eerste lid, onder c, een verplichting opgenomen tot het voldoen aan de binnenwaarde voor geluidgevoelige gebouwen waarvoor buiten op de gevel de grenswaarde wordt overschreden. Deze verplichting geldt ook als het bevoegd gezag bij toepassing van artikel 3.26 oordeelt dat afgezien wordt van maatregelen.

§ 3.5.2 Geluid van rijkswegen en hoofdspoorwegen [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

Artikel 3.27 (akoestische kwaliteit rijkswegen en hoofdspoorwegen)

Dit artikel bepaalt dat geen onnodig lawaaiige wegdeksoorten of spoorconstructies toegepast mogen worden. Het is een geluideis aan de infrastructuur die onafhankelijk is van de aanwezigheid van geluidgevoelige gebouwen in het geluidaandachtsgebied. Dit artikel is alleen van toepassing op rijkswegen en hoofdspoorwegen waarvoor geluidproductieplafonds zijn vastgesteld.

Eerste lid

In het eerste lid wordt bepaald dat de Minister van Infrastructuur en Waterstaat zorg draagt voor een minimale akoestische kwaliteit van rijkswegen die bij ministeriële regeling zijn aangewezen en waarvoor dus geluidproductieplafonds zijn vastgesteld. De minister zorgt ervoor dat voor een rijksweg een wegdek wordt toegepast van zeer open asfaltbeton (ZOAB) of een akoestisch minimaal gelijkwaardig wegdek. ZOAB was in artikel 11.3 van de Wet milieubeheer, in combinatie met artikel 7 van het Besluit geluid milieubeheer, al aangewezen als de minimumstandaard. De toevoeging 'een akoestisch ten minste gelijkwaardig wegdek' wordt opgenomen om de innovatie op dit gebied gelijk in de praktijk te kunnen toepassen.

Het eerste lid ziet op het aanleggen van een rijksweg of vervangen van het wegdek. De verplichting tot het toepassen van ZOAB of minimaal gelijkwaardig behelst niet de verplichting tot het onmiddellijk toepassen van ZOAB bij bijvoorbeeld de overdracht van het beheer van een weg. Bij aanleg van een weg of vervanging van het wegdek zal dit wegdek wel moeten worden toegepast.

De plicht om ZOAB of een akoestisch minimaal gelijkwaardig wegdek toe te passen, geldt niet bij overwegende bezwaren van technische aard. Dat geldt bijvoorbeeld voor toe- en afritten omdat ZOAB niet goed bestand is tegen wringingskrachten. Bezwaren van technische aard kunnen zich ook voordoen in situaties dat wel voldaan kan worden aan de eis maar dat veel meer technische ingrepen vergt dan in een normale situatie. Dat is bijvoorbeeld het geval als een brug verstevigd moet worden om het extra gewicht te kunnen dragen of als het dikkere ZOAB in een tunnel zal leiden tot onvoldoende doorrijhoogte. Dergelijke situaties zijn technisch wel oplosbaar maar bijzonder complex en/of kostbaar in vergelijking tot de normale situatie. In dergelijke situaties kan met een beroep op 'overwegende technische bewaren' worden afgezien van aanleg van ZOAB of een akoestisch minimaal gelijkwaardig wegdek.

Tweede lid

In het tweede lid is bepaald dat de beheerder van de hoofdspoorwegen zorg draagt voor een minimale akoestische kwaliteit van hoofdspoorwegen waarvoor geluidproductieplafonds zijn vastgesteld.

Onder a is bepaald dat bij het aanleggen of vervangen van een hoofdspoorweg een constructie wordt toegepast die bestaat uit langgelast spoor in een ballastbed op betonnen dwarsliggers of een akoestisch gelijkwaardige constructie. De eis geldt bijvoorbeeld bij het vervangen van een spoorbrug. Dan geldt dat de brug niet meer geluid mag veroorzaken dan een normale spoorbaan met betonnen dwarsliggers in ballastbed op een zandlichaam. Deze minimumstandaard was al in artikel 7 van het Besluit geluid milieubeheer geconcretiseerd. Ook hier is, vergelijkbaar met het eerste lid, ter bevordering van de innovatie de toevoeging een akoestisch ten minste gelijkwaardige bovenbouwconstructie opgenomen. Het gaat daarbij om gelijkwaardig aan de situatie met betonnen dwarsliggers in een ballastbed op een zandlichaam. De verplichting geldt niet als er technische bezwaren zijn. Bezwaren van technische aard kunnen zich ook voordoen in situaties dat er wel voldaan kan worden aan de eis maar dat veel meer technische ingrepen vergt dan in een normale situatie. Dat is bijvoorbeeld het geval als een brug verstevigd of geheel vervangen moet worden, een burg over het spoor verhoogd moet worden of grote lengte de hoogte van het spoor aangepast moet worden. Dergelijke situaties zijn technisch wel oplosbaar maar bijzonder complex en/of kostbaar in vergelijking tot de normale situatie. In dergelijke situaties kan met een beroep op technische bewaren worden afgezien van aanleg van betonnen dwarsliggers in ballastbed op een zandlichaam of een akoestisch minimaal gelijkwaardige constructie.

Onder b is bepaald dat bogen en wissels op een spoorwegemplacement worden voorzien van een werkend spoorstaafconditioneringssysteem, of dat een akoestisch ten minste gelijkwaardige techniek wordt toegepast. Een gelijkwaardige techniek zou kunnen zijn een wiel-rail-conditioneringssysteem dat op treinen kan worden aangebracht en die dezelfde werking hebben op de bogen en wissels. In tegenstelling tot het bepaalde in het eerste lid en het tweede lid, onder a, waar het gaat om een momentopname waarbij de minimale akoestische kwaliteit wordt toegepast, bepaalt onderdeel b dat het gaat om het toepassen en in bedrijf houden van de spoorstaafconditioneringssystemen of gelijkwaardige technieken. Deze verplichting geldt alleen voor bogen en wissels die relevant zijn voor het geluid op geluidgevoelige gebouwen. Daarvoor zijn geen criteria gegeven. Het is aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat om te beoordelen welke bogen en wissels relevant zijn voor het geluid.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat zal de verplichtingen over de akoestische kwaliteit regelmatig evalueren. Dit is vastgelegd in het gewijzigde derde lid van artikel 4.25 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Zoals gezegd geldt dit artikel alleen voor rijkswegen en hoofdspoorwegen met geluidproductieplafonds. Gemeenten, waterschappen en provincies kunnen desgewenst eigen eisen stellen aan de akoestische minimale kwaliteit van decentrale wegen of spoorwegen. Voor industrieterreinen zal geen minimale akoestische kwaliteit voorgeschreven kunnen worden omdat het geluid door veel over het industrieterrein verdeelde verschillende activiteiten wordt veroorzaakt. Bedrijven moeten wel ten minste de voor de desbetreffende activiteiten in aanmerking komende beste beschikbare technieken (BBT) toepassen. Deze zijn bijvoorbeeld terug te vinden in BBT-referentiedocumenten (BREF's) en andere documenten die betrekking hebben op in een bedrijfstak gebruikelijke maatregelen.

§ 3.5.4 Geluidproductieplafonds als omgevingswaarden

§ 3.5.4.1 Algemene bepalingen [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

Artikel 3.28 (toepassingsbereik geluidproductieplafonds als omgevingswaarden)

In dit artikel wordt het toepassingsbereik van paragraaf 3.5.4, dat gaat over geluidproductieplafonds als omgevingswaarden, vastgelegd. In de Omgevingswet is bepaald dat geluidproductieplafonds moeten worden vastgesteld rondom bepaalde spoorwegen, wegen en industrieterreinen (de artikelen 2.11a, 2.13a en 2.15, tweede lid, van de Omgevingswet zoals gewijzigd met de Aanvullingswet geluid Omgevingswet).

§ 3.5.4.2 Vaststellen van geluidproductieplafonds als omgevingswaarden [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

Artikel 3.29 (bepalen van geluidreferentiepunten, geluidbrongegevens en geluidaanachtsgebied van geluidproductieplafond als omgevingswaarde)

Dit artikel legt vast wat bij de vaststelling van een geluidproductieplafond als omgevingswaarde moet worden bepaald. Een geluidproductieplafond geeft de maximaal toegestane geluidproductie weer op vaste, fictieve punten (geluidreferentiepunten) gelegen op relatief korte afstand van de geluidbron. Het cordon van geluidproductieplafonds langs een weg, spoorweg of rond een industrieterrein limiteert zo de maximale geluidproductie van die geluidbron.

Bij het vaststellen van geluidproductieplafonds wordt eerst getoetst tot welk geluid die geluidproductie zal leiden op geluidgevoelige gebouwen in de omgeving van de geluidbron. De normen voor het toegestane geluid op geluidgevoelige gebouwen zijn opgenomen in artikel 3.32 en verder van het Besluit kwaliteit leefomgeving. De waarde van het geluidproductieplafond wordt in L_{den} , en voor industrieterreinen ook in L_{night} , vastgelegd.

Artikel 3.29 regelt wat bij het vaststellen van geluidproductieplafonds moet worden bepaald. Dat zijn de geluidreferentiepunten, de geluidbrongegevens en het geluidaanachtsgebied. In artikel 10.23aa is voorgeschreven dat die gegevens moeten worden vastgelegd in het geluidregister. Een geluidaanachtsgebied wordt, zoals ook al toegelicht bij artikel 3.19, niet vastgelegd in het omgevingsplan.

Voor rijkswegen, hoofdspoorwegen, provinciale wegen en door de provincie beheerde lokale spoorwegen die in de omgevingsverordening zijn aangewezen op grond van artikel 2.13a, eerste lid, van de wet en artikel 7.10a, tweede, van het Besluit kwaliteit leefomgeving, worden de geluidproductieplafonds vastgesteld bij een afzonderlijk besluit als bedoeld in respectievelijk artikel 2.15, tweede lid, en 2.13a, eerste lid, van de wet.

Voor industrieterreinen worden de geluidproductieplafonds over het algemeen door de gemeente vastgesteld als onderdeel van het omgevingsplan voor het industrieterrein op grond van artikel 2.11a van de wet. Op verzoek van de gemeente kan de provincie geluidproductieplafonds vaststellen op grond van artikel 2.12a, eerste lid, van de wet. De provincie neemt dan een zelfstandig besluit dat geen onderdeel is van het gemeentelijke omgevingsplan. Dat verandert overigens niets aan het rechtskarakter van de als omgevingswaarden vastgestelde geluidproductieplafonds en de functie die zij in het stelsel van de geluidregels voor industrieterreinen en activiteiten hebben.

Artikel 3.29 regelt niet dat ook de waarde van het geluidproductieplafond wordt bepaald. Dat is al in de wet vastgelegd.

Of nu sprake is van vaststelling van geluidproductieplafonds als afzonderlijk besluit of als onderdeel van het omgevingsplan, op grond van de onderdelen a, b en c van dit artikel moet daarbij het volgende worden bepaald. Onderdeel a regelt dat de geluidreferentiepunten moeten worden bepaald. Een geluidreferentiepunt is de locatie waar de geluidproductie is bepaald en waar het geluidproductieplafond geldt. Waar die geluidreferentiepunten moeten liggen is bepaald in de artikelen 3.30 en 3.31. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op die artikelen. Op grond van onderdeel b moeten alle geluidbrongegevens worden bepaald. Dit zijn de

gegevens over de geluidemissie van de geluidbron. Onderdeel c ten slotte geeft aan dat het geluidaanachtsgebied moet worden bepaald. De omvang van het gebied zal veelal worden bepaald in het kader van het akoestisch onderzoek dat vooraf gaat aan het vaststellen van het geluidproductieplafond.

Artikel 3.30 (geluidreferentiepunten voor wegen en spoorwegen)

Een geluidreferentiepunt is de locatie waar het geluidproductieplafond geldt. Het is een fictief, maar geografisch bepaald rekenpunt waarvan de ligging wordt vastgelegd met coördinaten. Op de geluidreferentiepunten moet de geluidproductie van een weg of spoorweg worden beoordeeld (vastgelegd en nageleefd). Geluidreferentiepunten liggen aan weerszijden van de weg of spoorweg. Het is de bedoeling dat voor de geluidbron bedoelde afscherpende objecten, zoals schermen en wallen, tussen het referentiepunt en de bron in liggen. Met andere bebouwing en objecten in de omgeving wordt geen rekening gehouden: in een concreet geval kan het fictieve rekenpunt bijvoorbeeld achter of zelfs binnen een gebouw lijken te liggen.

Dit artikel bepaalt waar de geluidreferentiepunten voor wegen en spoorwegen moeten worden gepositioneerd. Vanwege de samenhang met artikel 3.29, onder a, wordt dit artikel alleen toegepast bij het vaststellen van geluidproductieplafonds. Een eventuele tussentijdse aanpassing van de ligging van de (spoor)weg die niet gepaard gaat met de vaststelling van geluidproductieplafonds, leidt dus niet tot een verschuiving van de eerder vastgestelde geluidreferentiepunten. Bij wegen en spoorwegen die bij de inwerkingtreding van dit besluit al geluidproductieplafonds hebben, behoeft dit artikel evenmin te leiden tot wijzigingen in de ligging van de geluidreferentiepunten. Overigens biedt artikel 3.40 de mogelijkheid de positionering van geluidreferentiepunten te verbeteren via een eenvoudige procedure waarbij een toetsing aan het geluid op geluidgevoelige gebouwen achterwege kan blijven. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op dat artikel.

Uitgangspunt voor het vaststellen van geluidreferentiepunten zijn de afstanden die ook al werden gehanteerd bij de vaststelling van geluidproductieplafonds voor rijkswegen en hoofdspoorwegen op grond van hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer, waarbij nu echter wat meer flexibiliteit geboden wordt. Dat komt de uitvoerbaarheid ten goede en heeft geen gevolgen voor de bescherming van omwonenden.

Zoals in paragraaf 3.5 van het algemeen deel van de toelichting is aangegeven, is in dit Aanvullingsbesluit ervoor gekozen om in tegenstelling tot hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer de ligging van de referentiepunten in instructieregels vast te leggen, waarbij de gedachte van hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer is gevolgd. In het voorbeeld van relatief smalle wegen kan ook onder de Omgevingswet worden uitgegaan van een vaste afstand ten opzichte van het midden van de weg. Soms biedt dat namelijk voordelen omdat dit midden van de weg in de datasystemen van de beheerder eenvoudiger beschikbaar is dan de buitenste rijstrook. Het beperkt afwijken van de aangegeven afstanden heeft geen gevolgen voor de bescherming van de omgeving van de weg. Het betreft immers een berekende geluidproductie op het betreffende punt.

Eerste lid

Om ruimte te bieden voor beperkte afwijkingen zijn in het eerste lid maximale afstanden opgenomen. Uitgangspunt zijn zoals gezegd de afstanden van 50 meter tot de weg en 100 meter tussen de referentiepunten onderling die onder hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer werden gehanteerd. Bepaald is echter dat de geluidreferentiepunten voor wegen en spoorwegen op een afstand van ten hoogste 60 meter van het midden van de dichtstbijzijnde rijstrook of van het dichtstbijzijnde spoor liggen en op een onderlinge afstand van ten hoogste 120 meter. Met die grotere afstanden wordt een marge van 20% geboden om van de basisafstanden af te wijken. De term dichtstbijzijnde moet worden gelezen als dat punt dat het dichtst bij te bepalen geluidreferentiepunt ligt. Meestal zijn dat de buitenste rijbanen, maar in gevallen waarin de afstand tussen de rijbanen zo groot (dus feitelijk de middenberm zo breed) is dat er (ook)

referentiepunten tussen de rijstroken in de middenberm liggen, kunnen ook geluidreferentiepunten in de middenberm liggen.

Het geluidreferentiepunt geldt op een hoogte van 4 meter boven lokaal maaiveld. De nauwkeurigheidseisen voor het bepalen van de afstanden worden bij de Omgevingsregeling vastgesteld. De daaruit voortvloeiende bandbreedte voorkomt dat kleine variaties in de hoogte van het maaiveld ertoe leiden dat niet meer aan dit artikel wordt voldaan.

Tweede lid

De afstand bedoeld in het eerste lid, onder a, zorgt er in de meeste gevallen voor dat de geluidreferentiepunten achter een bij de weg of spoorweg behorend bouwwerk – bijvoorbeeld een geluidscherm, geluidwal of gebouw – komen te liggen. Voor de gevallen waarin die afstand daarvoor niet toereikend is, bevat het tweede lid een aanvullende mogelijkheid om een geluidreferentiepunt te plaatsen op een grotere afstand. Vooral bij brede afscherpende maatregelen, zoals een geluidwal, kan het ontbreken van zo'n mogelijkheid er anders toe leiden dat een referentiepunt in dit voorbeeld in de geluidwal komt te liggen. Hierdoor kan het effect van die geluidwal bij de vaststelling van het geluidproductieplafond minder goed berekend worden. Voorwaarde is wel dat deze afscherming wordt opgenomen in de brongegevens behorend bij het geluidproductieplafond want alleen dan mag deze meegenomen worden in de berekening van de geluidproductie. Ook bij een verbreding van de infrastructuur, bijvoorbeeld bij een verzorgingsplaats zoals een benzinstation, waarbij een geluidwal of geluidscherm aan de buitenzijde van die verzorgingsplaats ligt of komt te liggen, mogen de geluidreferentiepunten op grotere afstanden gelegd worden zodat zij om dit bij de weg horende terrein liggen. Dat houdt overigens niet in dat het verkeer op dergelijke verzorgingsplaatsen in detail wordt meegenomen bij vaststelling van een geluidproductieplafond. Dat zou leiden tot te grote lasten en heeft geen meerwaarde voor de bescherming van de omgeving. De rekenregels, die met de Aanvullingsregeling aan de Omgevingsregeling worden toegevoegd, bepalen dat het verkeer dat via een verzorgingsplaats rijdt, in de berekening van een geluidproductieplafond of geluidproductie, meegenomen wordt bij het verkeer op de hoofdrijbanen.

Bij een spoorwegemplacement zullen de geluidreferentiepunten op grond van het eerste lid al buiten het emplacement liggen omdat ook de sporen van het emplacement onder dit lid vallen.

Artikel 3.31 (geluidreferentiepunten voor industrieterreinen)

Dit artikel bepaalt waar de geluidreferentiepunten voor industrieterreinen moeten worden gesitueerd.

Een geluidreferentiepunt voor een industrieterrein heeft dezelfde functie als bij een weg of een spoorweg: het is de locatie waar het geluidproductieplafond geldt. Het is een fictief, maar geografisch bepaald rekenpunt waarvan de ligging wordt vastgelegd met coördinaten. Op de geluidreferentiepunten moet de geluidproductie van het industrieterrein waar het referentiepunt toe behoort worden beoordeeld (vastgelegd en nageleefd). Bij een industrieterrein liggen de geluidreferentiepunten als een cordon rond het industrieterrein. Bij de bepaling van het geluid op een referentiepunt wordt geen rekening gehouden met de invloed van gebouwen en bouwwerken in de omgeving (poldermodel).

Eerste lid

Dit lid geeft een rekenformule voor het bepalen van de geluidreferentiepunten bij industrieterreinen. Anders dan bij wegen en spoorwegen worden bij industrieterreinen de geluidreferentiepunten als een cordon rond het industrieterrein gelegd. Het brongebied van een industrieterrein is veel minder eenvormig dan het brongebied van een weg of een spoorweg (een lijnbron). Industrieterreinen verschillen onderling ook sterk in grootte en aard van de bedrijvigheid. Als gevolg daarvan kan de geluidproductie op een geluidreferentiepunt worden bepaald door geluidbronnen die midden op het industrieterrein liggen, maar ook door geluidbronnen die meer aan de rand van het industrieterrein liggen. Dat is bij elk industrieterrein

weer anders. Daardoor is de afname van het geluid vanaf de grens van het industrieterrein geen vast gegeven. Een voorgeschreven vaste afstand van de geluidreferentiepunten zou daarom bij industrieterreinen – anders dan bij lijninfrastructuur – niet in alle gevallen een adequate bescherming van de omgeving geven.

De in het eerste lid genoemde afstanden hoeven niet exact te worden aangehouden. Net als bij geluidreferentiepunten voor wegen en spoorwegen worden de nauwkeurigheidseisen voor het bepalen van de afstanden worden bij de Omgevingsregeling vastgesteld. Het beperkt afwijken van de aangegeven afstanden heeft geen gevolgen voor de bescherming van de omgeving van het industrieterrein. Als de formule uit onderdeel a van het eerste lid bijvoorbeeld een afstand van 200 meter oplevert en het geluidreferentiepunt wordt gesitueerd op 205 meter afstand, dan zal het bijbehorende geluidproductieplafond alleen enkele tienden van dB lager worden. Dat verandert de bescherming niet omdat het immers dezelfde geluidproductie van het industrieterrein betreft. Het is echter niet de bedoeling dat geluidreferentiepunten op willekeurige afstanden worden geplaatst.

Bij watergebonden industrieterreinen worden ook industriële activiteiten uitgevoerd op het water. Het verdient aanbeveling om wateroppervlakten die ruimtelijk gezien een onderdeel zijn van het industrieterrein, zoals insteekhavens en waterbassins, aan te merken als onderdeel van het industrieterrein. Zo kan ook geen misverstand ontstaan over het bepalen van de in dit lid bedoelde afstand tot het industrieterrein.

Onder a

Bepaald is dat voor industrieterreinen de afstand van de geluidreferentiepunten tot de grens van het industrieterrein afhankelijk is van de oppervlakte van het betreffende industrieterrein. Het toepassen deze afstand kan er bij kleine industrieterreinen toe leiden dat de afstand van een referentiepunt tot de dichtstbijzijnde activiteiten te klein wordt. Daarom is ook bepaald dat de afstand van de geluidreferentiepunten tot de grens van het industrieterrein niet kleiner mag zijn dan 50 meter. Om praktische redenen is de afstand voor grote industrieterreinen gemaximaliseerd op 500 meter.

Onder b

Bepaald is dat de referentiepunten op een onderlinge afstand liggen die ten hoogste gelijk is aan de onder a bepaalde afstand. Dus als de geluidreferentiepunten op een afstand van 200 meter liggen, is de onderlinge afstand ook niet groter dan 200 meter. Net als bij infrastructuur is niet bepaald en maakt het ook niet uit waar het 'eerste' referentiepunt (dat bepalend is voor de situering van alle volgende) wordt gelegd.

Onder c

Voor de hoogte van de geluidreferentiepunten is, net als in artikel 3.30 voor wegen en spoorwegen, een hoogte van 4 meter boven het lokale maaiveld worden gelegd. Hierbij wordt aangesloten op de hoogte die ook bij wegen en spoorwegen wordt toegepast en ook in de EU-richtlijn Omgevingslawaai is voorgeschreven. De nauwkeurigheidseisen voor het bepalen van de afstanden worden bij de Omgevingsregeling vastgesteld. De daarbij geboden bandbreedte voorkomt dat kleine variaties in de hoogte van het maaiveld ertoe leiden dat niet meer aan dit artikel wordt voldaan.

Tweede lid

In de meeste gevallen zullen de geluidproductieplafonds met de geluidreferentiepunten die zijn vastgesteld met het eerste lid, de omgeving van het industrieterrein goed beschermen tegen geluid. Er kan zich niettemin een situatie voordoen waarin woningen naar het oordeel van het bevoegd gezag onvoldoende worden beschermd. Bijvoorbeeld als woningen op korte afstand van een groot industrieterrein liggen. Het bevoegd gezag kan dan met toepassing van het tweede lid extra geluidreferentiepunten (en daarmee geluidproductieplafonds) toevoegen die dicht bij het industrieterrein liggen. Het toevoegen van extra geluidreferentiepunten en geluidproductieplafonds

leidt tot een betere bescherming in de omgeving van die geluidreferentiepunten, maar kan gevolgen hebben voor activiteiten op het industrieterrein.

Artikel 3.32 (hoofdregel vaststellen geluidproductieplafond)

Eerste lid

Een geluidproductieplafond geeft de maximaal toegestane geluidproductie weer op geluidreferentiepunt op korte afstand van de geluidbron. Bij het vaststellen van geluidproductieplafonds wordt getoetst tot welk geluid dat zal leiden op geluidgevoelige gebouwen in de omgeving van de geluidbron. Het eerste lid bevat de normen voor het bepalen van het geluid op een geluidgevoelig gebouw van de geluidbron. Dit lid geeft daarmee de hoofdregel voor het vaststellen van een geluidproductieplafond voor wegen, spoorwegen en industrieterreinen met het oog op het geluid op geluidgevoelige gebouwen. Daarmee koppelt dit lid de waarde van een geluidproductieplafond (indirect) aan het toegestane geluid op geluidgevoelige gebouwen dat daarmee verbonden is.

Voor industrieterreinen en provinciale wegen is het systeem van geluidproductieplafonds nieuw. Daarom is voorzien in speciale overgangs- en invoeringsbepalingen voor de eerste geluidproductieplafonds voor bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet al bestaande industrieterreinen en provinciale wegen. Dit zijn de artikelen IX tot en met XIII van dit besluit. Artikel 3.32 blijft bij het bepalen van die eerste geluidproductieplafonds buiten toepassing. Na toepassing van deze invoeringsbepalingen is het industrieterrein 'over' naar het systeem van geluidproductieplafonds en is op latere besluiten over de geluidproductieplafonds artikel 3.32 wel van toepassing.

Voor het vaststellen van geluidproductieplafonds als omgevingswaarden voor nieuwe industrieterreinen en nieuwe provinciale wegen, dus vanaf het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet, is uiteraard niet voorzien in overgangsrecht en is artikel 3.32 van toepassing. Daarnaast is dit artikel vanaf datzelfde moment van toepassing bij wijziging van al geldende geluidproductieplafonds, al dan niet in combinatie met fysieke wijziging van de geluidbron waarvoor die geluidproductieplafonds gelden

Bij het vaststellen van het geluidproductieplafond als omgevingswaarde (de toegestane geluidproductie op de geluidreferentiepunten) wordt gekeken naar de hoogste waarde: die onder a of die onder b. Geluidproductieplafonds moeten zo worden vastgesteld dat het geluid op geluidgevoelige gebouwen niet hoger wordt dan de hoogste van de in het eerste lid, onder a en b, bedoelde waarden. Daarbij wordt op alle geluidgevoelige gebouwen in het aandachtsgebied van de betreffende geluidbronsort getoetst. Aan de hand van de uitkomsten van deze toets wordt vervolgens vastgesteld hoe hoog de geluidproductie van de geluidbron op de geluidreferentiepunten mag zijn: dat is het geluidproductieplafond voor die geluidbron.

De eerste, onder a bedoelde waarde, is de standaardwaarde voor toelaatbaar geluid door een geluidbron op geluidgevoelige gebouwen. In tabel 3.32 is voor elke geluidbronsort de standaardwaarde opgenomen. De vaststelling van een geluidproductieplafond voldoet aan het eerste lid als het geluid op geluidgevoelige gebouwen niet hoger wordt dan de standaardwaarde. Een geluidbelasting die niet hoger is dan de standaardwaarde is altijd aanvaardbaar.

Bij de tweede, onder b bedoelde waarde, wordt uitgegaan van een bestaande situatie waarin de waarde hoger is dan de standaardwaarde, bedoeld onder a. In bestaande situaties kunnen geluidgevoelige gebouwen namelijk een geluidbelasting ondervinden die al hoger is dan de standaardwaarde. Uitgangspunt voor de wijziging van de geluidproductieplafonds is dan dat de geluidbelasting die de geluidgevoelige gebouwen gaan ondervinden, niet hoger is dan de geluidbelasting die deze gebouwen al ondervonden bij volledige benutting van de geluidproductieplafonds die golden direct voorafgaand aan de nieuwe vaststelling. De onder b bedoelde geluidbelasting op geluidgevoelige gebouwen kan in de loop van de jaren wel anders

geworden zijn. Als bijvoorbeeld afscherpende bouwwerken verwijderd zijn, dan kan een achterliggende woning meer geluid ondervinden dan ten tijde van het vaststellen van de geluidproductieplafonds. Als de hogere geluidbelasting het gevolg is van veranderingen in het aandachtsgebied dan kunnen deze niet worden toegerekend aan de geluidbronsoort. Daarom wordt onder b uitgegaan van de geluidbelasting die de geluidgevoelige gebouwen (waaronder ook woonschepen) op het moment van het nemen van het besluit tot vaststelling van het geluidproductieplafond ondervinden.

Bij toepassing van het eerste lid mag de geluidbelasting niet hoger worden dan de hoogste van de in het eerste lid bedoelde twee waarden. Dat betekent concreet dat de geluidbelasting mag worden verhoogd tot de standaardwaarde, maar dat een bestaande geluidbelasting die al hoger is dan de standaardwaarde, niet verder mag worden verhoogd (stand still). Als niet kan worden voldaan aan deze hoofdregel, moet artikel 3.33 (overschrijding van de hoogste waarde) worden toegepast.

In hoofdstuk 10a (artikel 10a.7) is overigens geregeld dat de geluidbeperkende maatregelen die bij de sanering van het geluid van wegen en spoorwegen aan de orde zijn, kunnen worden gekoppeld aan het vaststellen van geluidproductieplafonds. Daarmee kan worden voorkomen dat meer dan éénmaal maatregelen getroffen moeten worden. Als het bestuursorgaan kiest voor die zogenoemde gekoppelde sanering, mag niet worden uitgegaan van de in artikel 3.32 bedoelde hoogste waarde. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 10a.7 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Tabel 3.32 geeft de standaardwaarden weer die worden toegepast bij wijziging van (de geluidemissie van) een geluidbron. Naar tabel 3.32 wordt uitsluitend verwezen in artikelen die betrekking hebben op veranderingen aan de zijde van de bron. Voor elke geluidbronsoort geldt één standaardwaarde. Achter de waarden is de dosismaat weergegeven. Voor de meeste waarden is dat L_{den} en voor de bronsoort industrielawaai gelden ook waarden voor L_{night} . De eenheid is niet vermeld maar is altijd dB(A). In het algemeen gedeelte van deze toelichting is nader ingegaan op het, ten opzichte van de Wet geluidhinder, sterk vereenvoudigde normenhuis.

Tweede en derde lid

In deze leden zijn nadere bepalingen opgenomen voor geluidgevoelige gebouwen die niet gedurende het gehele etmaal in gebruik zijn, bijvoorbeeld scholen. Deze werkwijze is een voorzetting van de bestaande praktijk. In artikel 1.6 van het Besluit geluidhinder was bepaald dat bij de bepaling van de geluidbelasting door een industrieterrein, weg of spoorweg, op onderwijsgebouwen en kinderdagverblijven, de waarde van de geluidbelasting over de periode 19.00–23.00 uur (avond) of de periode 23.00–07.00 uur (nacht) buiten beschouwing werd gelaten, voor zover die gebouwen in de betrokken periode niet overeenkomstig hun bestemming werden gebruikt.

Beide leden kunnen alleen worden toegepast bij een onderwijsfunctie en een bijeenkomstfunctie voor kinderopvang met bedgebied en de nevengebruiksfuncties van beide, omdat die categorieën gebouwen vaak alleen overdag – of soms ook in de avond – worden gebruikt. Bij gebouwen met een woonfunctie en gebouwen met een gezondheidszorgfunctie met bedgebied kunnen deze leden niet worden toegepast. Omdat die categorieën geluidgevoelige gebouwen in principe altijd gedurende het hele etmaal worden gebruikt, zijn die altijd geluidgevoelig. Omdat het feitelijk gebruik van gebouwen geen rol speelt bij de bescherming, maar het toegelaten gebruik daarvoor doorslaggevend is, is in beide leden ook bepaald dat het niet gebruiken van een gebouw in een deel van een etmaal, in het omgevingsplan moet zijn vastgelegd. Het niet geluidgevoelig zijn kan vervolgens gelden voor alleen de nachtperiode, of de avondperiode en de nachtperiode.

Het tweede lid heeft betrekking op gebouwen die niet in de nachtperiode mogen worden gebruikt. Voor die gebouwen gelden de waarden in L_{night} (standaardwaarde) niet en moet voor L_{den} worden gelezen L_{de} (day-evening). Bij gebouwen die niet in de nachtperiode worden gebruikt geeft een

waarde van 50 dB L_{de} in de dag- en avondperiode evenveel bescherming als een waarde van 50 dB L_{den} . Maar 50 dB L_{de} geeft geen bescherming in de nachtperiode.

Het derde lid is een vergelijkbare regeling voor gebouwen die niet in de avondperiode en niet in de nachtperiode worden gebruikt. Ook dat gelden de L_{night} waarden niet, maar moet voor L_{den} worden gelezen L_d (day). Een waarde in L_d geeft in de dagperiode evenveel bescherming als een waarde in L_{den} , maar geeft geen bescherming in de avond- en nachtperiode.

Artikel 3.33 (vaststellen geluidproductieplafond: overschrijding van de hoogste waarde)

In dit artikel is bepaald in welke gevallen het geluid op geluidgevoelige gebouwen in het geluidaanachtsgebied hoger mag zijn dan de hoogste van de twee waarden, bedoeld in artikel 3.32, eerste lid. Bij het vaststellen van een geluidproductieplafond mag dan van die hoogste waarde worden uitgegaan. In artikel 3.33 zijn voorwaarden geformuleerd waaronder mag worden afgeweken van de hoofdregel van artikel 3.32.

Eerste lid

Onderdeel a geeft als voorwaarde dat er geen of onvoldoende geluidbeperkende maatregelen getroffen kunnen worden om aan de hoogste waarde – zijnde ofwel de standaardwaarde ofwel de geluidbelasting bij volledige benutting van de direct voorafgaande geluidproductieplafonds – te voldoen. Geluidbeperkende maatregelen zijn alle bron- en overdrachtsmaatregelen die de geluidbelasting op een geluidgevoelig gebouw verlagen.

In onderdeel b is de voorwaarde opgenomen dat de overschrijding van de hoogste waarde door het treffen van geluidbeperkende maatregelen zoveel mogelijk wordt beperkt. Het betrokken bestuursorgaan heeft in deze een inspanningsverplichting om, ook al is voldoen aan artikel 3.32 niet mogelijk, de toename van het geluid wel zoveel mogelijk te voorkomen.

In onderdeel c wordt ten slotte de voorwaarde gesteld dat de geluidbelasting nooit hoger mag worden dan de grenswaarde, bedoeld in tabel 3.33. Het is dus niet mogelijk om met toepassing van dit artikel een geluidbelasting toe te staan die hoger wordt dan de grenswaarde. Het is ook niet mogelijk om een geluidbelasting die al hoger is dan de grenswaarde, verder te verhogen. Dit speelt in het geval uit is gegaan van de waarde, bedoeld in artikel 3.32, eerste lid, onder b, dus als er al een geluidproductieplafond geldt dat leidt tot een geluidbelasting die hoger is dan de standaardwaarde. Overschrijding van de grenswaarde kan alleen met toepassing van artikel 3.34 of artikel 3.35.

Tweede lid

In het tweede lid is bepaald dat geluidbeperkende maatregelen bedoeld in het eerste lid niet hoeven te worden getroffen als zij niet financieel doelmatig zijn, of stuiten op overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of technische aard. Dat geldt voor alle in het eerste lid bedoelde maatregelen, ook voor de maatregelen bedoeld onder b. Immers, er zijn altijd maatregelen te bedenken die de overschrijding geheel (of zoveel mogelijk) voorkomen, maar waarvan de kosten niet in verhouding staan tot het geluidreducerende effect. De maatregelen zijn dan niet efficiënt (niet kosteneffectief) en hoeven niet te worden getroffen. Het kan ook zijn dat de maatregelen in de praktijk niet gewenst zijn. Denk bijvoorbeeld aan het plaatsen van een scherm van gestapelde containers. Dat is doeltreffend en doelmatig maar landschappelijk niet altijd aanvaardbaar. Technische bezwaren treden bijvoorbeeld op bij een stil wegdek dat kwetsbaar is voor wringingskrachten van voertuigen in bochten. Een dergelijk wegdek hoeft dan niet in bochten toegepast te worden. Bezwaren van technische aard kunnen zich ook voordoen in situaties dat een maatregel wel kan worden toegepast maar dat veel meer technische ingrepen vergt dan in een normale situatie. Dat is bijvoorbeeld het geval als een brug ingrijpend aangepast moet worden vanwege verstevigingen die nodig zijn om het extra gewicht te kunnen dragen van geluidschermen. Dergelijke situaties zijn technisch wel oplosbaar maar bijzonder complex en/of kostbaar in vergelijking tot de normale

situatie. In dergelijke situaties kan met een beroep op 'overwegende technische bewaren' worden afgezien van de maatregel. Het is niet de bedoeling om kleine ingrepen bijvoorbeeld een zwaardere fundatie van schermen vanwege zachte ondergrond of het verleggen van gebruikelijk aanwezige kabels en leidingen te beoordelen als technisch bezwaar.

Aanvullend op geluidbeperkende maatregelen kunnen geluidwerende maatregelen worden getroffen om de geluidbelasting in een geluidgevoelig gebouw te verlagen (zie hiervoor artikel 3.49). De voorkeur gaat echter uit naar geluidbeperkende maatregelen, en dan met name naar maatregelen aan de bron. Dit is geregeld in het vijfde lid van artikel 3.33. Zie voor een verdere toelichting de toelichting op dat lid.

Derde lid

In dit lid is nadere invulling gegeven aan het begrip financiële doelmatigheid voor rijkswegen en hoofdspoorwegen. In geval van rijkswegen en hoofdspoorwegen wordt de doelmatigheid bepaald overeenkomstig paragraaf 3.5.4.4 van het Besluit kwaliteit leefomgeving zoals gewijzigd bij dit Aanvullingsbesluit. Dit is het zogenoemde 'doelmatigheidscriterium', dat voorheen was opgenomen in het Besluit geluid milieubeheer en de Regeling geluid milieubeheer. Het doelmatigheidscriterium geeft een objectieve methode voor het bepalen van de doelmatigheid van bij rijkswegen en hoofdspoorwegen te treffen bron- en overdrachtsmaatregelen. Provincies en gemeenten hebben de bevoegdheid om een eigen beleid ontwikkelen en vast te stellen, maar zij kunnen uiteraard ook gebruik maken van (de systematiek van) het doelmatigheidscriterium zoals dit in paragraaf 3.5.4.4 is uitgewerkt.

Vierde lid

Het vierde lid is een voortzetting van wat voorheen was geregeld in artikel 11.30, vijfde lid, van de Wet milieubeheer. In het vierde lid is bepaald dat bij het in aanmerking nemen van geluidbeperkende maatregelen als bedoeld in het eerste lid, onder b, ook het geluid kan worden betrokken van andere geluidbronsoorten en geluidbronnen, als dat leidt tot minder gecumuleerd geluid. Daarbij worden dus de geluidbronsoorten en geluidbronnen betrokken die ook betrokken zijn bij de toepassing van artikel 3.36 over het beoordelen van de aanvaardbaarheid van de gecumuleerde geluidbelasting. Toepassing van dit onderdeel van artikel 3.33 is een bevoegdheid. Het bevoegd gezag is niet verplicht om het geluid van die andere geluidbronsoorten of geluidbronnen te betrekken bij het in aanmerking nemen van geluidbeperkende maatregelen. Vanuit het oogpunt van integrale besluitvorming kan dat in voorkomende gevallen echter wel een logische keuze zijn.

Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan een situatie waarin de geluidproductieplafonds voor een weg worden aangepast, terwijl die weg parallel ligt aan een spoorweg. Aan de zijde van de spoorweg kan het dan de voorkeur verdienen om een geluidscherm niet langs de weg maar langs het spoor te zetten. Weliswaar wordt daarmee het geluid van de weg op aanliggende geluidgevoelige gebouwen wat minder gereduceerd dan wanneer het scherm dicht bij de weg zou staan (en kan het er ook toe leiden dat het geluidproductieplafond voor die weg iets hoger wordt vastgesteld), maar tegelijk reduceert het scherm dan ook het geluid afkomstig van de spoorweg op de aanliggende geluidgevoelige gebouwen. Per saldo leidt dat tot een verbetering voor de aanwonenden omdat het gecumuleerde geluid op de geluidgevoelige gebouwen wordt verminderd.

Vijfde lid

In het vijfde lid komt de voorkeur voor bronmaatregelen boven overdrachtsmaatregelen tot uitdrukking. Ook in hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer was dit het uitgangspunt. In artikel 33 van het Besluit geluid milieubeheer was dit nader gespecificeerd door te bepalen dat achtereenvolgens in overweging worden genomen bronmaatregelen, dan wel andere geluidbeperkende maatregelen, al dan niet in combinatie met bronmaatregelen, die leiden tot de meeste geluidreductie.

Gelet op de woorden "zoveel mogelijk" in het eerste lid, onder b, kan niet met alleen bronmaatregelen worden volstaan als het akoestisch effect daarvan veel beperkter is dan dat van

doelmatige overdrachtsmaatregelen. Met het vijfde lid in combinatie met het eerste lid, onder b, is beoogd de praktijk onder artikel 33 van het Besluit geluid milieubeheer ongewijzigd voort te zetten.

Zesde lid

Het zesde lid bepaalt dat het tweede en derde lid van artikel 3.32 van overeenkomstige toepassing zijn. Verwezen wordt naar de bijbehorende toelichting.

Artikel 3.34 (vaststellen geluidproductieplafond: overschrijding grenswaarde provinciale wegen binnen de bebouwde kom)

Zoals toegelicht in paragraaf 4.6 van het algemeen deel van de toelichting is door het vereenvoudigen en verbeteren van het normenkader de grenswaarde voor provinciale wegen die binnen de bebouwde kom liggen voor veel situaties lager geworden. Onder de Wet geluidhinder konden nieuwe geluidgevoelige gebouwen gerealiseerd worden met een geluidbelasting van 3 dB boven de grenswaarde van 65 L_{den} die nu is opgenomen in artikel 3.32. Het gevolg is dat er langs provinciale wegen veel bestaande geluidgevoelige gebouwen zijn met een geluidbelasting die boven deze nieuwe, lagere grenswaarde ligt. Dat kan leiden tot knelpunten bij het vaststellen van geluidproductieplafonds omdat dit op grond van de artikelen 3.32 en 3.33 niet mag leiden tot toename van geluid als de geluidbelasting hoger is dan de grenswaarde. Daar komt bij dat binnen de bebouwde kom meestal weinig maatregelen mogelijk zijn om de geluidbelasting te verlagen. Zo stuiten geluidschermen meestal op overwegende bezwaren van verkeerskundige of stedenbouwkundige aard.

Artikel 3.34 biedt specifiek flexibiliteit voor deze situaties door te bepalen dat bij provinciale wegen van een verhoogde grenswaarde kan worden uitgegaan. Van deze mogelijkheid kan alleen gebruik gemaakt worden als overschrijding van de grenswaarde redelijkerwijs niet te voorkomen is. Daarmee is de zwaarte van de onderbouwing voor artikel 3.34 zwaarder dan voor artikel 3.33. De afweging zoals bedoeld in artikel 3.33, zal in sommige gevallen kunnen leiden tot extra maatregelen. Bijvoorbeeld als het grote aantallen woningen betreft en het wegdek relatief lawaaiig is, ligt het voor de hand dat dit wegdek – als dit redelijkerwijs mogelijk is – wordt vervangen door een aanzienlijk stiller wegdek. Dit betreft dan bijvoorbeeld vervanging van klinkers door het normale dichte asfaltbeton of een stille dunne deklaag. Ook kan dan bijvoorbeeld een snelheidsverlaging of omlegging van de weg naar een gebied buiten de bebouwde kom worden overwogen, waardoor gebruik maken van dit artikel wellicht niet meer nodig is.

Artikel 3.35 biedt ook enige flexibiliteit aan het bevoegd gezag om in specifieke situaties toch een toename toe te staan bij een geluidbelasting boven de grenswaarde. Dit betreft echter een afweging waarbij het bevoegd gezag een bijzonder zware onderbouwing moet geven, die hierna nader wordt toegelicht. De toepassing van artikel 3.35 vergt dus een grotere inspanning van het bevoegd gezag dan toepassing van artikel 3.34. Artikel 3.35 is daardoor in de regel geen goede oplossing voor de knelpunten die kunnen ontstaan met bestaande geluidgevoelige gebouwen met een geluidbelasting boven de grenswaarde langs provinciale wegen binnen de bebouwde kom.

Artikel 3.35 (vaststellen geluidproductieplafond: overschrijding grenswaarde als dat onvermijdelijk is)

Eerste lid

Het bevoegd gezag kan besluiten een geluidproductieplafond zodanig vast te stellen dat het geluid op geluidgevoelige gebouwen hoger wordt dan de waarden, die met artikel 3.33 en artikel 3.34 kunnen worden toegelaten. Dat is alleen toegestaan als dit door het bevoegd gezag onvermijdelijk wordt geacht.

Dit artikel beoogt dezelfde werking en zwaarte in besluitvorming te hebben als bijvoorbeeld toepassing van de Interimwet stad-en-milieubenadering waarmee kon worden afgeweken van de

wettelijke normen voor geluid. Deze mogelijkheid tot overschrijding van de grenswaarden op geluidgevoelige gebouwen als dat onvermijdelijk wordt geacht, werd ook geboden in hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer, daar 'overschrijdingsbesluit' genoemd.

De onderdelen a en b stellen nadere voorwaarden aan het toepassen van dit artikel. Overschrijding van de in het eerste lid bedoelde waarden is alleen toegestaan als dat niet kan worden voorkomen door het treffen van geluidbeperkende maatregelen en, als dat niet mogelijk is, de overschrijding zoveel mogelijk wordt beperkt. De onderdelen a en b zijn vergelijkbaar met artikel 3.33, eerste lid, onder a en b, waarmee kan worden besloten een overschrijding tot de grenswaarde toe te staan.

Een besluit op grond van het eerste lid is een bijzonder besluit omdat het toelaten van de overschrijding van de in het eerste lid bedoelde waarden extra onderzoek en extra motivering vergt. Gelet op het ingrijpende karakter mag dit artikel alleen in uitzonderingsgevallen, als ultimum remedium, worden toegepast. Het ingrijpende karakter komt tot uitdrukking in de voorwaarden onder c tot en met f.

In onderdeel c is de voorwaarde gesteld dat het niet mogelijk is om een overschrijding van de in het eerste lid bedoelde waarden te voorkomen. Dit onderdeel heeft betrekking op 'andere maatregelen'. Op grond van onderdeel a wordt in eerste instantie alleen gekeken naar maatregelen die financieel doelmatig zijn en waartegen geen overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of technische aard bestaan. De onder a bedoelde andere maatregelen kunnen, mede gezien de nadere bepaling in het tweede lid, veel verder gaan dan de onder a bedoelde doelmatige geluidbeperkende maatregelen.

Op grond van onderdeel d moet worden bezien of het wijzigen van de gebruiksfunctie van het geluidgevoelige gebouw mogelijk is waardoor het gebouw niet langer geluidgevoelig is. Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan het transformeren van woningen naar een niet-geluidgevoelige functie zoals kantoren of bedrijvigheid. Dat vergt uiteraard overleg met de eigenaar van het gebouw om overeenstemming te verkrijgen over nadeelcompensatie of aankoop van het gebouw. En uiteraard kan ook onteigening van het gebouw een mogelijkheid zijn. Als wijziging van functie niet mogelijk is, dan kan wat onderdeel d betreft de overschrijding van de grenswaarde doorgang vinden.

Uit onderdeel e volgt dat moet worden bekeken of een minnelijke overeenkomst met de eigenaar over het nemen van bouwkundige maatregelen voor een geluidgevoelig gebouw tegen vergoeding van de kosten daarvan mogelijk is. Deze bouwkundige maatregelen kunnen bijvoorbeeld bestaan uit een andere indeling van het geluidgevoelige gebouw waardoor geluidgevoelige ruimten aan de gevels komen te liggen die geen geluidbelasting boven de grenswaarde ondervinden. Ook is het wellicht mogelijk alsnog niet-geluidgevoelige gevels te realiseren (zie hiervoor artikel 5.78y). Als een minnelijke overeenkomst niet mogelijk is, dan kan wat onderdeel e betreft de overschrijding van de grenswaarde doorgang vinden.

Onderdeel f geeft een extra voorwaarde voor rijkswegen en hoofdspoorwegen. Op grond van artikel 3.27 (akoestische kwaliteit rijkswegen en hoofdspoorwegen) moet bij aanleg of vervanging van een rijksweg of hoofdspoorweg de minimale akoestische kwaliteit worden toegepast. Onderdeel f echter bepaalt dat ook zonder dat sprake is van aanleg of vervanging van een rijksweg of hoofdspoorweg, een overschrijding van de grenswaarde alleen is toegestaan als wordt voldaan aan de minimale akoestische kwaliteit. De uitzondering in artikel 3.23 blijft wel van toepassing: de rijksweg of hoofdspoorweg hoeft niet te voldoen aan de akoestische kwaliteit als sprake is van overwegende bezwaren van technische aard.

Tweede lid

Dit lid stelt voorwaarden aan de in het eerste lid bedoelde maatregelen. Maatregelen moeten in aanmerking worden genomen als die in redelijkheid niet te kostbaar zijn en daartegen geen zwaarwegende bezwaren van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige,

landschappelijke of technische aard bestaan. Met 'in redelijkheid niet te kostbaar' wordt bedoeld op de kosten in absolute zin. Het is niet nodig dat de maatregelen doelmatig zijn als bedoeld in artikel 3.33, tweede lid. Ook niet-doelmatig maatregelen komen in aanmerking.

Verder is bepaald dat maatregelen buiten beschouwing mogen blijven als daartegen zwaarwegende bezwaren bestaan. Door de term 'zwaarwegende bezwaren' zullen de bezwaren bij toepassing van artikel 3.35 zwaarder moeten wegen dan de 'overwegende bezwaren' bedoeld in artikel 3.33, tweede lid. De kwalificatie 'zwaarwegend' wordt ook in andere artikelen van dit besluit gebruikt, bijvoorbeeld in artikel 3.49, en impliceert dat slechts in uitzonderlijke gevallen kan worden afgezien van maatregelen. De stedenbouwkundige bezwaren kunnen ook een maatschappelijke context hebben. Een voorbeeld is het onteigenen van enkele blokken hoogbouw langs een binnenstedelijke snelweg. Zo'n oplossing, hoewel effectief, zal doorgaans op grote maatschappelijke bezwaren stuiten. Maar de belangrijkste reden is van stedenbouwkundige aard. Het slopen van grote aantallen woningen is niet aanvaardbaar gelet op de woningschaarste in grote steden.

Artikel 3.36 (vaststellen geluidproductieplafond: beoordeling van de aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluid)

Eerste lid

Als de artikelen 3.33, 3.34 en 3.35 worden toegepast, besluit het bevoegd gezag om het geluid op geluidgevoelige gebouwen toe te laten nemen tot een waarde die hoger is dan de waarde bedoeld in het eerste lid van artikel 3.32. Als het bevoegd gezag daartoe besluit, moet de aanvaardbaarheid van de cumulatie met het geluid afkomstig van andere geluidbronsorten worden beoordeeld. Het kan voorkomen dat het geluidgevoelige gebouw ook al wordt belast door het geluid van andere geluidbronsorten. Bijvoorbeeld een woning die wordt belast door het geluid van een industrieterrein waarvoor geluidproductieplafonds worden vastgesteld, en tegelijkertijd ook door het geluid van een gemeenteweg. Bij overschrijding van de waarde, bedoeld in artikel 3.32, moet het bevoegd gezag in dat geval ook het gecumuleerde geluid op die gebouwen beoordelen. Omdat artikel 3.36 wordt toegepast als het geluid van een bronsoort toeneemt, is van belang hoe het gecumuleerde geluid – en daarmee de kwaliteit – verandert.

Een veelgebruikte methode bij het beoordelen van de aanvaardbaarheid van gecumuleerd geluid is het hanteren van onderstaande tabel met kwalificaties van het gecumuleerde geluid:

Gecumuleerde geluid in L_{cum}	Kwalificatie
≤ 45	Zeer goed
46 – 50	Goed
51 – 55	Redelijk
56 – 60	Matig
61 – 65	Tamelijk slecht
66 – 70	Slecht
≥ 71	Zeer slecht

Aan de hand van de tabel kan het bevoegd gezag bepalen of een gecumuleerde geluidbelasting objectief gezien als goed of slecht moet worden gekwalificeerd. Een slechte kwaliteit hoeft niet altijd te worden veroorzaakt door het geluid van de bronsoort waarover een besluit wordt genomen. Op korte afstand van bijvoorbeeld een rijksweg of een luchtvaartterrein zal het gecumuleerde geluid vaak door die bronsoorten worden bepaald. Een toename van het geluid van een lokale gemeenteweg zal dan weinig gevolgen hebben voor het gecumuleerde geluid.

De gecumuleerde geluidbelasting is als zodanig niet genormeerd. Het bevoegd gezag mag bijvoorbeeld een gecumuleerde geluidbelasting die op grond van de kwaliteitsindicatie objectief als 'slecht' moet worden gekwalificeerd, in de omstandigheden van het concrete geval toch aanvaardbaar vinden. Een gecumuleerde geluidbelasting van bijvoorbeeld 58 dB kan objectief gezien echter niet als 'goed' worden betiteld. De kwaliteitsindicatie uit de tabel geeft ook betrokkenen, zoals bewoners, meer houvast bij besluiten van de overheid in situaties waarin verschillende geluidbronnen gezamenlijk leiden tot een hoge geluidbelasting.

Bovenstaande tabel met kwalificaties wordt al sinds het begin van de jaren '90 veel gebruikt in MER-studies en de toelichting bij bestemmingsplannen, onder meer om uitvoering te geven aan de verplichting uit de Wet geluidhinder (artikel 110a, zesde lid) om bij het nemen van een hogere-waardenbesluit eerst te beoordelen of de cumulatie van de relevante geluidbelastingen niet leidt tot een geluidbelasting die naar het oordeel van het bevoegd gezag onaanvaardbaar is. Dit is ook aanvaard in de vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Voor het beoordelen van de aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluid zijn alleen de waarden van 50 dB L_{cum} en hoger relevant omdat cumulatie van geluid alleen verplicht wordt beoordeeld als het geluid hoger is dan de standaardwaarde. Desondanks is in de tabel ook de kwalificatie 'zeer goed' als L_{cum} 45 dB of minder is vermeld, omdat deze tabel ook voor andere doeleinden wordt gebruikt, bijvoorbeeld bij het vormgeven van beleid voor stiltegebieden.

Tweede lid

Dit lid bepaalt dat bij ministeriële regeling eisen worden gesteld aan de wijze waarop het gecumuleerde geluid moet worden bepaald. Dit gebeurt in de reken- en meetvoorschriften die met de Aanvullingsregeling geluid aan de Omgevingsregeling zullen worden toegevoegd.

Derde lid

Het derde lid geeft in de aanhef aan welk geluid 'in ieder geval' moet worden betrokken. Bij de toepassing van dit artikel wordt in ieder geval het geluid afkomstig van alle met dit besluit gereguleerde geluidbronsorten (weg, spoorweg of industrieterrein) betrokken. Daarvoor is de ligging in het geluidaandachtsgebied van een geluidbronsort bepalend. De gereguleerde geluidbronsort die betrokken worden omvat uiteraard ook de geluidsbronsort waarover het besluit wordt genomen. Per geval moet worden onderzocht door welk geluid het geluidgevoelige gebouw wordt belast.

De in de aanhef genoemde woorden 'in ieder geval' bieden de mogelijkheid om ook ander geluid te betrekken bij de bepaling van het gecumuleerde geluid. Er wordt geen concreet criterium gegeven in welke gevallen deze andere geluiden worden betrokken, maar het ligt voor de hand dat andere geluiden worden betrokken als die een relevante invloed hebben op de waarde en de beoordeling van het gecumuleerde geluid. Het is aan het bevoegd gezag om te beoordelen of daarvan sprake is.

Voor de luchtvaart is (onderdeel b) aangesloten op de bestaande contouren uit de luchtvaartwetgeving. Binnen die geluidcontouren is het geluid van luchtvaart relevant voor een juiste beoordeling van het gecumuleerde geluidniveau.

In artikel 3.24 is bepaald welke soorten geluid buiten beschouwing blijven bij het beoordelen van het geluid van een industrieterrein. Maar dat geluid moet wel moet worden betrokken bij het beoordelen van de gecumuleerde geluidbelasting, want het geluid is er immers wel. Het betreft dan in onderdeel c het geluid van een windturbine of een windpark op een industrieterrein, als het geluid hoger is dan 43 dB. Bij dat niveau is het geluid van een windturbine of windpark ongeveer even hinderlijk als wegverkeer bij de standaardwaarde van 50 L_{den} . Onder d is bepaald dat ook het geluid van civiele en militaire buitenschietsbanen en militaire springterreinen op een industrieterrein moet worden betrokken als dat geluid hoger is dan 50 dB $B_{s,dan}$.

Artikel 3.37 (vaststellen geluidproductieplafond: bepalen gezamenlijk geluid)

Als de artikelen 3.33, 3.343 of 3.34 worden toegepast, besluit het bevoegd gezag om het geluid toe te laten nemen tot een waarde die hoger is dan een waarde, bedoeld in artikel 3.31. De waarde is dus hoger dan de standaardwaarde of de grenswaarde voor de betreffende geluidbronsoort, bedoeld in tabel 3.31, respectievelijk tabel 3.32, of het geluid dat geluidgevoelige gebouwen al ondervinden bij volledige benutting van de geluidproductieplafonds die golden direct voorafgaand aan de nieuwe vaststelling, afhankelijk van welke uitzondering wordt toegepast.

Als het bevoegd gezag hiertoe besluit, wordt in artikel 3.48, eerste lid, onder a, bepaald dat voor de geluidgevoelige gebouwen waarop het geluid toeneemt, een besluit over geluidwerende maatregelen moet worden genomen. Om een besluit over geluidwerende maatregelen te kunnen nemen, is de gezamenlijke geluidbelasting nodig die maatgevend is voor het toetsen van de binnenwaarde en het bepalen welke geluidwerende maatregelen nodig zijn om aan de binnenwaarde te voldoen. In artikel 3.37 is geregeld dat die gezamenlijke geluidbelasting moet worden bepaald bij het nemen van het besluit om het geluid te laten toenemen, dat wil zeggen het vaststellen van de geluidproductieplafonds. Overigens voorziet het Besluit bouwwerken leefomgeving – net als het Bouwbesluit 2012 – in een mogelijkheid om het hier bedoelde gezamenlijk geluid op een later moment opnieuw te bepalen. Dat kan nodig zijn als de aanvraag voor het bouwen wordt ingediend geruime tijd na het besluit tot vaststelling van geluidproductieplafonds waarbij ook het gezamenlijk geluid is bepaald, en het geluid op het nieuw te bouwen gebouw in de tussenliggende periode is veranderd.

In het tweede lid is bepaald hoe het gezamenlijke geluid moet worden berekend. Het rekenvoorschrift wordt met de Aanvullingsregeling geluid opgenomen in de Omgevingsregeling. Kenmerkend is dat het geluid van bronsoorten en andere geluidbronnen wordt opgeteld zonder daarbij te corrigeren voor verschillen in hinderlijkheid. Het gezamenlijke geluid wordt alleen toegepast bij het bepalen van geluidwerende maatregelen waarbij verschillen in hinderlijkheid niet relevant zijn. Via de begripsbepaling van het gezamenlijke geluid wordt verwezen naar dit artikel.

Bij het bepalen van het gezamenlijke geluid zijn dezelfde geluidbronsoorten en geluidbronnen relevant als bij de beoordeling van de aanvaardbaarheid van de cumulatie met toepassing van artikel 3.36. Daarin voorziet het derde lid van dit artikel.

Artikel 3.38 (vaststellen geluidproductieplafond: geluid van defensieactiviteiten)

Sommige defensieactiviteiten zijn aangewezen als activiteiten die in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken. Het terrein waarop die activiteiten worden uitgevoerd is dan een industrieterrein in de zin van deze afdeling. Op dat industrieterrein kunnen ook civiele bedrijven gevestigd zijn (civiel medegebruik) die als gevolg van de defensieactiviteiten op een industrieterrein liggen waarvoor geluidproductieplafonds moeten worden vastgesteld. Uiteraard kan het ook zijn dat de defensieactiviteiten worden uitgevoerd op een terrein dat (ook) vanwege andere activiteiten een industrieterrein is. In alle gevallen moet de gemeente de geluidproductieplafonds vaststellen voor het industrieterrein als geheel, dus voor de defensieactiviteiten en de civiele activiteiten gezamenlijk.

In dit artikel is bepaald dat de gemeente, bij het vaststellen van de geluidproductieplafonds, rekening houdt met het geluid van de defensieactiviteiten. De activiteiten van defensie mogen niet door het vaststellen van de geluidplafonds worden belemmerd. Uiteraard geldt dat alleen voor vergunde of anderszins toegelaten defensieactiviteiten.

Artikel 3.39 (vaststellen geluidproductieplafond: herstel van onjuistheden)

Dit artikel is ontleend aan artikel 11.47 van de Wet milieubeheer. Dit artikel voorziet in het herstel van fouten in het geluidregister die waren ontstaan bij de van rechtswege ingevoerde geluidproductieplafonds bij de inwerkingtreding van hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer. Door toepassing van artikel 11.47 konden onjuistheden op een relatief eenvoudige manier zonder

omgevingstoets worden gecorrigeerd. Ten opzichte van de Wet milieubeheer is de reikwijdte van artikel 3.38 uitgebreid zodat ook onjuistheden kunnen worden hersteld die ontstaan bij het vaststellen van geluidproductieplafonds door de gemeente of provincie bij invoering van het systeem van geluidproductieplafonds.

Dit artikel wordt toegepast om onjuistheden te herstellen die zijn ontstaan bij de toepassing van de in hoofdstuk 2, Overgangs- en invoeringsbepalingen, opgenomen artikelen. De in dat hoofdstuk opgenomen bepalingen worden maar één keer toegepast, het stelsel kan maar één keer worden ingevoerd. Na invoering van het stelsel kunnen onjuistheden worden hersteld door toepassing van artikel 3.39. Een herstelbesluit kan betrekking hebben op de waarde van een geluidproductieplafond, maar ook het geluidaandachtsgebied, de locatie van referentiepunten, de onderliggende geluidbrongegevens, etc. Alle gegevens als bedoeld in artikel 10.23aa die in het register zijn opgenomen, kunnen met toepassing van artikel 3.39 worden hersteld. Door onjuistheden met een besluit te herstellen is de rechtsbescherming voor belanghebbenden gewaarborgd.

Dit artikel biedt niet de mogelijkheid om een op de grondslag van de artikelen 3.32 tot en met 3.38 genomen, onjuist, besluit te corrigeren. Als een geluidproductieplafond bijvoorbeeld niet op de juiste waarde is vastgesteld, of het besluit is gebaseerd op onjuiste gegevens, dan moet het bevoegd gezag met gebruikmaking van de eerder gehanteerde wettelijke grondslag het besluit corrigeren.

Eerste lid

In het eerste lid wordt verwezen naar verschillende artikelen van de Omgevingswet die betrekking hebben op de invoering van het systeem van geluidproductieplafonds. Dat betekent dat met dit artikel alleen fouten kunnen worden hersteld die bij de invoering van dit systeem zijn ontstaan. Bij het toepassen van de invoeringsartikelen wordt het geluid op geluidgevoelige gebouwen niet getoetst, omdat het invoeren niet leidt tot meer geluid op geluidgevoelige gebouwen. Hetzelfde geldt voor het herstellen van onjuistheden die daarbij zijn ontstaan. Daarom is in het eerste lid bepaald dat artikel 3.32 niet wordt toegepast. Dat geldt daarmee ook voor de navolgende artikelen 3.33 tot en met 3.37. Bij het toepassen van dit herstelartikel wordt, net als bij de invoering, het geluid op geluidgevoelige gebouwen niet getoetst. Daarmee worden de uitvoeringslasten beperkt. Fouten kunnen uiteraard ook worden hersteld door het toepassen van artikel 3.32, maar dan is een omgevingstoets wel vereist.

Tweede lid

Er is in dit artikel geen termijn gesteld voor het corrigeren van onjuistheden. Dat betekent dat ook fouten die bijvoorbeeld drie jaar na de invoering van het systeem van geluidproductieplafonds voor een provinciale weg aan het licht komen, met dit artikel hersteld kunnen worden. Met het verstrijken van de tijd wordt wel het risico groter dat de onjuiste gegevens inmiddels zijn gebruikt voor andere besluiten. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de situatie waarin onjuiste gegevens zijn vastgelegd in het geluidregister over een rijksweg en een gemeente die gegevens heeft gebruikt bij het toelaten van een nieuw geluidgevoelig gebouw in het geluidaandachtsgebied van die rijksweg. Daarom is in het tweede lid geregeld dat in het besluit tot fouterstel wordt bepaald of geluidbeperkende of geluidwerende maatregelen voor dat geluidgevoelige gebouw worden getroffen.

Artikel 3.40 (vaststellen geluidproductieplafond: technische aanpassingen)

In hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer werd een onderscheid gemaakt tussen plafondbesluiten op verzoek en ambtshalve plafondbesluiten. Binnen die laatste categorie werd onderscheid gemaakt tussen ambtshalve plafondbesluiten als onderdeel van een infrastructuurproject (tracébesluit) en ambtshalve plafondbesluiten in een ander kader, bijvoorbeeld in verband met een wijziging van de reken- en meetvoorschriften. Deze laatstgenoemde categorie van ambtshalve plafondbesluiten is geregeld in artikel 3.40.

In de aanhef is bepaald dat artikel 3.32 in de onder a tot en met c bedoelde gevallen niet wordt toegepast. Anders gezegd: er wordt geen omgevingstoets uitgevoerd. Dat is ook niet nodig omdat de onder a tot en met c bedoelde ambtshalve wijzigingen niet leiden tot toename van het geluid in de omgeving.

In onderdeel a wordt de situatie geregeld dat een ander dan de beheerder van de weg of spoorweg een geluidbeperkend object plaatst dat toegevoegd kan worden aan de geluidbrongegevens. In de praktijk komt dit er vrijwel altijd op neer dat een gemeente een scherm plaatst langs een weg of spoorweg en de beheerder van de weg of spoorweg vraagt om dat scherm op te nemen in het geluidregister. Dit leidt er vervolgens toe dat het scherm meetelt bij de bepaling van de hoogte van de geluidproductieplafonds. De geluidproductieplafonds worden overeenkomstig de afscherpende werking van het betreffende geluidsscherm verlaagd. De gemeente kan door deze maatregelen dichter bij de weg of spoorweg bouwen of blijft met een (gepland) project onder de grenswaarde. Door het toevoegen van het geluidbeperkend object aan de brongegevens van de geluidproductieplafonds worden deze verlaagd met het effect van dat object. In het algemeen betekent het toevoegen van een geluidbeperkend object dat er voor de omgeving geen negatieve geluideffecten zijn. Daarom blijven de artikelen 3.32 en volgende buiten toepassing. Ook bij deze toepassing kunnen geluidproductieplafonds alleen worden verlaagd. Als het scherm reflecties geeft moet die toename van het geluid worden beoordeeld door toepassing van artikel 3.32, dus inclusief omgevingstoets.

Op grond van onderdeel b is een omgevingstoets ook niet nodig als de reken- en meetmethode wordt gewijzigd (technische aanpassing). Een verandering leidt ertoe dat met dezelfde geluidproductie meer of minder geluid wordt berekend op de geluidreferentiepunten en in de omgeving. Uiteraard verandert er in werkelijkheid niets, het geluid neemt op de geluidmeter niet toe of af. Enkel de meetmethode verandert door bijvoorbeeld nieuwe inzichten over de overdracht van het geluid. De geluidproductieplafonds mogen dan zonder omgevingstoets worden gewijzigd.

Ten slotte kan zich de situatie voordoen dat een referentiepunt ligt op een locatie die niet (meer) voldoet aan de eisen die daaraan in de artikelen 3.30 en 3.31 zijn gesteld. Het referentiepunt kan initieel al niet helemaal correct zijn gepositioneerd, maar het kan ook zijn dat een weg iets verschoven is aangelegd ten opzichte van het oorspronkelijke plan. In dat geval – zie onderdeel c – kan het referentiepunt eenvoudig worden verplaatst. Omdat de afstand tot de bron wordt gewijzigd moet het bijbehorende geluidproductieplafond opnieuw worden vastgesteld. Het referentiepunt en het bijbehorende geluidproductieplafond zijn immers onlosmakelijk met elkaar verbonden. De geluidproductie zelf wijzigt echter niet en de hernieuwde vaststelling heeft dan ook geen gevolgen voor het geluid in de omgeving.

Artikel 3.41 (vaststellen geluidproductieplafond: overdracht van wegen en spoorwegen)

Dit artikel ziet op de situatie dat het beheer van wegen wordt overgedragen aan een andere bestuurslaag of dat de status van een spoorweg wijzigt. Dit kan ertoe leiden dat een ander regime op die (spoor)weg van toepassing wordt.

Dit artikel heeft alleen betrekking op wegen en spoorwegen die na de overdracht aan een andere bestuurslaag voorzien worden van geluidproductieplafonds. Op wegen of spoorwegen die na overdracht onderdeel worden van een geluidbronsoort zonder geluidproductieplafonds, is artikel 3.25, eerste lid, onder b en c, van toepassing.

Dit artikel bepaalt de hoogte van de geluidproductieplafonds die direct na de overdracht gaan gelden. Deze hoogte is gebaseerd op de geluidproductieplafonds of basisgeluidemissie zoals die gold direct voor de overdracht. Daarmee wordt bereikt dat de geluidssituatie in de omgeving niet wijzigt zodat artikel 3.32 buiten toepassing kan blijven en afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing is zoals is geregeld in artikel 10.6b van het Omgevingsbesluit.

Een dergelijke overdracht kan gepaard gaan met een verandering aan de weg of spoorweg waardoor de geluidssituatie kan wijzigen. In zo'n geval zullen de op grond van dit artikel vastgestelde geluidproductieplafonds via de reguliere procedure met toepassing van artikel 3.32 geluidproductieplafonds moeten worden gewijzigd. Als er echter geen grote veranderingen voorzien worden, is een wijziging van geluidproductieplafonds niet nodig. De nieuwe bestuurslaag zal later aan de hand van de monitoring en de verslagen eventuele maatregelen vaststellen mocht dit nodig zijn.

Onder a wordt bepaald dat als een weg in beheer bij een provincie wordt overgedragen aan het Rijk of een weg in beheer bij het Rijk wordt overgedragen aan een provincie de geluidproductieplafonds opnieuw worden vastgesteld op basis van de bestaande geluidbrongegevens. Idealiter zouden de geluidproductieplafonds gelijk blijven aan de voor de overdracht geldende geluidproductieplafonds, maar omdat de overgedragen weg onderdeel wordt van een andere geluidbronsort is herberekening als onderdeel van die geluidbronsort noodzakelijk. Doordat de geluidbrongegevens gelijk blijven, veranderen hierdoor de geluidbelastingen in de omgeving niet.

Bij de aanwijzing van een door de provincie beheerde en in de omgevingsverordening aangewezen lokale spoorweg als hoofdspoorweg, of vice versa, (onderdelen b en c) worden de geluidproductieplafonds op dezelfde waarden herberekend als beschreven bij onderdeel a. Ook in dit geval blijven de geluidbrongegevens gelijk en veranderen de geluidbelastingen in de omgeving niet.

Bij onderdeel d gaat het om de overdracht van een weg in beheer bij een gemeente of een waterschap die wordt overgedragen aan een provincie of het Rijk. Deze wegen vallen na de overdracht in een ander regime. De geluidproductieplafonds worden hier voor het eerst bepaald. Om deze te bepalen zal het bevoegd gezag gebruik maken van de geluidbrongegevens die behoren bij de vastgestelde basisgeluidemissie verhoogd met ten hoogste 1,5 dB. Deze geluidruimte, die ook wordt toegepast bij de eerste invoering van geluidproductieplafonds onder de nieuwe regelgeving, van 1,5 dB is van groot belang om het systeem goed te kunnen laten functioneren en komt ook overeen met de marge die bij de afweging van maatregelen geldt naar aanleiding van de monitoring van de basisgeluidemissie (zie artikel 3.26).

Onderdeel e bepaalt dat voor een lokale spoorweg waarvoor geen geluidproductieplafonds golden en die wordt aangewezen als provinciale spoorweg of als hoofdspoorweg de geluidproductieplafonds worden vastgesteld overeenkomstig de geluidbrongegevens behorend bij de basisgeluidemissie verhoogd met ten hoogste 1,5 dB. Ook hier geldt met betrekking tot de 1,5 dB hetgeen hierboven onder d is gesteld, waarnaar korthedshalve wordt verwezen.

Als de overgedragen weg of spoorweg voor de overdracht deel uitmaakte van een geluidbronsort die gereguleerd wordt met geluidproductieplafonds, vervallen voor die geluidbronsort uiteraard de geluidproductieplafonds op de geluidreferentiepunten die direct aan weerszijde van de overgedragen weg of spoorweg liggen. Daarnaast zullen veelal ook voor (delen van) die geluidbronsort opnieuw geluidproductieplafonds moeten worden vastgesteld. Voor geluidproductieplafonds die niet vervallen maar wel in de buurt liggen van de overgedragen weg of spoorweg zal veelal een wijziging nodig zijn omdat de samenstelling van die geluidbronsort (het netwerk van wegen of spoorwegen van het desbetreffende bestuursorgaan) door de overdracht is gewijzigd. Datzelfde geldt als een weg of spoorweg door de overdracht wordt toegevoegd aan een geluidbronsort die al gereguleerd werd met geluidproductieplafonds. Ook dan zullen geluidproductieplafonds die in de buurt liggen van de overgedragen weg of spoorweg en opnieuw moeten worden vastgesteld omdat ook de samenstelling van die geluidbronsort is gewijzigd. In deze herberekening van geluidproductieplafonds voorziet onderdeel f van dit artikel. Dit is een eenvoudige procedure, zonder toepassing van artikel 3.32, omdat er voor de omgeving geen nadelige effecten zijn.

Artikel 3.42 (aard van geluidproductieplafonds als omgevingswaarde) (artikel 2.10, vierde lid, Ow)

In artikel 2.10, eerste lid, van de Omgevingswet is bepaald dat een omgevingswaarde een resultaatsverplichting, inspanningsverplichting of andere, nader te omschrijven, verplichting kan inhouden. Op grond van artikel 2.10, vierde lid, van de Omgevingswet kunnen voor geluidproductieplafonds bij algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld over de aard en termijn van de omgevingswaarde. Dit artikel bevat die regels.

In artikel 3.42 is bepaald dat een geluidproductieplafond als omgevingswaarde een resultaatsverplichting inhoudt. Dit betekent dat het geluidproductieplafond een verplichting omvat om het resultaat, te weten een geluidproductie die het plafond niet overstijgt, te bereiken en in stand te houden. De systematiek van geluidproductieplafonds is zo ingericht dat het voldoen aan de plafonds zoveel mogelijk uit het systeem zelf voortvloeit. Toezicht en handhaving zijn daarop aanvullend. Op deze wijze is de verantwoordelijkheid voor de naleving van geluidproductieplafonds helder geregeld.

In de wet is bepaald dat de dag na de bekendmaking van het besluit waarmee het geluidproductieplafond is vastgesteld aan dat plafond wordt voldaan. De geluidproductie mag onmiddellijk na de bekendmaking dus niet hoger zijn dan het vastgestelde geluidproductieplafond. Zoals eerder al is toegelicht zal de geluidproductie worden gemonitord op basis van jaargemiddelde invoergegevens.

Bij het vaststellen van een geluidproductieplafond kan door toepassing van artikel 3.44, eerste lid, worden bepaald dat pas op een later tijdstip of na een bepaalde termijn moet worden voldaan aan de plafondwaarde. Dat maakt een tijdelijke overschrijding mogelijk, bijvoorbeeld in de situatie dat een wegverbreding waarvoor ook de geluidproductieplafonds zijn gewijzigd, nog gerealiseerd moet worden.

Met de resultaatsverplichting in dit artikel wordt het systeem van naleving van geluidproductieplafonds zoals dat vorm heeft gekregen in hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer onder de Omgevingswet ongewijzigd voortgezet. De resultaatsverplichting is hetzelfde als de in artikel 11.20 van de Wet milieubeheer opgelegde taak tot het zorgdragen voor de naleving van geluidproductieplafonds. In dit verband wordt ook verwezen naar paragraaf 3.5 van het algemeen deel van deze toelichting.

In de praktijk kan het voorkomen dat een geluidproductieplafond, ondanks de resultaatverplichting toch overschreden wordt. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn als het verkeer veel sneller groeit dan redelijkerwijs kon worden voorzien. Het is dan aan de beheerder zo snel als redelijkerwijs mogelijk is, de overschrijding te beëindigen. In afwachting daarvan kan in bijzondere omstandigheden het tweede lid van artikel 3.44 worden toegepast. Dat neemt niet weg dat de beheerder uiteraard de taak heeft om overschrijdingen zo veel mogelijk te voorkomen.

Artikel 3.43 (maatregelen of programma bij (dreigende) overschrijding) [artikel 3.10, tweede lid, onder b, Ow]

Er kan zich een situatie voordoen dat een omgevingswaarde wordt overschreden of dreigt te worden overschreden. De Omgevingswet geeft in artikel 3.10, eerste lid, als hoofdregel voor omgevingswaarden dat in die situaties het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waar dit het geval is een programma vaststelt, gericht op het voldoen aan die omgevingswaarde. Artikel 3.10, tweede lid, onder b, van de Omgevingswet zoals gewijzigd bij Aanvullingswet geluid Omgevingswet geeft de mogelijkheid dat bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat in plaats van deze programmaplicht, voor een daarbij

aangewezen bestuursorgaan of andere instantie, een plicht geldt tot het treffen van maatregelen gericht op het voldoen aan de omgevingswaarde. Artikel 3.43, eerste lid, geeft invulling aan deze afwijkmogelijkheid.

Eerste lid

Voor wegen en spoorwegen is de programmaplicht vervangen door een maatregelplicht bij (dreigende) overschrijding. De belangrijkste reden daarvoor is het feit dat bij wegen en spoorwegen de beheerder van die wegen en spoorwegen de mogelijkheden heeft om een (dreigende) overschrijding te voorkomen. Als direct maatregelen kunnen worden getroffen, heeft een programma met de bijbehorende procedure geen toegevoegde waarde. Het eerste lid bepaalt daarom dat afgeweken wordt van de in het artikel 3.10, eerste lid, van de wet bedoelde verplichting. Onder a tot en met d worden vervolgens de bestuursorganen of instanties genoemd die bij de daarbij bedoelde wegen of spoorwegen maatregelen treffen, gericht op het voldoen aan het geluidproductieplafond. Hiermee kan de werkwijze van hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer ten aanzien van de naleving van geluidproductieplafonds ongewijzigd worden voortgezet. Bewust is de term maatregelen gekozen en niet geluidbeperkende maatregelen. Het kan hierbij bijvoorbeeld ook gaan om andere maatregelen zoals het verdelen van de capaciteit op het spoor of het verhogen van geluidproductieplafonds.

Tweede lid

In het tweede lid wordt ingegaan op de situatie van industrieterreinen. Afhankelijk van de omstandigheden kan zich de onder a. bedoelde situatie voordoen waarin het bevoegd gezag eigenstandig, de overschrijding van geluidproductieplafonds ongedaan kan maken of kan voorkomen. Dit kan zijn doordat het bevoegd gezag bijvoorbeeld een maatregel treft zodat weer voldaan wordt aan het geluidproductieplafond. Hierbij kan worden gedacht aan het plaatsen van een geluidscherm. In dat geval zal een programma niet nodig zijn en kan het bevoegd gezag direct de benodigde maatregelen treffen.

In het tweede lid, onder b, wordt de programmaplicht voor industrieterreinen verplicht te stellen om te voldoen aan de geluidproductieplafonds als alternatief voor het gestelde onder sub. A. Het geluid van een industrieterrein wordt veroorzaakt door de bedrijven die op het industrieterrein zijn gevestigd. Om de geluidproductie terug te brengen tot onder het geluidproductieplafond of overschrijding van een geluidproductieplafond te voorkomen, moet de gemeente zich kunnen verzekeren van de medewerking van de op het industrieterrein gevestigde individuele bedrijven. Een programma als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, van de Omgevingswet zal dan in veel gevallen een meer geschikt instrument zijn om te voldoen aan het geluidproductieplafond. Het bevoegd gezag stemt de maatregelen die nodig zijn om te voldoen aan de geluidproductieplafonds af met de op het industrieterrein gevestigde bedrijven en legt deze vast in het programma. Het programma vervangt het geluidreductieplan van de Wet geluidhinder (artikel 67).

Artikel 3.44 (afwijkend tijdstip en afwijkende termijn waarbinnen aan het geluidproductieplafond wordt voldaan) [artikel 2.10, vierde lid, Ow]

Artikel 3.42 bepaalt dat een geluidproductieplafond een resultaatsverplichting inhoudt. Hierop formuleert artikel 3.44 twee uitzonderingen. Dit artikel heeft alleen betrekking op het tijdstip waarop het bestuursorgaan voor wie de geluidproductieplafonds als omgevingswaarde gelden, aan de geluidproductieplafonds moet voldoen. De geluidproductieplafonds gelden vanaf het moment waarop het besluit bekend is gemaakt. Dat is met name van belang voor het toelaten van nieuwe geluidgevoelige gebouwen in de omgeving van wegen, spoorwegen en industrieterreinen met geluidproductieplafonds, zoals dat is geregeld in paragraaf 5.1.4.2a van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Bij het toelaten daarvan moet op grond van artikel 5.78a, onder a, worden uitgegaan van het geluid bij volledige benutting van het geldende geluidproductieplafond. Bij het toelaten van nieuwe geluidgevoelige gebouwen in de omgeving wordt geen rekening gehouden met het feit dat tijdelijk niet aan de voor de geluidproductieplafonds geldende resultaatsverplichting hoeft te worden voldaan.

Eerste lid

In het eerste lid is geregeld dat het bevoegd gezag kan bepalen dat pas aan het geluidproductieplafond hoeft te worden voldaan als werkzaamheden voor het wijzigen van een weg, spoorweg of industrieterrein, of werkzaamheden voor het realiseren van een geluidbeperkende maatregel zijn afgerond. Die werkzaamheden kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op realisatie van geluidschermen maar het kan ook de verbreding van een weg betreffen, al dan niet met geluidbeperkende maatregelen. Zolang de werkzaamheden niet zijn afgerond, kan in de meeste gevallen niet van de beheerder worden verlangd dat aan het geluidproductieplafond wordt voldaan. Tijdens de werkzaamheden is de toestand van de geluidbronsoort namelijk nog niet in overeenstemming met de situatie die ten grondslag ligt aan het besluit tot vaststelling van de geluidproductieplafonds. Bij een weg kan de weg tijdelijk op een andere plaats liggen, bijvoorbeeld dichterbij de referentiepunten of zelfs op de locatie van een referentiepunt. Ook zijn de geluidbeperkende maatregelen nog niet gerealiseerd, zodat ze nog geen effect hebben waardoor een geluidproductieplafond mogelijk wordt overschreden. Het bevoegd gezag kan dan het eerste lid van artikel 3.44 toepassen zodat de resultaatsverplichting tijdens de werkzaamheden nog niet geldt. Het bevoegd gezag kan hierbij als onderdeel van het besluit tot vaststelling van de geluidproductieplafonds aangeven welke plafonds het betreft. Ook geluidproductieplafonds waarvan de waarde niet wijzigt, kunnen onderdeel van het besluit gemaakt worden als daarvoor een wenselijk is dat tijdelijk niet voldaan hoeft te worden aan het geluidproductieplafond vanwege tijdelijke situaties gedurende de werkzaamheden. Voor grote infraprojecten zal vaak het besluit waarmee geluidproductieplafonds worden vastgesteld gecombineerd worden met een projectbesluit.

Bij toepassing van het eerste lid hoeft niet te worden onderzocht en bepaald in welke mate het geluidproductieplafond wordt overschreden. Ook hoeft niet concreet te worden vastgelegd op welk tijdstip (welke datum) de werkzaamheden zijn afgerond en wel moet worden voldaan aan de geluidproductieplafonds. Dat is op het moment dat artikel 3.44 wordt toegepast meestal niet exact bekend. In het besluit wordt de termijn gekoppeld aan de afronding van de werkzaamheden.

Tweede lid

Het tweede lid van artikel 3.44 maakt het mogelijk dat er na de vaststelling van een geluidproductieplafond tijdelijk niet aan dat plafond hoeft te worden voldaan. Dit lid kan worden toegepast als er sprake is van een bijzondere omstandigheid. Dan kan worden bepaald dat het geluidproductieplafond gedurende een termijn van ten hoogste vijf jaar mag worden overschreden. Behalve aan het voorbeeld hierboven kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de volgende situaties:

- een langdurige stremming op een belangrijke route waardoor een andere route plotseling veel meer verkeer te verwerken krijgt;
- een tijdelijke toename van het verkeer op een weg of spoorweg doordat het verkeer is omgeleid wegens weg- of spoorwegwerkzaamheden elders;
- een situatie waarin besloten is tot maatregelen die de overschrijding in de toekomst ongedaan maken; dit kan zich voordoen als besloten is tot het treffen van bronmaatregelen of tot de bouw van een geluidafscherming;
- een situatie waarin zich een sterke stijging van verkeer voordoet die redelijkerwijs niet kon worden voorzien.

Deze mogelijkheid is ontleend aan artikel 11.24 van de Wet milieubeheer. Kende de Wet milieubeheer hiervoor een apart besluit tot ontheffing, onder de Omgevingswet wordt hiervoor hetzelfde instrument gebruikt als voor het vaststellen van een geluidproductieplafond als omgevingswaarde. Op gemeentelijk niveau is dat het omgevingsplan, op provinciaal en rijksniveau het besluit, bedoeld in de artikelen 2.12a, 2.13a respectievelijk 2.15, tweede lid, van de wet. In een situatie als deze wordt dan niet een nieuw of gewijzigd geluidproductieplafond vastgesteld, maar wordt alleen de resultaatsverplichting van artikel 3.42 tijdelijk opgeschort.

Bij een (spoor)weg gaat het om een tijdelijke overschrijding waar de beheerder niet of nauwelijks invloed op heeft, tijdelijk is of waarbij de beheerder zich ook niet op kon voorbereiden door middel

van een plafondbijzetting of een tijdig in gang gezette plafondbijzetting die niet tijdig kon worden afgerond.

Ook bij industrieterreinen kan sprake zijn van bijzondere omstandigheden waardoor tijdelijk meer geluid wordt geproduceerd dan binnen de geldende geluidproductieplafond is toegestaan. Te denken valt aan het tijdelijk uitvallen van een bedrijf op een ander industrieterrein door bijvoorbeeld brand waardoor de productie tijdelijk moet worden verplaatst. Bij industrieterreinen kan ook blijken dat toegestane activiteiten op het industrieterrein meer geluid produceren dan verwacht of het effect van getroffen maatregelen in de praktijk kleiner is dan werd beoogd. Ook kan het bouwen en slopen van gebouwen en bouwwerken op het industrieterrein leiden tot geluidreflecties waardoor tijdelijk meer geluid in de omgeving ontstaat.

Voor toepassing van het tweede lid is van belang dat sprake is van een 'bijzondere omstandigheid', bijvoorbeeld doordat sprake is van een tijdelijke situatie die onvermijdelijk is en die redelijkerwijs niet voorzien was. Het is aan het bevoegd gezag om te oordelen in hoeverre er sprake is van een dergelijke onvoorziene omstandigheid en welke maatregelen getroffen dienen te worden om de overschrijding ongedaan te maken.

De 'bijzondere omstandigheid' zal zich vaak voordoen op een moment dat een geluidproductieplafond al is vastgesteld. Het bevoegd gezag kan dan met behulp van dit artikel besluiten dat gedurende een bepaalde termijn niet aan dat plafond hoeft te worden voldaan. De waarde van het geluidproductieplafond blijft dan ongewijzigd, er wordt alleen een afwijkende termijn vastgesteld voor wat betreft het voldoen aan het geluidproductieplafond.

Aan de overschrijding kunnen voorschriften worden verbonden voor wat bijvoorbeeld betreft de mate en de duur van de overschrijding. Ook kan worden bepaald dat de beheerder van een weg, spoorweg of industrieterrein geluidbeperkende of geluidwerende maatregelen treft. Het betreft dan maatregelen die het geluid verminderen, ten minste zolang de bijzondere omstandigheid zich voordoet. In het tweede lid wordt de termijn waarin niet aan de geluidproductieplafonds hoeft te worden voldaan beperkt tot maximaal 5 jaar. Er is geen mogelijkheid tot verlenging van deze termijn. Niet uitgesloten is echter dat zich nieuwe bijzondere omstandigheden voordoen waardoor na die termijn een nieuw besluit moet worden genomen.

Veelal zullen de waarde van het geluidproductieplafond en de brongegevens niet wijzigen bij een besluit op grond van het tweede lid. Dan wordt automatisch voldaan aan artikel 3.32 en kan dus onderzoek naar geluid in de omgeving en een afweging van maatregelen geheel achterwege blijven.

§ 3.5.4.4 Financiële doelmatigheid geluidbeperkende maatregelen [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

Artikel 3.45 (toepassingsbereik)

De artikelen over financiële doelmatigheid zijn alleen van toepassing op het treffen van geluidbeperkende maatregelen bij rijkswegen en hoofdspoorwegen. Gemeenten, waterschappen en provincies kunnen zelfstandig beleid vormen en vaststellen over de financiële doelmatigheid van geluidmaatregelen langs de geluidbronsoorten waarvoor zij het bevoegd gezag zijn.

Artikel 3.46 (begripsbepalingen)

In dit artikel worden enkele specifiek in paragraaf 3.5.4.4 gebruikte begrippen gedefinieerd.

geluidgevoelig cluster

Geluidbeperkende maatregelen zullen in het algemeen worden beoordeeld voor een groep geluidgevoelige gebouwen in plaats van voor één geluidgevoelig gebouw. Daarom is het begrip

'geluidgevoelig cluster' gebruikt in de regels voor de financiële doelmatigheid. Kenmerkend voor een cluster is dat de geluidgevoelige gebouwen daarbinnen voordeel hebben bij dezelfde geluidbeperkende maatregel. Toepassen van clustering heeft als effect dat geluidbeperkende maatregelen alleen worden getroffen waar de maatregelen ook daadwerkelijk werken en nodig zijn. Het uitgangspunt is namelijk dat het budget dat beschikbaar is voor een geluidgevoelig gebouw wordt besteed aan een geluidbeperkende maatregel die leidt tot een geluidreductie bij dat geluidgevoelige gebouw.

situatie zonder maatregelen

Bij de beoordeling van de financiële doelmatigheid van geluidbeperkende maatregelen wordt ook gekeken naar de toekomstige geluidbelasting op een geluidgevoelig gebouw vanwege een weg of spoorweg in het geval er geen enkele maatregel getroffen zou zijn. Dit wordt aangeduid als de situatie zonder maatregelen. Reeds aanwezige geluidbeperkende maatregelen worden dan buiten beschouwing gelaten. Bij het bepalen van het aantal reductiepunten per geluidgevoelig gebouw wordt uitgegaan van de situatie zonder maatregelen. Bij het bepalen van de geluidreductie wordt de situatie zonder maatregelen vergeleken met de situatie dat er geluidbeperkende maatregelen getroffen zijn. Bij de situatie zonder maatregelen wordt er wel van uitgegaan dat een weg of spoorweg in elk geval voldoet aan de minimum akoestische kwaliteit als bedoeld in artikel 3.27. Dit is immers als minimumstandaard voor een weg of spoorweg vastgelegd. Ongeacht de doelmatigheid moeten de maatregelen ter uitvoering van de akoestische kwaliteit worden toegepast, tenzij ze technisch niet mogelijk zijn. De doelmatigheidstoets is dan ook niet van toepassing op deze maatregelen.

Artikel 3.47 (bepalen financiële doelmatigheid)

Dit artikel ziet op de beoordeling van de financiële doelmatigheid van geluidbeperkende maatregelen.

In het eerste lid, onder a, is aangegeven wanneer een geluidbeperkende maatregel financieel doelmatig is, namelijk: het aantal reductiepunten moet gelijk of hoger zijn dan het aantal maatregelpunten. Het aantal maatregelpunten van een geluidbeperkende maatregel is bij ministeriële regeling bepaald. Aangezien de geluidbeperkende maatregelen bij ministeriële regeling zijn aangewezen, is het gewenst dat de maatregelpunten op hetzelfde niveau worden bepaald. Het aantal reductiepunten van een geluidgevoelig cluster wordt bepaald volgens artikel 3.47.

Onder b is bepaald dat de geluidbeperkende maatregel naar oordeel van het bevoegd gezag moet leiden tot een relevante afname van het geluid op het geluidgevoelige cluster. Het gaat er daarbij om dat alle geluidgevoelige gebouwen in het cluster een relevante afname van het geluid ondervinden. Daarmee wordt voorkomen dat een maatregel als financieel doelmatig wordt aangemerkt, die slechts op een deel van het cluster een relevante afname van het geluid oplevert. Dat is bijvoorbeeld het geval bij een geluidscherm dat te kort is om het hele cluster af te schermen. In zo'n situatie kan vervolgens gekeken worden of met een kleiner cluster of lager geluidscherm wel een doelmatige geluidbeperkende maatregel mogelijk is. Wat relevant is, bepaalt het bevoegd gezag.

In het tweede lid is bepaald dat een geluidbeperkende maatregel die de overdracht van het geluid vermindert, zoals een geluidwal of een geluidscherm, alleen financieel doelmatig is als deze, eventueel in combinatie met maatregelen aan de bron, een afname van de geluidbelasting oplevert van tenminste 5 dB op ten minste één geluidgevoelig gebouw. In het verleden getroffen maatregelen tellen niet mee voor de 5 dB-eis. Dit voorkomt dat een dure maatregel wordt getroffen die weinig effect oplevert.

In het derde lid is een aanvullend criterium voor de financiële doelmatigheid opgenomen voor de situatie dat met het aantal beschikbare reductiepunten bijna iedere denkbare maatregel gerealiseerd kan worden. Die situatie kan er namelijk toe leiden dat het inzetten van maatregelpunten voor een maatregel vanaf een bepaald niveau, praktisch geen of slechts een zeer beperkte

extra verhoging van de geluidreductie oplevert, maar nog wel mogelijk zou zijn binnen de beschikbare reductiepunten. Dit zou in de praktijk geen doelmatige besteding van financiële middelen zijn. Daarom bepaalt het derde lid dat de maatregel die de maximale geluidreductie voor het cluster kan realiseren en die op grond van de hoofdregel financieel nog doelmatig is, wordt vergeleken met een maatregel die op grond van het akoestisch onderzoek een gelijke of nagenoeg gelijke geluidreductie kan realiseren met de inzet van minder maatregelpunten. Beoordeeld wordt of, in vergelijking met de alternatieve maatregel, de extra maatregelpunten van de maximale maatregel in redelijke verhouding staan tot de extra geluidreductie die met deze maatregel kan worden behaald. Als er geen sprake is van een redelijke verhouding, dan is de maximale maatregel niet financieel doelmatig. In dat geval kan worden volstaan met de alternatieve maatregel. Deze vormt dan het maximale, financieel doelmatige maatregelenpakket. Per geval zal beoordeeld worden wat een nagenoeg gelijke geluidreductie is. Uit onderzoek blijkt dat het daarbij doorgaans dient te gaan om een alternatieve maatregel die een geluidreductie moet realiseren van ten minste 95% van de geluidreductie van de maximale maatregel.

Op grond van het vierde lid is een overdrachtsmaatregel niet doelmatig als daar een bestaand geluidbeperkend bouwwerk – zoals een geluidscherm – voor moet worden gesloopt dat niet ouder dan tien jaar is en dat een geluidreductie realiseert die vrijwel gelijk is aan die van de nieuwe maatregel. Als de bestaande geluidbeperkende maatregel minder dan 90% van de geluidreductie van de nieuwe maatregel oplevert, kan niet eenvoudig worden gemotiveerd dat er sprake is van een geluidreductie die vrijwel gelijk is aan de nieuwe maatregel. Kan een bestaand geluidbeperkend bouwwerk worden verhoogd, dan zal hiervoor gekozen worden en is afbreken niet aan de orde en daarmee toepassing van dit aanvullend criterium ook niet. Dat geldt ook wanneer de bestaande maatregel als gevolg van de uitvoering van het project al vervangen moet worden. Dit aanvullende criterium zal vooral een rol kunnen spelen bij het vervangen van geluidschermen. Met dit aanvullende criterium wordt voorkomen dat een recent gerealiseerd bouwwerk zou moeten worden verwijderd om deze te vervangen door een nieuw bouwwerk dat maar nauwelijks hoger is en navenant weinig extra effect sorteert, bijvoorbeeld het vervangen van een relatief nieuw scherm van zes meter hoog door een scherm van zeven meter hoog. Het aanvullende criterium geldt niet voor geluidbeperkende maatregelen aan de bron. Deze worden relatief vaker vervangen of zijn eenvoudiger zonder uitgebreide kosten uit te breiden, waardoor het risico op kapitaalsvernietiging hier minder aanwezig is.

In het vijfde lid is aangegeven wat in dit artikel moet worden verstaan onder de term 'geluidreductie'. Voor beoordeling van de doelmatigheid van een pakket aan geluidbeperkende maatregelen is het van belang de geluidreductie die dit pakket oplevert te bepalen. Daarvoor is die geluidreductie gelijk aan het verschil tussen de geluidbelasting met en zonder dit pakket maatregelen in de toekomstige situatie. Deze verschillen worden bepaald op het niveau van individuele woningen of andere geluidgevoelige functies. Een appartementencomplex met 30 woningen bestaat bijvoorbeeld volgens de definitie van artikel 3.20, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit kwaliteit leefomgeving uit 30 geluidgevoelige gebouwen. Als de geluidbelasting in de toekomstige situatie echter lager is dan de geluidbelasting die vanwege artikel 3.32 niet mag worden overschreden, dan wordt de reductie daaronder niet beschouwd als geluidreductie. Zo wordt voor de financiële doelmatigheidsafweging alleen het effect van een maatregelenpakket meegewogen dat nodig is om te voldoen aan de in tabel 3.32 bedoelde waarde.

Het zesde lid bepaalt op welke wijze andere geluidgevoelige gebouwen dan woningen worden omgerekend voor het bepalen van de geluidreductie. Hierdoor zal een relatief groot geluidgevoelig gebouw in eenzelfde situatie een hogere geluidreductie hebben dan een kleiner gebouw.

Artikel 3.48 (bepalen reductiepunten voor een geluidgevoelig cluster)

Dit artikel regelt dat het aantal reductiepunten van een geluidgevoelig cluster gelijk is aan de optelsom van het aantal reductiepunten van de geluidgevoelige gebouwen in dat cluster. De reductiepunten van een geluidgevoelig gebouw worden bepaald met de tabel uit bijlage XXIII. In

die tabel wordt afhankelijk van de geluidbelasting van het gebouw een aantal geluidreductiepunten aangegeven. Bij een hogere geluidbelasting zijn dat meer reductiepunten dan bij een lagere geluidbelasting.

Het derde lid bepaalt op welke wijze andere geluidgevoelige gebouwen dan woningen worden omgerekend voor het bepalen van het aantal reductiepunten. Hierdoor zal een relatief groot geluidgevoelig gebouw meer reductiepunten krijgen dan een kleiner gebouw.

Artikel 3.49 (besluit over geluidwerende maatregelen) [artikel 2.43, eerste lid, Ow]

Eerste lid

In het eerste lid is bepaald in welke gevallen een besluit over het vaststellen van geluidwerende maatregelen als bedoeld in artikel 2.43 van de wet moet worden genomen. Die maatregelen zijn aanvullend op de geluidbeperkende maatregelen die al in aanmerking (moeten) zijn genomen. De voorkeur gaat altijd uit naar geluidbeperkende maatregelen.

In alle gevallen neemt het bevoegd gezag een besluit. Dit besluit kan inhouden dat er geluidwerende maatregelen worden getroffen (tweede en derde lid) of dat geen geluidwerende maatregelen worden getroffen (vierde lid). In alle gevallen betreft het een besluit dat is gericht op rechtsgevolg zodat een belanghebbende desgewenst rechtsmiddelen kan aanwenden tegen dat besluit.

Het hier bedoelde besluit wordt in ieder geval genomen als bij het vaststellen van een geluidproductieplafond toepassing is gegeven aan de artikelen 3.33, 3.34 of 3.35 (onderdeel a). In deze gevallen is het geluid op een geluidgevoelig gebouw meer dan de standaardwaarde en het bevoegd gezag moet dan toetsen of nog wel wordt voldaan aan de binnenwaarde, bedoeld in tabel 3.49. Voor de meeste gebouwde woningen is die binnenwaarde 36 dB.

Een besluit over geluidwerende maatregelen moet ook worden genomen als een wijziging van een gemeenteweg, waterschapsweg of lokale spoorweg leidt tot een toename van geluidbelastingen ten opzichte van de geluidbelasting voorafgaand aan die wijziging (onderdeel b). Hetzelfde geldt in bepaalde gevallen voor een omgevingsplan dat leidt tot toename van verkeer op bestaande wegen of andere wijzigingen die leiden tot toename van geluidbelastingen.

In onderdeel c wordt ten slotte geregeld dat ook de monitoring van de geluidemissie van wegen en lokale spoorwegen met een basisgeluidemissie kan leiden tot de verplichting tot het voldoen aan de binnenwaarde. Dat is het geval als de geluidemissie van een weggedeelte meer dan 1,5 dB hoger is geworden dan de basisgeluidemissie en de geluidbelasting op een geluidgevoelig gebouw in het geluidaanachtsgebied van dat weggedeelte hoger is dan de grenswaarde.

Artikel 3.49, tweede tot en met vierde lid, wordt ook toegepast bij de sanering van geluidgevoelige gebouwen langs respectievelijk gemeentewegen, waterschapswegen en provinciewegen. Verwezen wordt naar de toelichting bij de artikelen 10a.2, 10a.3 en 10a.4.

Tweede lid

Het tweede lid bepaalt aan welke eisen de geluidwering van de geluidwerende maatregelen moet voldoen. Hierbij is aangesloten bij het Besluit bouwwerken leefomgeving. De geluidwerende maatregelen moeten zodanig moeten worden gedimensioneerd dat het geluid tot 3 dB onder de in tabel 3.49 genoemde grenswaarde (de binnenwaarde) wordt teruggebracht. In artikel 3.21, tweede lid, is bepaald dat woonschepen en woonwagens geen geluidgevoelige ruimten hebben. Daarom geldt er geen grenswaarde en worden aan die geluidgevoelige gebouwen geen geluidwerende maatregelen getroffen.

Als voorbeeld een bestaande woning die valt in de categorie 'ander geluidgevoelig gebouw'. Daarvoor geldt een binnenwaarde van 36 dB. Bij overschrijding van de binnenwaarde moeten geluidwerende maatregelen worden getroffen die ertoe leiden dat het geluid wordt teruggebracht

tot $36-3=33$ dB. Dat is gelijk aan de binnenwaarde die geldt voor nieuwe woningen. Hiermee wordt een buffer gecreëerd voor een eventuele toekomstige toename van de geluidbelasting. Omdat de verplichting tot het treffen van geluidwerende maatregelen geldt als de binnenwaarde met 1 dB of meer wordt overschreden (dus 37 dB of hoger), moeten de te treffen geluidwerende maatregelen altijd een effect van ten minste 4 dB hebben.

De geluidwering moet worden bepaald uitgaande van het in artikel 3.37 bedoelde gezamenlijke geluid op de uitwendige scheidingsconstructie van het gebouw. Voor het toetsen van het binnenniveau wordt eerst het geluid van de verschillende geluidbronsorten op de gevel opgeteld tot één gezamenlijke geluidbelasting. Het binnenniveau wordt dan bepaald door die gezamenlijke geluidbelasting te verminderen met de geluidwering van de uitwendige scheidingsconstructie. De rekenregels voor het bepalen van het gezamenlijke geluid worden opgenomen in de Aanvullingsregeling geluid Omgevingswet. Het hier bedoelde gezamenlijke geluid mag niet worden verward met het gecumuleerde geluid, waarbij geluid hinderequivalent wordt opgeteld. Het gecumuleerde geluid speelt bij de toetsing van de binnenwaarde geen directe rol. Wel spelen dezelfde geluidbronnen een rol. Daarin voorziet het derde lid van artikel 3.37.

Tabel 3.49

Tabel 3.49 bevat de grenswaarden voor het geluid in geluidgevoelige ruimten van bestaande geluidgevoelige gebouwen. Die grenswaarde wordt ook wel aangeduid als de binnenwaarde. Voor het geluid in geluidgevoelige ruimten geldt geen standaardwaarde. De in tabel 3.49 genoemde binnenwaarden gelden alleen voor bestaande geluidgevoelige gebouwen. De geluidwering van nieuwe geluidgevoelige gebouwen is geregeld in het Besluit bouwwerken leefomgeving. Voor de meeste nieuwe geluidgevoelige gebouwen geldt een binnenwaarde van 33 dB.

In de tabel 3.49 is voor verschillende categorieën van bestaande woningen een 5 dB hogere binnenwaarde van 41 dB gegeven. Dat geldt bijvoorbeeld voor woningen die met toepassing van artikel 5.78w worden gebouwd in bestaande niet-geluidgevoelige gebouwen (functiewijziging). De binnenwaarde is hoger om te voorkomen dat een gevel van een bestaand gebouw die nog van voldoende kwaliteit is, alleen omwille van het geluid vervangen moet worden. In het Besluit bouwwerken leefomgeving is overigens bepaald dat, in het geval de hele gevel wordt vervangen, de eisen voor nieuwbouw gelden.

In de tabel is ook een uitzondering gemaakt voor de woningen als bedoeld in artikel 111b van de Wet geluidhinder die zijn gesaneerd voor industrielaawaai. Voor die woningen is met toepassing van artikel 63, tweede lid, van de Wet geluidhinder een maximaal toegestaan geluidniveau van 55 dB(A) etmaalwaarde of hoger vastgesteld. Die woningen zijn destijds gesaneerd op een binnenwaarde van 40 dB(A) etmaalwaarde. Thans geldt een 1 dB hogere binnenwaarde van 41 dB, met dien verstande dat bij overschrijding van die binnenwaarde van 41 dB (geluid 42 dB of hoger) maatregelen moeten worden getroffen om te voldoen aan een binnenwaarde van 38 dB.

Derde lid

Technisch gezien is het altijd mogelijk om geluidwerende maatregelen te treffen om te voldoen aan de binnenwaarde. Het bevoegd gezag kan echter tot de conclusie komen dat er zwaarwegende bezwaren van bouwkundige aard bestaan tegen het uitvoeren van de geluidwerende maatregelen die nodig zijn om te voldoen aan het tweede lid. Het begrip 'bouwkundige aard' ziet hierbij zowel op bouwtechnische aspecten als op de monumentale waarden van een gebouw. Het bevoegd gezag besluit dan om de in het tweede lid bedoelde geluidwerende maatregelen niet te treffen. Met de woorden "zwaarwegende bezwaren" wordt benadrukt dat deze mogelijkheid slechts in uitzonderlijke gevallen toegepast kan worden. Dat kan bijvoorbeeld aan de orde zijn als maatregelen die bedoeld zijn om aanvullend te isoleren, zodanig ingrijpend zijn dat feitelijk geen sprake meer is van aanvullende isolatie maar van een (gedeeltelijke) herbouw van het gebouw, bijvoorbeeld sloop en herbouw van een buitengevel. Geluidwerende maatregelen kunnen ook de monumentale waarden of het aanzicht van een monument te ingrijpend veranderen. Overigens moeten in deze gevallen wel de geluidwerende maatregelen worden getroffen die redelijkerwijs

wel mogelijk zijn en waarmee de overschrijding van de binnenwaarde zoveel mogelijk wordt beperkt.

In relatie tot deze bepaling wordt in de onderdelen J en O van dit besluit ook een wijziging doorgevoerd in de artikelen 5.66 en 8.18 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Door ook in die artikelen de woorden "overwegende bezwaren" te vervangen door "zwaarwegende bezwaren" wordt beter het uitzonderingskarakter van deze mogelijkheid benadrukt.

Vierde lid

In het vierde lid zijn de gevallen beschreven waarin het bevoegd gezag kan besluiten om in het geheel geen geluidwerende maatregelen of minder geluidwerende maatregelen te treffen. Dat is uiteraard aan de orde als (onder a) uit de toets blijkt dat wordt voldaan aan de binnenwaarde. Onder b is bepaald dat kan worden besloten dat geen maatregelen getroffen worden als het gebouw gebreken heeft die aan het uitvoeren van de geluidwerende maatregelen in de weg staan. Hierbij kan worden gedacht aan een kozijn dat in een dermate slechte staat verkeert dat er geen geluidwerend glas kan worden aangebracht. Alvorens een dergelijk besluit te nemen moet de eigenaar van het geluidgevoelige gebouw wel expliciet in de gelegenheid zijn gesteld dit gebrek te herstellen. Als dat doelmatig is, is het denkbaar dat het bevoegd gezag er mee instemt dat het achterstallig onderhoud tegelijk met het aanbrengen van de geluidwerende maatregelen wordt uitgevoerd. De kosten van dat achterstallig onderhoud blijven uiteraard voor de eigenaar. Ook kan overeengekomen worden alleen af te zien van de maatregelen die door gebreken van het gebouw niet uitgevoerd kunnen worden en dus de eventuele andere maatregelen wel te treffen.

Er kan ook worden besloten om geen maatregelen te treffen als aannemelijk is dat het gebouw binnen 5 jaar wordt onteigend en onttrokken aan de woonfunctie of binnen vijf jaar wordt gesloopt, of aannemelijk is dat het omgevingsplan zodanig wordt gewijzigd dat het gebouw geen geluidgevoelig gebouw meer is als bedoeld in artikel 3.20.

Een andere situatie waarin de geluidwerende maatregelen niet getroffen hoeven te worden is (onder d) de situatie waarin de eigenaar geen medewerking verleent aan het treffen van de benodigde maatregelen, of aan het uitvoeren van het akoestisch onderzoek om die te kunnen bepalen. Als de geluidbelasting in de toekomst verder toeneemt heeft de (oude of nieuwe) eigenaar geen recht op (deze) geluidwerende maatregelen. In de praktijk kan ook de toestemming nodig zijn van een ander om de maatregelen te kunnen treffen. Gedacht kan worden aan de huurder van het gebouw. In dit besluit is geregeld dat enkel de medewerking van de eigenaar noodzakelijk is. Er wordt niet getreden in de privaatrechtelijke relatie tussen de verhuurder en de huurder. Het is aan de verhuurder, indien gewenst, om de huurder contractueel tot medewerking te verplichten of hem daartoe via toepassing van artikel 7:220 van het Burgerlijk Wetboek te dwingen. Uiteraard ligt het wel voor de hand de huurder te informeren tijdens de voorbereiding van een besluit over geluidwerende maatregelen.

Als de noodzakelijke medewerking van de eigenaar om de geluidwerende maatregelen te treffen achterwege blijft, dan vervalt de verplichting tot het treffen van de maatregelen (onder e). De eigenaar en zijn rechtsopvolgers kunnen later niet op deze weigering terugkomen. Het zou tot onevenredige kosten kunnen leiden als de beheerder later alsnog gedwongen zou kunnen zijn tot het treffen van gevelmaatregelen. Het vervallen van de verplichting heeft derhalve een definitief karakter. Dit laat onverlet dat bij een nieuw project wel alsnog gevelmaatregelen genomen kunnen worden. Het vervallen van het recht op de maatregelen betekent dat een zorgvuldige procedure moet worden gevolgd waarbij de eigenaar alle kans krijgt om zijn medewerking te geven, en waarin ook eenduidig, zonder enige twijfel, komt vast te staan dat hij zijn medewerking heeft onthouden.

Geluidwerende maatregelen worden (onder f) ook niet getroffen als de gezamenlijke geluidbelasting (die maatgevend is voor de te treffen geluidwerende maatregelen) niet wordt bepaald door de geluidbronsoort waarvoor de geluidproductieplafonds worden verhoogd. De grens

is getrokken bij 25%, oftewel 6 dB. Als bijvoorbeeld na verhoging van de geluidproductieplafonds de geluidbelasting van een provinciale weg op een woning 7 dB (of meer) lager is dan de gezamenlijke geluidbelasting van die provinciale weg en bijvoorbeeld een industrieterrein, hoeft de provincie geen geluidwerende maatregelen te treffen. Het geluid van de provinciale weg draagt onvoldoende bij aan de overschrijding van de binnenwaarde. Let wel: de gemeente zal later, bij verhoging van de geluidproductieplafonds voor het industrieterrein, wel geluidwerende maatregelen moeten treffen. Die maatregelen beschermen dan ook tegen het (eerder) toegenomen geluid van de provinciale weg. Het is geformuleerd als een kan-bepaling, zodat het bevoegd gezag er in bijzondere gevallen toe kan besluiten dit lid niet toe te passen, bijvoorbeeld als vast staat dat een dominante geluidbron op korte termijn zal verdwijnen of als het geluid van de dominante bron een aanzienlijk deel van jaar of het etmaal niet aanwezig is.

Vijfde lid

In het vijfde lid is bepaald dat ook besloten kan worden om andere maatregelen te treffen om te bewerkstelligen dat de binnenwaarde in geen van de ruimten wordt overschreden. Hierbij kan gedacht worden aan het verbouwen van een woning die leidt tot een andere indeling van de woning waarbij nieuwe geluidgevoelige ruimten worden gerealiseerd die voldoen aan de binnenwaarde. Bijvoorbeeld een woonkamer die wordt verplaatst naar de achterzijde van een woning die veel minder door geluid wordt belast.

Artikel 3.50 (intrekken besluit tot het vaststellen van geluidwerende maatregelen) [artikel 2.43, tweede lid, Ow]

Dit artikel bepaalt dat het besluit tot vaststelling van de geluidwerende maatregelen wordt ingetrokken als de eigenaar in een later stadium (na het nemen van het maatregelbesluit) zijn toestemming tot het treffen van de maatregelen intrekt of hij niet die medewerking verleent die nodig is om over te gaan tot het daadwerkelijk treffen van de maatregelen. Het is de eigenaar die toestemming moet geven en medewerking moet verlenen en er zorg voor moet dragen dat de bewoner (huurder) de door hem toegezegde medewerking ook daadwerkelijk verleent. Dit artikel treedt niet in de verhouding tussen eigenaar en bewoner. Wel ligt het voor de hand dat de bewoner geïnformeerd wordt bij de voorbereiding van de betreffende besluiten.

Onderdelen B tot en met E (artikelen 4.23, 4.24 en 4.25 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

De artikelen 4.23, 4.24 en 4.25 bevatten bepalingen over de actieplannen geluid die hun grondslag vinden in de richtlijn omgevingslawaai.

In de eerste plaats worden verwijzingen naar de Wet geluidhinder en de Wet milieubeheer vervangen door verwijzingen naar overeenkomstige bepalingen die met dit besluit worden toegevoegd aan het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Aan de artikelen 4.23, 4.24 en 4.25 worden bepalingen toegevoegd die ertoe leiden dat door de provincies en het Rijk opgestelde actieplannen tevens het vijfjaarlijkse verslag bevat van de resultaten van de monitoring, bedoeld in artikel 10.21a, tweede lid, onder a, van het Besluit kwaliteit leefomgeving en de wijze waarop is voldaan aan de resultaatsverplichting, bedoeld in artikel 3.42, eerste lid, van datzelfde besluit. Dit is vergelijkbaar met de jaarlijkse publicatie van de bevindingen van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat over het verslag over de naleving van geluidproductieplafonds, zoals vereist door artikel 11.22 tweede lid van de Wet milieubeheer. Op grond van de ervaring met de uitvoering van hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer blijkt een vijfjaarlijkse cyclus beter passend bij de aard van deze taken. Dat leidt ook tot een vermindering van de uitvoeringslasten. Voor de rijkswegen en hoofdspoorwegen blijft wel – in lijn met de huidige systematiek – een jaarlijkse, lichtere verslaglegging bestaan. De regels hiervoor zijn opgenomen in artikel 10.42a, tweede en derde lid, van het Omgevingsbesluit. Ook waar met toepassing van artikel 3.44, tweede lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving is besloten tot het tijdelijk niet hoeven voldoen aan de resultaatsverplichting, wordt voor de geluidproductieplafonds

waarop dat besluit betrekking heeft jaarlijks verslag gedaan. Daarin voorziet artikel 10.42a, vierde lid, van het Omgevingsbesluit.

Voor het vijfjaarlijkse monitoringsverslag is nu gekozen om dit te koppelen aan het actieplan vanwege de samenhang met de overige aspecten van het actieplan. Ook de validatie van de berekende waarden met metingen, die werd vereist in artikel 11.22, vierde lid, onder c, van de Wet milieubeheer is onderdeel geworden van het vijfjaarlijkse actieplan geluid (artikel 4.25, tweede lid, onder g). En tot slot wordt aan artikel 4.25 een bepaling toegevoegd over de planning van de sanering bij rijkswegen en hoofdspoorwegen (onderdeel h van het nieuwe vijfde lid).

Onderdelen F tot en met K en T (paragraaf 5.1.4.2 en de artikelen 5.55, 5.63 en 5.66, artikel 10.23, schrappen artikelen 5.56, 5.67 en 5.78 Bkl)

Het opschrift van paragraaf 5.1.4.2 wordt gewijzigd om tot uitdrukking te brengen dat deze paragraaf enkel betrekking heeft op geluid van activiteiten. Geluidregels voor infrastructuur, industrieterreinen en geluidgevoelige gebouwen in de nabijheid van deze geluidbronnen zijn geformuleerd in de nieuwe paragraaf 5.1.4.2a.

De wijziging van de artikelen 5.55, 5.63 en 10.23 strekt ertoe om de verwijzing naar de Wet geluidhinder te schrappen. Deze wet is immers met de Aanvullingswet geluid Omgevingswet ingetrokken. Verder wordt met de wijziging van artikel 5.55 het toepassingsbereik van paragraaf 5.1.4.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving beter afgestemd op het toepassingsbereik van de nieuwe subparagraaf 5.1.4.2a.2 over activiteiten die worden verricht op een industrieterrein met geluidproductieplafonds, die met het Aanvullingsbesluit aan het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt toegevoegd. Daarnaast wordt ook voor de toepassing van paragraaf 5.1.4.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving toegevoegd dat het geluid niet geldt op niet-geluidgevoelige gevels. Het Activiteitenbesluit geluid maakt het toelaten van geluidgevoelige gebouwen met niet-geluidgevoelige gevels mogelijk (zie de toelichting op de artikelen 5.78y en 5.78aa) en deze wijziging van artikel 5.55 leidt ertoe dat die gevels dan ook niet-geluidgevoelig zijn voor het geluid van de activiteiten bedoeld in paragraaf 5.1.4.2. Ook is expliciet geregeld dat deze paragraaf niet van toepassing is op het geluid van spoorvoertuigen op spoorwegemplacements en doorgaand verkeer op wegen, vaarwegen en spoorwegen. Zie in dit verband ook de toelichting op artikel 3.24, vijfde lid, onder d, over het bepalen van het geluid van een industrieterrein.

De artikelen 5.56 en 5.57 worden vervangen door de nieuwe artikelen 3.20 en 3.21, die inhoudelijk geen wijziging beogen ten opzichte van de eerdere artikelen 5.56 en 5.57, maar nu beter aansluiten bij de terminologie van het Besluit bouwwerken leefomgeving.

De vervanging van de term "overwegende" door "zwaarwegende" in artikel 5.66, derde lid, onder a, benadrukt het uitzonderlijke karakter van de mogelijkheid om niet te voldoen aan de grenswaarde voor het geluid in geluidgevoelige ruimten. De onderdelen b en c van het derde lid zijn aangepast om de redactie in overeenstemming te brengen met artikel 3.49, vierde lid, onderdelen d en e.

Artikel 5.78 was gereserveerd voor instructieregels over het geluid van spoorwegemplacements. Dat artikel vervalt omdat het geluid wordt gereguleerd met geluidproductieplafonds.

Onderdeel L (paragraaf 5.1.4.2a (nieuw) Bkl)

§ 5.1.4.2a Geluid afkomstig van wegen, spoorwegen en industrieterreinen

In de wet is al bepaald dat voor daartoe aangewezen wegen, spoorwegen en industrieterreinen geluidproductieplafonds moeten worden vastgesteld. Het spreekt voor zich dat bij de vaststelling van een omgevingsplan voor wegen, spoorwegen en industrieterreinen, de wet wordt toegepast. Daarom is in paragraaf 5.1.4.2a niet bepaald dat bij de vaststelling van een omgevingsplan dat de

aanleg van een aangewezen weg, spoorweg of industrieterrein mogelijk maakt, geluidproductieplafonds moeten worden vastgesteld.

In deze paragraaf is ook niet expliciet bepaald dat bij de vaststelling van een omgevingsplan dat voorziet in de wijziging van een weg, spoorweg of industrieterrein waarvoor al geluidproductieplafonds zijn vastgesteld, die geldende geluidproductieplafonds in acht moeten worden genomen. Dat volgt uit het rechtskarakter van geluidproductieplafonds die als omgevingswaarde zijn vastgesteld. Uiteraard kan de gemeente, als het geluidproductieplafonds heeft vastgesteld voor een industrieterrein, wel zo nodig die geluidproductieplafonds wijzigen bij omgevingsplan.

Als voorbeeld een provinciale weg die verbreed moet worden. Als de provincie daarvoor geen projectbesluit neemt, zal de gemeente daarvoor het omgevingsplan moeten wijzigen, maar de gemeente kan uiteraard geen geluidproductieplafonds voor die verbrede provincieweg vaststellen. Dat is op grond van artikel 2.13a van de wet een bevoegdheid van de provincie. De provincie moet onderzoeken of het geluid van de verbrede provincieweg voldoet aan de eerder voor die provincieweg vastgestelde geluidproductieplafonds. Daarbij kan blijken dat er voldoende geluidruimte is om de toename van het geluid op te vangen, maar vaak zullen de geluidproductieplafonds verhoogd moeten worden. Daarvoor wordt afdeling 3.5 toegepast. Artikel 2.2, eerste lid, van de wet voorziet daarbij in de samenwerking tussen provincie en gemeente.

Overigens zal de aanleg van infrastructuur waarvoor geluidproductieplafonds moeten worden vastgesteld veelal mogelijk worden gemaakt door het nemen van een projectbesluit. Dat projectbesluit wijzigt rechtstreeks het gemeentelijke omgevingsplan. Ook dan moet het betrokken bestuursorgaan (Rijk of provincie) met toepassing van afdeling 3.5 geluidproductieplafonds vaststellen of wijzigen. Het besluit tot vaststelling (of wijziging) van geluidproductieplafonds is dan onderdeel van het projectbesluit (dit regelt het nieuwe tweede lid van artikel 5.7 van het Omgevingsbesluit). Bij een projectbesluit dat voorziet in de wijziging van een weg, spoorweg of industrieterrein moeten de eerder vastgestelde geluidproductieplafonds in acht worden genomen, of worden gewijzigd. Ook deze verplichtingen volgen rechtstreeks uit de wet en zijn daarom niet in dit Aanvullingsbesluit expliciet uitgewerkt in de vorm van instructieregels.

§ 5.1.4.2a Geluid afkomstig van wegen, spoorwegen en industrieterreinen

§ 5.1.4.2a.1 Algemene bepalingen

Artikel 5.78 (toepassingsbereik)

Dit artikel bepaalt het toepassingsbereik van paragraaf 5.1.4.2a, getiteld 'Geluid afkomstig van wegen, spoorwegen en industrieterreinen'. Het artikel is deels vergelijkbaar met artikel 5.55 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, dat het toepassingsbereik van de instructieregels uit paragraaf 5.1.4.2 voor het geluid door activiteiten regelt.

Het eerste lid van artikel 5.78 regelt dat paragraaf 5.1.4.2a van toepassing is op geluidgevoelige gebouwen die geheel of gedeeltelijk liggen in het geluidaandachtsgebied van een weg, spoorweg of industrieterrein. Vereist voor toepassing is dat het geluidgevoelige gebouw toegelaten is op grond van het omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Het feitelijke gebruik speelt dus geen rol. Omdat in de regelgeving geen onderscheid wordt gemaakt tussen de voorbereidingsfase en de vaststelling van een besluit, vallen ook gebouwen die als gevolg van een besluit geheel of gedeeltelijk komen te liggen in een geluidaandachtsgebied, binnen het toepassingsbereik. Een geluidaandachtsgebied ligt langs of rond de geluidbronsort waar dat geluidaandachtsgebied toe behoort. Bij een industrieterrein ligt het geluidaandachtsgebied rond het industrieterrein. Daardoor vallen geluidgevoelige gebouwen die op het industrieterrein zelf liggen buiten het toepassingsbereik. Net als onder de Wet geluidhinder

worden geluidgevoelige gebouwen op een industrieterrein niet beschermd, zodat het vestigingsklimaat voor de industriële activiteiten niet doorkruist wordt.

Net als artikel 5.55, tweede lid, onder b, beperkt ook het tweede lid van artikel 5.78 de werking door geluidgevoelige gebouwen uit te sluiten die zijn toegelaten voor een duur van minder dan tien jaar. Het bevoegd gezag voor een weg of spoorweg hoeft geen geluidbeperkende of geluidwerende maatregelen te treffen voor deze tijdelijk toegelaten geluidgevoelige gebouwen. Dit artikel is een voortzetting van de artikelen 11.40 en 11.57, tweede lid, Wet milieubeheer en de uitzonderingen van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2° of 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

In het derde lid wordt artikel 5.60 van overeenkomstige toepassing verklaard. Daarmee gelden de standaard- en grenswaarden bij de toepassing van paragraaf 5.1.4.2a op dezelfde locaties als bij de toepassing van afdeling 3.5 voor de vaststelling van geluidproductieplafonds.

Artikel 5.78a (de waarde van het geluid) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

In paragraaf 5.1.4.2a worden instructieregels gegeven waarbij het geluid van wegen, spoorwegen en industrieterreinen een rol speelt. In dit artikel is bepaald wat daarbij moet worden verstaan onder het geluid van die wegen, spoorwegen en industrieterreinen.

Eerste lid

Voor geluidbronsoorten die zijn gereguleerd met geluidproductieplafonds is dat (onder a) de geluidproductie bij volledige benutting van de geluidproductieplafonds die gelden op het moment dat een artikel van paragraaf 5.1.4.2a worden toegepast. Voor het geluid van (spoor)wegen die zijn gereguleerd met een basisgeluidemissie is dat (onder b) het geluid zoals zich dat naar verwachting voordoet over ten minste tien jaar na vaststelling van het omgevingsplan. In het systeem van de basisgeluidemissie wordt het geluid net als voorheen onder de Wet geluidhinder bepaald op grond van een verkeersprognose. Voorheen moest worden uitgegaan van een prognose over tien jaar. Dit artikel biedt de mogelijkheid om uit te gaan van een prognose die wat verder in de toekomst ligt.

Tweede en derde lid

Het tweede en derde lid beogen dezelfde werking als artikel 3.23, derde en vierde lid. Ook voor lokale wegen en spoorwegen geldt dat bij het bepalen van het geluid van een weg of een spoorweg het geluid van alle tot die geluidbronsoort behorende wegen of spoorwegen wordt betrokken. Voor meer informatie wordt verwezen naar de toelichting op dat artikel.

§ 5.1.4.2a.2 Geluid afkomstig van industrieterreinen met geluidproductieplafonds

Artikel 5.78b (aanwijzing activiteiten die in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken) [artikel 2.11a Ow]

Paragraaf 5.1.4.2a.2 bevat de instructieregels voor de vaststelling van omgevingsplannen die betrekking hebben op een industrieterrein. Dat zijn de terreinen waarvoor op grond van de wet geluidproductieplafonds moeten zijn vastgesteld. In de instructieregels van deze paragraaf wordt geen onderscheid gemaakt tussen een omgevingsplan voor een nieuw industrieterrein, voor een bestaand industrieterrein, of voor een uitbreiding van een bestaand industrieterrein. In alle gevallen gelden dezelfde instructieregels.

In artikel 2.11a van de Omgevingswet is bepaald dat geluidproductieplafonds moeten worden vastgesteld rond industrieterreinen waar bij algemene maatregel van bestuur aangewezen activiteiten zijn toegelaten die in aanzienlijke mate geluidhinder kunnen veroorzaken. Dit artikel wijst die activiteiten aan. De activiteiten zijn opgesomd in bijlage XXII. De genoemde activiteiten mogen daarmee alleen worden uitgevoerd op industrieterreinen waarvoor geluidproductieplafonds

zijn vastgesteld. Het toelaten van de in bijlage XXII aangewezen activiteiten betekent dat het industrieterrein als geheel moet worden voorzien van geluidproductieplafonds. Die geluidproductieplafonds hebben dan betrekking op het gezamenlijke geluid van alle activiteiten op dat industrieterrein.

Alhoewel het hier gaat om een uitputtende lijst, kunnen de genoemde activiteiten deel uitmaken van een groter cluster van activiteiten, bijvoorbeeld van alle activiteiten die binnen de grenzen van een bedrijf worden uitgevoerd. Dat doet er niet aan af dat de betreffende activiteiten zijn toegelaten en dat daarmee voor het industrieterrein geluidproductieplafonds moeten zijn vastgesteld.

Het aanwijzen van de activiteiten die in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken is een voortzetting van de systematiek van de Wet geluidhinder. De Wet geluidhinder was erop gericht de geluidproblematiek van inrichtingen die veel geluidhinder kunnen veroorzaken (veel geluid en cumulatie van geluid) te reguleren. Voorheen waren deze inrichtingen aangewezen in (een bijlage van) het Besluit omgevingsrecht. Ten tijde van de Wet geluidhinder werden die inrichtingen vaak aangeduid als grote lawaaimaker, A-inrichting of artikel 41 Wet geluidhinder-inrichting. In bijlage XXII is de lijst met grote lawaaimakers van de Wet geluidhinder grotendeels beleidsneutraal omgezet naar dit besluit, waarbij zoveel mogelijk is aangesloten bij milieubelastende activiteiten bedoeld in het Besluit activiteiten leefomgeving. Ten opzichte van de Wet geluidhinder is slechts één categorie grote lawaaimakers komen te vervallen. Dat betreft de emplacementen met een rangeerheuvel. Deze wijziging houdt verband met het betrekken van het geluid van treinen op spoorwegemplacementen bij het bepalen van het geluid van een hoofdspoorweg, zoals hiervoor beschreven bij artikel 3.23.

De situatie kan zich voordoen dat een aangewezen activiteit zodanig wordt uitgevoerd dat er weinig (voor de omgeving relevant) geluid ontstaat. Bijvoorbeeld als een aangewezen activiteit geheel in pandig wordt uitgevoerd of maatregelen zijn getroffen die het geluid vergaand beperken. Het is dan niet nodig dat het toelaten van die activiteit leidt tot de verplichting om geluidproductieplafonds vast te stellen voor het industrieterrein als geheel. Als voor een activiteit uit bijlage XXII in het omgevingsplan of in de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit wordt geborgd dat deze aan scherpe geluidregels gebonden is, wordt die activiteit niet langer aangemerkt als een activiteit die in aanzienlijke mate geluid kan veroorzaken. Als er geen andere grote lawaaimakers op het terrein toegelaten zijn, vervalt op deze wijze de verplichting om op grond van artikel 2.11a van de wet geluidproductieplafonds vast te stellen. Voor het geluid van de activiteiten op dat terrein gelden dan de instructieregels van paragraaf 5.1.4.2 "Geluid door activiteiten". De omgeving van het bedrijventerrein wordt dan niet door geluidproductieplafonds beschermd, maar door de geluidregels die op grond van de instructieregels in het omgevingsplan zijn opgenomen.

Als de activiteit waarvoor de scherpe regels gesteld zijn verricht wordt op een industrieterrein waarvoor geluidproductieplafonds gelden, dan is het geluid van die activiteit uiteraard wel onderdeel van het geluid van het industrieterrein als geheel. Het blijft niet buiten beschouwing bij het bepalen van het geluid. Dat geldt niet voor activiteiten waarvoor in het omgevingsplan is geborgd dat het geluid op 30 m afstand van de begrenzing van de locatie waar de activiteit wordt verricht, niet meer bedraagt dan de standaardwaarden, verminderd met 5 dB. Dat geluid wordt op grond van artikel 3.24 buiten beschouwing gelaten.

De instructieregels in hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn op grond van afdeling 8.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving¹ van overeenkomstige toepassing als beoordelingsregel voor omgevingsvergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. Artikel 2.11a van de wet leidt daarbij tot een relevante beperking van de mogelijkheden: het is niet mogelijk om via een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit een activiteit die in

---

¹ Ingevoegd via het Invoeringsbesluit Omgevingswet.

aanzienlijke mate geluid kan veroorzaken toe te laten op een locatie die geen industrieterrein is. Artikel 2.11a van de wet eist immers dat een geluidproductieplafond wordt vastgesteld rondom elk industrieterrein waar het omgevingsplan zo'n activiteit toelaat. Opnemen van een geluidproductieplafond of een andere omgevingswaarde in een omgevingsvergunning is niet mogelijk omdat een omgevingswaarde alleen gericht is tot de overheid zelf. Met een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit kunnen geen voorschriften worden gesteld over bestuurlijke verplichtingen, zoals omgevingswaarden, maar kan slechts worden afgeweken van regels over activiteiten in het omgevingsplan ten gunste van de vergunninghouder. Het toelaten van een activiteit uit bijlage XXII die voldoet aan scherpe geluidregels, zoals beschreven in de vorige alinea, is overigens wel mogelijk. In dat geval worden voorschriften in de omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit opgenomen met dezelfde strekking als de genoemde scherpe regels. Dan is er geen sprake meer van een activiteit die in aanzienlijke mate geluid kan veroorzaken als bedoeld in artikel 2.11a van de wet.

Als het omgevingsplan voorziet in de mogelijkheid voor het stellen van maatwerkvoorschriften voor geluid zullen ook de instructieregels voor het omgevingsplan gevolgd moeten worden. Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet is dit met artikel 2.3.1.5 van de 'bruidsschat' al geregeld in alle omgevingsplannen. Het is niet mogelijk om een activiteit van bijlage XXII toe te laten en pas bij maatwerkvoorschrift te regelen dat deze toch niet in aanzienlijke mate geluid mag veroorzaken. Zo'n omgevingsplan zou niet voldoen aan artikel 2.11a van de wet.

Artikel 5.78c (toepassingsbereik)

Het eerste lid bepaalt dat de geluidregels van paragraaf 5.1.4.2a.2 van toepassing zijn op industrieterreinen waarvoor op grond van de wet geluidproductieplafonds zijn vastgesteld. Het gaat daarbij om alle industrieterreinen waar activiteiten zijn toegestaan als bedoeld in artikel 5.78b. De geluidproductieplafonds worden op grond van artikel 2.11a van de wet als hoofdregel vastgesteld door de gemeente als onderdeel van het omgevingsplan voor het industrieterrein. Als de geluidproductieplafonds voor een industrieterrein ingevolge artikel 2.12a van de wet door de provincie vastgesteld worden, gebeurt dat bij een separaat besluit waarvoor paragraaf 3.5.4.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving de instructieregels bevat.

In het tweede lid wordt het toepassingsbereik uitgebreid naar bedrijventerreinen waarvoor op grond van de wet geen geluidproductieplafonds hoeven te worden vastgesteld, maar waarvoor de gemeente vrijwillig de keuze heeft gemaakt om het geluid toch met geluidproductieplafonds te gaan reguleren. Als gevolg van deze vaststelling worden deze bedrijventerreinen gelijkgesteld aan industrieterreinen. Zoals in paragraaf 5.13 van het algemeen deel van deze toelichting reeds is verwoord is deze mogelijkheid gecreëerd om gemeenten een pasklare en juridisch zekere oplossing te bieden voor beheersing van het geluid van bedrijventerreinen.

Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan om bedrijventerreinen waarvoor een beperkte geluidruimte beschikbaar is, of terreinen waar de gemeente sterk wil sturen op beperking van geluidproductie vanwege de aanwezigheid of geplande bouw van geluidgevoelige gebouwen, of terreinen waar cumulatie van geluid van verschillende activiteiten leidt tot veel geluid in de omgeving.

Opgemerkt zij nog dat deze regels onderdeel worden van afdeling 5.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Op grond van artikel 5.1, dat het toepassingsbereik van afdeling 5.1 bepaalt, zijn de instructieregels van die afdeling van toepassing op het stellen van regels in het omgevingsplan als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de wet, dat wil zeggen regels die nodig zijn met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Zoals ook toegelicht in de nota van toelichting op het Besluit kwaliteit leefomgeving (Stb. 2018, 292, p. 352) betekent dit dat geluid door activiteiten waarover met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties geen regels gesteld kunnen worden buiten de reikwijdte van de instructieregels valt. Het gaat dan bijvoorbeeld om bouw-, sloop- en onderhoudswerkzaamheden, gebruik van mobiele puinbrekers

en werkzaamheden aan een boorgat met een verplaatsbaar mijnbouwwerk. Over geluid van bouw- en sloopwerkzaamheden zijn regels gesteld in artikel 7.17 van het Besluit bouwwerken leefomgeving, over geluid van mobiele puinbrekers in artikel 7.39 van dat besluit en over geluid van werkzaamheden met een verplaatsbaar mijnbouwwerk in de artikelen 4.1121a en 4.1121b van het Besluit activiteiten leefomgeving, zoals gewijzigd door het Invoeringsbesluit Omgevingswet. Het reguleren van onderhoudswerkzaamheden wordt overgelaten aan het eigen inzicht van de gemeente.

Artikel 5.78d (vaststellen geluidproductieplafond industrieterrein) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

In dit artikel is bepaald dat een (bij omgevingsplan) voor een industrieterrein vast te stellen geluidproductieplafond moet worden vastgesteld volgens de instructieregels van paragraaf 3.5.4. De verplichting om voor een industrieterrein geluidproductieplafonds vast te stellen is bepaald in de wet en wordt daarom niet in dit besluit herhaald. Doordat in artikel 5.78c, tweede lid, onder industrieterreinen voor de toepassing van deze paragraaf ook bedrijventerreinen worden verstaan waarvoor in het omgevingsplan vrijwillig geluidproductieplafonds als omgevingswaarden worden vastgesteld, geldt paragraaf 3.5.4 op grond van dit artikel ook voor die vrijwillige vaststelling. Een vrijwillige keuze voor de systematiek van geluidproductieplafonds omvat dus mede alle bijbehorende instructieregels, inclusief normenkader en nalevingsplicht.

Artikel 5.78f (regels voor activiteiten - voldoen aan geluidproductieplafonds) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

In artikel 3.42 is bepaald dat een geluidproductieplafond een resultaatsverplichting is. Die verplichting geldt voor het bestuursorgaan dat het geluidproductieplafond heeft vastgesteld. In de meeste gevallen is dat de gemeente, of zijn dat de gemeenten, waarin het industrieterrein ligt. In artikel 2.12a van de wet is bepaald dat de provincie de bevoegdheid heeft om op verzoek van de gemeenteraad geluidproductieplafonds vast te stellen voor een industrieterrein als dat doelmatiger wordt geacht. In dat geval gaat ook de resultaatsverplichting over naar de provincie. De betrokken gemeenten houden rekening met de verplichting die de provincie in dat geval heeft. Dat is geregeld in artikel 2.2 van de wet.

Een geluidproductieplafond is geen resultaatsverplichting noch een geluidregel voor de activiteiten die door de bedrijven op het industrieterrein worden uitgevoerd. Geluidregels voor activiteiten moeten door de gemeente worden opgenomen in het omgevingsplan, zodat voor bedrijven duidelijk is welke geluidregels voor hen gelden. Daarom is in dit artikel de instructieregel opgenomen dat het omgevingsplan voor het industrieterrein regels moet bevatten voor activiteiten, gericht op het voldoen aan de geluidproductieplafonds. De geluidproductieplafonds moeten worden vertaald naar (uitgedrukt in) regels in het omgevingsplan waaraan activiteiten moeten voldoen. Die verplichting geldt ook als de geluidproductieplafonds door de provincie zijn vastgesteld.

De in dit artikel bedoelde geluidregels moeten zijn gericht op het voldoen aan de geluidproductieplafonds. Zij dragen daarmee bij aan het voldoen aan de resultaatsverplichting. De geluidregels hoeven er, in tegenstelling tot de in artikel 5.59 bedoelde geluidregels, niet in te voorzien dat het geluid op geluidgevoelige gebouwen aanvaardbaar is. Dat is immers al afgewogen bij het vaststellen van de geluidproductieplafonds voor het geluid van het industrieterrein als geheel. Om een 'dubbele bescherming' – en dus ook een dubbele toetsing – te vermijden moet in de geluidregels die op grond van dit artikel in het omgevingsplan worden opgenomen geen directe relatie worden gelegd met geluidgevoelige gebouwen in het geluidaandachtsgebied. De beoogde juridische scheiding tussen industrieterrein en omgeving in de beheersfase, een belangrijk voordeel van de geluidproductieplafonds systematiek, blijft zo ook behouden.

Met uitzondering van artikel 5.78h worden in paragraaf 5.1.4.2a.2 geen eisen gesteld aan de redactie van de in artikel 5.78f bedoelde regels. Het is aan de gemeente om te bepalen welke geluidregels gesteld moeten worden om te voldoen aan de geluidproductieplafonds. De geluidregels kunnen zijn gericht op specifieke activiteiten die op het industrieterrein worden uitgevoerd (bijvoorbeeld het gebruik van koelaggregaten op parkeerplaatsen), op een cluster van samenhangende activiteiten van een bedrijf (voorheen: een inrichting), of betrekking hebben op een braakliggend perceel waar nog geen activiteiten worden uitgevoerd. De geluidregels kunnen gelden voor het industrieterrein als geheel, alleen voor bepaalde delen van het industrieterrein, of op de locatie van een specifiek bedrijf. Het moet voor individuele bedrijven wel altijd duidelijk zijn aan welke geluidregels zij moeten voldoen. Mede daarom heeft een geluidregel altijd een bijbehorend besluitvlak dat bepaalt waar de betreffende geluidregels geldt.

De gemeente kan bijvoorbeeld kiezen voor een 'standaard' geluidregel vergelijkbaar met die in artikel 5.65, tweede lid (voor activiteiten die op een bedrijventerrein, niet zijnde een industrieterrein, worden uitgevoerd). Anders dan in artikel 5.65 moeten de waarden (andere waarden mag ook) dan wel gelden op bijvoorbeeld 50 meter afstand (andere afstanden mag ook) van de grens van het bedrijf waarbinnen de activiteit wordt uitgevoerd; zoals hiervoor opgemerkt zou het relateren van de geluidregels aan geluidgevoelige gebouwen namelijk leiden tot een onnodige dubbele toetsing. Gezien artikel 5.78e komt het hanteren van een vaste afstand er in de praktijk op neer dat de geluidregels gelden voor het geluid van alle activiteiten die tot een bedrijf behoren. De gemeente kan ook kiezen voor geluidregels die in de vorm van een toelaatbaar aantal dB's per m² die geluidproductie op een (bedrijfs)perceel beperken. Hiermee kan de voor het industrieterrein als geheel toegelaten geluidproductie worden verdeeld over de percelen van het industrieterrein, inclusief de percelen waarop nog geen activiteiten worden uitgevoerd – maar wel zijn toegelaten.

Geluidregels met waarden in dB zijn (via een overdrachtsberekening) rechtstreeks verbonden met de geluidproductieplafonds. Daardoor kan kwantitatief worden onderbouwd dat de met de geluidregels toegestane geluidproductie voldoet aan de geluidproductieplafonds. Maar het staat de gemeente vrij om, naast of in aanvulling op de geluidregels met geluidwaarden, andere meer kwalitatieve geluidregels te stellen. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan regels die activiteiten in (delen van) de nachtperiode verbieden, aan regels die het gebruik van stille elektrische heftrucks voorschrijven, of aan regels die zien op gedragingen die het ontstaan van onnodig geluid voorkomen. Deze kwalitatieve geluidregels representeren, in tegenstelling tot de geluidregels met waarden in dB, niet een bepaalde hoeveelheid toelaatbare geluidproductie. Daarom is het niet mogelijk om het effect direct te relateren aan de waarde van een geluidproductieplafond. Dat neemt niet weg dat ook de kwalitatief gerichte geluidregels zijn gericht op het voldoen aan de geluidproductieplafonds en eraan kunnen bijdragen dat aan de resultaatsverplichting wordt voldaan.

Artikel 5.78f is op grond van afdeling 8.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving ook een beoordelingsregel voor omgevingsvergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. Dat betekent dat de geluidvoorschriften in een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit eveneens moeten zijn gericht op het voldoen aan de geluidproductieplafonds. Met een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit kan slechts worden afgeweken van regels over activiteiten in het omgevingsplan ten gunste van de vergunninghouder. Het bevoegd gezag zal in dat geval moeten motiveren dat de extra geluidproductie niet in de weg staat aan het voldoen aan de geluidproductieplafonds.

In het omgevingsplan kunnen ook specifieke geluidregels worden opgenomen voor de niet-geluidrelevante activiteiten als bedoeld in artikel 3.24, vijfde lid, onder b. De op te nemen geluidregels moeten dan waarborgen dat het geluid van een activiteit op 30 meter afstand niet meer bedraagt dan de standaardwaarden van tabel 5.65.1, verminderd met 5 dB. Aan deze

voorwaarde kan worden voldaan door een gelijklopende immissie-eis in het omgevingsplan op te nemen. Maar uiteraard zijn andere regels die hetzelfde bewerkstelligen ook toegestaan.

Bij het toepassen van artikel 5.78f zal over het algemeen gebruik worden gemaakt van een akoestisch rekenmodel waarmee de geluidproductie op de referentiepunten wordt berekend. Dat zogenoemde nalevingsmodel is een dynamisch model dat wordt gebruikt om ontwikkelingen op het industrieterrein te monitoren, en om te beoordelen of en zo ja in welke mate met een omgevingsvergunning voor een (buitenplanse) omgevingsplanactiviteit kan worden afgeweken van de regels in het omgevingsplan. Dat nalevingsmodel mag niet worden gebruikt bij het toelaten van nieuwe geluidgevoelige gebouwen in het geluidaandachtsgebied van een industrieterrein. Bij het toelaten moet op grond van artikel 5.78a altijd worden uitgegaan van het geluid bij volledige benutting van de geldende geluidproductieplafonds.

Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet is het omgevingsplan voor het industrieterrein van rechtswege gevuld met de regels van de bruidsschat. Dat zijn voor wat betreft het onderwerp geluid de geluidregels die voorheen waren opgenomen in afdeling 2.8 van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Dat besluit is vervallen. De gemeente kan vanaf inwerkingtreding van de Omgevingswet met de in dit artikel bedoelde regels voor activiteiten, de regels van de bruidsschat aanvullen, wijzigen of vervangen. Gemeenten hebben daar op grond van de invoeringsregels tot 1 januari 2029 de tijd. Dan moeten alle omgevingsplannen volwaardig zijn en voldoen aan de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dat geldt ook voor het omgevingsplan voor een industrieterrein waarvoor geluidproductieplafonds zijn vastgesteld. In eerste instantie vullen de regels van de bruidsschat het gat op dit punt, maar het verdient aanbeveling om zo mogelijk gelijktijdig met de vaststelling van de geluidproductieplafonds ook de geluidregels in het omgevingsplan te wijzigen.

Artikel 5.78g (beperking flexibiliteit militaire terreinen)

Dit artikel is een equivalent van artikel 5.72 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dat is nodig omdat voor de regulering van activiteiten op industrieterreinen geen gebruik wordt gemaakt van waarden op de gevel, terwijl dat artikel daar wel van uitgaat. Het beperkt de mogelijkheid voor de gemeente om voor activiteiten bij of op militaire objecten of militaire terreinen als bedoeld in artikel 5.150, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving scherpere regels te stellen dan wat gebruikelijk is. Aan activiteiten die daarmee verband houden mogen in het omgevingsplan geen strengere waarden worden verbonden dan de standaardwaarden, bedoeld in tabel 5.65.1, verhoogd met 5 dB, voor het toelaatbare geluid door de activiteit op 50 m afstand van de begrenzing van de locatie waar de activiteit wordt verricht. Als de gemeente geen regels zou willen stellen over het geluid op 50 m van de begrenzing van de locatie, maar andersoortige regels, zal nagegaan moeten worden of deze niet strenger uitpakken dan de standaardwaarden, verhoogd met 5 dB. Dit is geregeld in het eerste lid. In dit lid is verder artikel 5.58 van het Besluit kwaliteit leefomgeving van overeenkomstige toepassing verklaard waarin is bepaald dat meerdere activiteiten die worden verricht op dezelfde locatie en die rechtstreeks met elkaar samenhangen, met elkaar in technisch verband staan, of elkaar functioneel ondersteunen, als één activiteit worden beschouwd. De standaardwaarde waarmee vergeleken wordt geldt dus op het niveau van een bedrijf als geheel. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5.58. Verder is in het tweede lid bepaald dat de mogelijkheid om in het omgevingsplan gebruiksregels op te nemen, niet geldt voor geluid voor activiteiten bij of op een militair terrein of een terrein met een militair object als bedoeld in artikel 5.150, eerste lid.

Artikel 5.78h (uitzonderingen geluidbronnen)

Dit artikel is een equivalent van artikel 5.73 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dat is nodig omdat voor de regulering van activiteiten op industrieterreinen geen gebruik wordt gemaakt van waarden op de gevel, terwijl dat artikel daar wel van uitgaat. Het eerste lid bepaalt dat eventuele geluidwaarden in het omgevingsplan geen betrekking hebben op het geluid van de spoedeisende

inzet van hulpvoertuigen (onderdeel a). Deze uitzondering geldt alleen voor de spoedeisende inzet en dus niet voor het geluid als gevolg van niet-spoedeisende inzet van hulpvoertuigen of bijvoorbeeld het onderhouden en testen van die voertuigen. Het tweede lid regelt bovendien dat mogelijkheid om in het omgevingsplan gebruiksregels op te nemen niet geldt voor dit geluid. Het eerste lid regelt verder eventuele geluidwaarden in het omgevingsplan niet zien op menselijk stemgeluid (onderdeel b). Aan menselijk stemgeluid kunnen wel andere eisen worden gesteld die hinder door stemgeluid beperken, maar een getalsmatige normering ervan blijkt in de praktijk slecht toepasbaar en handhaafbaar.

Bij het toedelen van functies aan locaties betreft de gemeenteraad al het geluid door de toegelaten activiteiten. Dit moet voorkomen dat die geluiden tot te veel hinder kunnen leiden. Het feit dat er in het omgevingsplan geen waarden mogen worden opgenomen voor het geluid van de spoedeisende inzet van hulpvoertuigen en voor menselijk stemgeluid, betekent dus niet dat de die geluidbronnen bij de totstandkoming van het omgevingsplan buiten beschouwing mogen blijven.

§ 5.1.4.2a.3 Geluid afkomstig van wegen en lokale spoorwegen zonder geluidproductieplafonds als omgevingswaarden

Artikel 5.78i (toepassingsbereik)

Dit artikel regelt in het eerste lid, onder a, dat paragraaf 5.1.4.2a.3 van toepassing is op wegen waar ten minste 1000 motorvoertuigen per etmaal van gebruik maken. Dit betekent dat wegen met heel weinig verkeer buiten beschouwing gelaten worden. Bepalend hierbij is de verwachte verkeersintensiteit in de te toetsen situatie. Dat is meestal de situatie ten minste tien jaar na de vaststelling van het omgevingsplan, zoals bedoeld in artikel 5.78a, onderdeel b. Als een omgevingsplan zodanige ontwikkelingen toelaat dat de verkeersintensiteit op een rustige weg alsnog zal toenemen tot meer dan 1000 motorvoertuigen per etmaal, zijn hierop de instructieregels van deze paragraaf van toepassing.

De keuze voor 1000 motorvoertuigen per etmaal is gebaseerd op de binnenwaarde. Onder deze "drempel" is de kans op het overschrijden van de binnenwaarde klein. Dat laatste is ook het geval voor niet verharde wegen en de wegen die in het kader van de Wegenverkeerswet 1994 zijn aangewezen als erf. Daarom blijven ook die hier buiten beschouwing.

Het staat het bevoegd gezag vrij de regels van deze paragraaf desgewenst ook analoog toe te passen op wegen met een lagere verkeersintensiteit dan 1000 motorvoertuigen per etmaal. Dat kan bijvoorbeeld voor de hand liggen als verwacht wordt dat de betreffende weg in de toekomst meer dan 1000 motorvoertuigen per etmaal zal verwerken of als het een weggedeelte is tussen twee weggedeelten die wel boven de 1000 motorvoertuigen per etmaal zitten.

Onder b is bepaald dat deze paragraaf ook van toepassing is op het geluid van alle lokale spoorwegen die niet bij omgevingsverordening zijn aangewezen en dus geen geluidproductieplafonds hebben.

De werking van het tweede lid is identiek aan artikel 3.18, derde lid, onder b. Dat betekent dat bij het toepassen van de in subparagraaf 5.1.4.2a.3 opgenomen regels voor het geluid afkomstig van wegen en lokale spoorwegen niet van toepassing zijn op het geluid op niet-geluidgevoelige gevels. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 3.18.

Artikel 5.78j (wijziging van een gemeenteweg, waterschapsweg of lokale spoorweg) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

In dit artikel is bepaald wat in paragraaf 5.1.4.2a.3 wordt verstaan onder een wijziging van een gemeenteweg, waterschapsweg of lokale spoorweg. De bedoelde fysieke wijzigingen leiden in veel gevallen tot een toename van het geluid. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om capaciteitsuitbreidingen in de vorm van extra rijstroken en sporen, het verplaatsen van de weg of spoorweg of het

aanbrengen van een lawaaiiger wegdek. De genoemde fysieke veranderingen aan een weg of lokale spoorweg leiden echter niet altijd tot een relevante toename van het geluid in de omgeving. Daarom is in artikel 5.78m geregeld dat de geluidregels alleen van toepassing zijn als daarvan sprake is.

Een toename van de verkeersintensiteiten kan op gemeente- en waterschapswegen ook het gevolg zijn van verkeersmaatregelen, waarvoor het omgevingsplan over het algemeen niet hoeft te worden aangepast. Voorbeelden daarvan zijn het verhogen van de maximum rijsnelheid, het opheffen van verkeersbelemmerende maatregelen (zoals eenrichtingsverkeer of spitsafsluitingen) en andere verkeersmaatregelen die de doorstroming van een weg verbeteren. Daarvoor wordt een verkeersbesluit genomen op grond van artikel 15, tweede lid, van de Wegenverkeerswet 1994. Via een wijziging van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer wordt bereikt dat ook in die gevallen wordt getoetst aan geluidregels uit deze paragraaf. Daarvoor wordt verwezen naar de toelichting bij artikel IV van dit besluit.

Ontwikkelingen in de ruimtelijke inrichting of de infrastructuur kan op bestaande gemeente- en waterschapswegen die geen onderdeel zijn van die ontwikkeling een grote toename van verkeer veroorzaken. Gedacht kan hierbij worden aan de realisatie of uitbereiding van een kantorencomplex, bedrijventerrein, winkelcentrum of toeristische attractie. Andere voorbeelden zijn de aanleg van een rondweg of het aanleggen van een nieuwe aansluiting op een rijksweg waardoor verkeersstromen wijzigen en bestaande wegen drukker worden. Deze situaties worden geregeld in artikel 5.78ad.

Ook bij rijkswegen en provinciale wegen die zijn voorzien van geluidproductieplafonds kan de intensiteit van het verkeer toenemen door een wijziging of aanleg van een gemeenteweg, waterschapsweg of een wijziging in de ruimtelijke inrichting. Die toename wordt echter niet met instructieregels op grond van paragraaf 5.1.4.2a.3 gereguleerd. De omgeving van die wegen is immers beschermd door de geluidproductieplafonds. Wel kan een dergelijke toename leiden tot een dreigende overschrijding van de geluidproductieplafonds. Een gemeente is op grond van artikel 2.2 van de Omgevingswet verplicht om rekening te houden met de taken en bevoegdheden die de provincie en het Rijk hebben zoals het moeten naleven van geluidproductieplafonds. Het is aan de provincies, het Rijk en gemeenten of zij daarover afspraken willen maken, bijvoorbeeld in de vorm van een drempel (in dB, of procentuele toename van intensiteiten) waarboven de provincie en het Rijk geïnformeerd worden over het extra verkeer dat verwacht wordt. Hetzelfde geldt voor het informeren van buurgemeenten als besluiten voorbereid worden die kunnen leiden tot meer dan 1,5 dB toename op bestaande wegen in die buurgemeente.

Artikel 5.78j wordt in samenhang met artikel 5.78m, tweede lid, toegepast. Artikel 5.78j definieert wat een fysieke wijziging van de weg of spoorweg is. Vervolgens bevat artikel 5.78m, tweede lid, de instructieregel dat een omgevingsplan dat een dergelijke wijziging toelaat, erin voorziet dat het geluid op geluidgevoelige gebouwen niet hoger is dan de standaardwaarde, of niet toeneemt ten opzichte van de situatie voor die wijziging.

Artikel 5.78k (wijziging van het gebruik van een lokale spoorweg) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

In dit artikel is bepaald wat in paragraaf 5.1.4.2a.3 wordt verstaan onder een wijziging van het gebruik van een lokale spoorweg. De in dit artikel bedoelde wijziging in het gebruik van een lokale spoorweg betreft besluiten en keuzes van gedeputeerde staten, het dagelijks bestuur van een vervoerregio, of de concessiehouder. De genoemde wijzigingen van het gebruik leiden in veel gevallen tot een toename van het geluid. De wijziging van het gebruik van een lokale spoorweg is zodanig gedefinieerd, dat alleen akoestisch relevante veranderingen een wijziging zijn in de zin van deze paragraaf. De grens is gelegd bij een toename van het geluid met meer dan 1,5 dB. Over het algemeen worden deze wijzigingen in het gebruik geregeld op grond van de Wet lokaal spoor en de Wet personenvervoer 2000.

Ingevolge de Wet lokaal spoor berust de zorg voor de aanleg en het beheer van lokale spoorwegen bij gedeputeerde staten of het dagelijks bestuur van een vervoerregio. Zij belasten de beheerder van de lokale spoorweg of de vervoerder met de verkeersleiding over de lokale spoorweg. Hiertoe behoort onder meer de zorg voor een goede afwikkeling van het spoorverkeer en het treffen van de noodzakelijke verkeersmaatregelen.

Het openbaar vervoer over lokale spoorwegen vindt plaats door middel van daartoe door gedeputeerde staten of het dagelijks bestuur van een vervoerregio verleende concessies ingevolge de Wet personenvervoer 2000. Een concessie bevat een omschrijving van het openbaar vervoer dat door de concessiehouder wordt aangeboden, van het gebied en de duur waarvoor de concessie wordt verleend. Daarnaast bevat een concessie over het algemeen diverse kwaliteitseisen, waaronder de verbindingen die worden aangeboden, toegankelijkheid van voertuigen en milieueisen waaraan voertuigen moeten voldoen.

Voor het openbaar vervoer over lokale spoorwegen worden dienstregelingen vastgesteld. Er zal dus niet zomaar een autonome groei van verkeer optreden. Het verhogen van de treinintensiteit is dan een bewuste keuze van de concessiehouder.

Artikel 5.78k wordt in samenhang met artikel 5.78m, tweede lid, toegepast. Artikel 5.78k definieert wat een wijziging van het gebruik van een lokale spoorweg is. Vervolgens bevat artikel 5.78m, tweede lid, de instructieregel dat het omgevingsplan erin voorziet dat door een wijziging in het gebruik van een lokale spoorweg het geluid op geluidgevoelige gebouwen niet hoger is dan de standaardwaarde, of niet toeneemt ten opzichte van de situatie voor die wijziging.

Artikel 5.78l (geluid in geluidaandachtsgebied – rekening houden met en aanvaardbaarheid)

Eerste en derde lid

Dit lid betreft een nadere, expliciete regeling van een plicht die al uit de wet volgt. De artikelen 2.4 en 2.1, vierde lid, van de wet, impliceren dat de gemeenteraad bij het toedelen van functies rekening houdt met de lokale specifieke omstandigheden en de (cumulatieve) gevolgen van activiteiten voor de gezondheid van haar burgers. Dit lid concretiseert dit voor het toelaten van aanleg of wijziging van een weg of lokale spoorweg nabij geluidgevoelige gebouwen in geluidaandachtsgebieden. Dit artikel is vergelijkbaar van opzet met de artikelen 5.59 en 5.64. Voor die andere geluid veroorzakende activiteiten wordt ook uitgegaan van een 'rekening houden met' de geluidbelasting daarvan, en moet het geluid van een activiteit op een geluidgevoelig gebouw aanvaardbaar zijn.

Tweede, vierde en vijfde lid

Het geluid van een weg of lokale spoorweg op geluidgevoelige gebouwen in een geluidaandachtsgebied moet aanvaardbaar zijn. Dit kan concreet worden ingevuld door bij het toelaten van de aanleg of wijziging van die weg of lokale spoorweg te voorzien in een geluid dat niet hoger is dan de standaardwaarde (artikel 5.78m). Het vijfde lid voorziet in twee mogelijkheden om van het vierde lid af te wijken die in de artikelen 5.78n of 5.78o zijn uitgewerkt.

Artikel 5.78m (aanleg of wijziging van een gemeenteweg, waterschapsweg of lokale spoorweg, of wijziging van het gebruik van een lokale spoorweg) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Door aanleg of wijziging van een gemeenteweg, waterschapsweg of lokale spoorweg, of een wijziging in het gebruik van een lokale spoorweg, verandert de geluidssituatie ter plaatse. De aanleg of wijziging zal in veel gevallen tot gevolg hebben dat de geluidbelasting op geluidgevoelige gebouwen toeneemt. Bijvoorbeeld als gevolg van een verbreding van een weg van twee naar vier

rijstroken zal de verkeersintensiteit op die weg doorgaans toenemen en daarmee de geluidbelasting.

In het eerste lid is bepaald dat de vaststelling van een omgevingsplan dat de aanleg van een gemeenteweg, waterschapsweg of lokale spoorweg mogelijk maakt, zodanig geschiedt dat het geluid op geluidgevoelige gebouwen niet hoger is dan de standaardwaarde. In artikel 5.78a, tweede lid, is al bepaald dat hierbij moet worden uitgegaan van het geluid ten minste tien jaar na de aanleg van de weg of spoorweg. Een geluidbelasting die niet hoger is dan de standaardwaarde is altijd aanvaardbaar.

In het tweede lid is bepaald dat in een omgevingsplan regels worden gesteld die ertoe strekken dat het geluid als gevolg van een wijziging van een gemeenteweg, waterschapsweg of lokale spoorweg of een wijziging in het gebruik van een lokale spoorweg erin voorziet dat het geluid op geluidgevoelige gebouwen niet toeneemt. Deze toename wordt bepaald door het geluid voor de wijziging te vergelijken met het geluid zoals dat verwacht wordt ten minste tien jaar na vaststelling van het omgevingsplan. De rekenregels voor het bepalen van de toename in combinatie met afronding worden opgenomen in een ministeriele regeling. Daarbij zal net als nu geregeld worden dat een verschil wordt bepaald op basis van niet afgeronde waarden van het geluid. In de praktijk betekent dit dat er pas bij een toename van meer dan 0,5 dB sprake is van een toename in de zin van dit artikel. Dit is strenger dan de regels uit de Wet geluidhinder waarbij pas bij 1,5 dB of meer sprake is van een "reconstructie". Maar bij de Wet geluidhinder geldt dat getoetst moet worden aan eerder verleende hogere waarden die vaak lager zijn dan het heersende geluid.

De Wet en het Besluit geluidhinder voorzagen in een specifiek reconstructie-instrument (voor wegen) en een vergunningplicht (voor lokale spoorwegen). Dit werkte ook los van een bestemmingsplanwijziging door het bevoegd gezag te verplichten een besluit te nemen voor wijzigingen van infrastructuur die geen wijziging van het bestemmingsplan vergen. Met dat besluit werd voorzien in eenzelfde rechtsbescherming van omwonenden als bij wijzigingen die wel een wijziging van het bestemmingsplan vergen. Een dergelijk specifiek instrument is onder de Omgevingswet niet meer noodzakelijk.

De instructieregel van artikel 5.78m (evenals die van de artikelen 5.78n en 5.78o) bepaalt dat het omgevingsplan erin voorziet dat bij de aanleg of wijziging van een (spoor)weg wordt voldaan aan de aangegeven geluidnormen. De instructieregel schrijft niet voor hoe en op welk moment toetsing aan die norm dient plaats te vinden. Het is aan de gemeente om dit concreet in te vullen. De toetsing kan plaatsvinden bij de vaststelling van het omgevingsplan zelf. In dat geval moet het omgevingsplan de regels bevatten waarmee voor de relevante geluidgevoelige gebouwen aan de instructieregels wordt voldaan. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn bij specifieke wijziging van een omgevingsplan voor het aanleggen van een weg. Het omgevingsplan kan echter ook regelen dat de toetsing plaatsvindt in de fase direct voorafgaand aan de realisatie van de aanleg of wijziging. De gemeente kan dan bijvoorbeeld voor de aanleg of wijziging van een (spoor)weg in het omgevingsplan een vergunningplicht voor een omgevingsplanactiviteit in het leven roepen.

Tot slot is er ook de combinatie van bovenstaande mogelijkheden denkbaar. Dat is het geval als toetsing van één bepaalde uitvoering van de (spoor)weg plaatsvindt bij vaststelling van het omgevingsplan, maar het omgevingsplan ook ruimte biedt voor een toekomstige wijziging van die (spoor)weg. Een voorbeeld is de situatie waarin een weg wordt aangelegd - en voor geluid getoetst - met twee rijstroken, maar het omgevingsplan een bredere strook grond aanwijst voor verkeersdoeleinden. Dan is in de toekomst ook een verbreding van die weg mogelijk naar bijvoorbeeld vier rijstroken. Het omgevingsplan moet dan ook een voorziening bevatten die regelt dat bij een latere wijziging van de (spoor)weg artikel 5.78m, tweede lid, opnieuw wordt toegepast. Welke vorm de gemeente ook kiest, er dient bij elke aanleg of wijziging van een (spoor)weg te worden voldaan aan artikel 5.78m, tweede lid.

Aan het voorgaande kan worden voldaan door in het omgevingsplan te bepalen dat het binnenplans wijzigen van de (spoor)weg een omgevingsplanactiviteit is. Voor de beslissing op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit wordt in de Invoeringswet Omgevingswet in samenhang met het Invoeringsbesluit Omgevingswet voorgesteld dat de omgevingsvergunning wordt verleend of geweigerd op de gronden die zijn opgenomen in het omgevingsplan.

Tegen het verlenen van de omgevingsvergunning staat bezwaar en beroep open. Op het vaststellen van het omgevingsplan zelf is de voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Daarnaast is beroep mogelijk tegen (alle regels in) het omgevingsplan.

Artikel 5.78n (overschrijding standaardwaarde) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Als het geluid op een geluidgevoelig gebouw door de aanleg of wijziging van een gemeenteweg, waterschapsweg of lokale spoorweg hoger wordt dan de standaardwaarde of al hoger is dan de standaardwaarde en door een wijziging toeneemt, kan met toepassing van dit artikel worden besloten om dit toe te laten. Daaraan worden wel eisen gesteld.

Het artikel geeft in de aanhef de mogelijkheid om af te wijken van de standaardwaarde of de toename van het geluid die in artikel 5.78m is bedoeld. In onderdeel c van het eerste lid is echter bepaald dat afwijken mogelijk is tot ten hoogste de grenswaarden van tabel 3.33. Artikel 5.78n biedt dus flexibiliteit tussen de standaardwaarde en de grenswaarde. Net als in artikel 5.78m is bepaald dat het omgevingsplan erin moet voorzien dat aan de grenswaarde wordt voldaan. De instructieregel schrijft niet voor hoe en op welk moment toetsing aan die norm dient plaats te vinden. Het is aan de gemeente om dit concreet in te vullen. De toetsing kan plaatsvinden bij de vaststelling van het omgevingsplan zelf. Maar ook nu kan het feitelijke toetsen van het geluid worden doorgeschoven naar een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit.

In onderdeel a van het eerste lid is bepaald dat meer geluid dan de standaardwaarde of een toename van het geluid alleen toelaatbaar is als er geen geluidbeperkende maatregelen (aan de bron en in de overdracht) getroffen kunnen worden om het geluid te laten voldoen aan de standaardwaarde van tabel 3.32 of toename van het geluid te voorkomen. Als dat wel mogelijk is, kan de aanleg of wijziging van de (spoor)weg worden toegelaten door het toepassen van artikel 5.78m.

Technisch gezien is het vrijwel altijd mogelijk om maatregelen te treffen die het geluid voldoende beperken. Echter deze kunnen stuiten op bezwaren. Zo kan een geluidscherm langs een gemeenteweg erg effectief zijn om het geluid te beperken maar kan een dergelijke maatregel uit stedenbouwkundig oogpunt onaanvaardbaar worden gevonden. Daarom is in het tweede lid van dit artikel bepaald dat alleen de maatregelen in aanmerking worden genomen die financieel doelmatig zijn en niet stuiten op overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, landschappelijke, verkeerskundige, vervoerskundige of technische aard. De kosten van maatregelen die nodig zijn, komen ten laste van het project (de aanleg of wijziging).

In onderdeel b is de voorwaarde opgenomen dat de overschrijding van de standaardwaarde, of de toename van het geluid, door het treffen van geluidbeperkende maatregelen zoveel mogelijk wordt beperkt. Het betrokken bestuursorgaan heeft in deze een inspanningsverplichting om, ook al is voldoen aan artikel 5.78m niet mogelijk, de toename van het geluid wel zoveel mogelijk te voorkomen. Ook hiervoor worden alleen de in het tweede lid bedoelde maatregelen in aanmerking genomen.

De cumulatie van geluid van andere bronnen kan in voorkomende gevallen een rol spelen bij het beoordelen van de doelmatigheid van geluidmaatregelen. Een aparte bepaling zoals in het vierde lid van artikel 3.33 is opgenomen, is hier echter niet nodig. In artikel 3.33 is dat voor de

rijkswegen en hoofdspoorwegen wel nodig omdat de doelmatigheidsbeoordeling daarvan in regels vastligt en er daarbij zonder zo'n aparte bepaling geen ruimte zou zijn cumulatie te betrekken. Die beperking geldt hier niet.

Als de standaardwaarde wordt overschreden, voorziet artikel 5.78p in een beoordeling van de aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluid. Dat artikel beoogt dezelfde werking als artikel 3.36. Voor meer informatie over het bepalen en beoordelen van de aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluid wordt verwezen naar de toelichting op dat artikel.

Als de geluidbelasting hoger is dan de standaardwaarde en ook hoger wordt dan de geluidbelasting voorafgaand aan de wijziging van de (spoor)weg moet op grond van artikel 3.49, eerste lid, onder b, ook een besluit over geluidwerende maatregelen als bedoeld in artikel 2.43 van de wet worden genomen.

Artikel 5.78o (overschrijding grenswaarden vanwege zwaarwegende belangen) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Dit artikel biedt flexibiliteit aan de gemeente om bij toepassing van artikel 5.78n voor de aanleg of wijziging van een (spoor)weg toch situaties boven de grenswaarde toe te staan. Er moeten dan zwaarwegende belangen spelen die dit rechtvaardigen. Daarbij kunnen regels worden gesteld, inhoudende dat binnen een daarbij aangegeven termijn maatregelen worden getroffen die de geluidbelasting vanwege de geluidbronssoort beperken.

Dit artikel biedt meer afwegingsruimte dan het vergelijkbare artikel 3.35 omdat de gemeente zowel het bevoegd gezag is voor de infrastructuur als voor de omgeving. Er is daarom meer ruimte voor lokaal maatwerk.

Voor nadere toelichting op wat wordt verstaan onder zwaarwegende belangen wordt verwezen naar de toelichting die in het Besluit kwaliteit leefomgeving is gegeven.

Bij toepassing van dit artikel moet op grond van artikel 3.49, eerste lid, onder b, ook een besluit over geluidwerende maatregelen als bedoeld in artikel 2.43 van de wet worden genomen.

Artikel 5.78p (beoordeling van de aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluid)

Behalve artikel 5.78m, voorzien de artikelen in deze paragraaf in het toelaten van geluid dat de standaardwaarde overschrijdt. Het kan zijn dat het geluidgevoelige gebouw ook wordt belast door het geluid van andere geluidbronssoorten. Bijvoorbeeld een woning die wordt belast door het geluid van een gemeenteweg en tegelijkertijd ook door het geluid van een industrieterrein. Als zo'n woning binnen het geluidaandachtsgebied van beide geluidbronssoorten wordt toegelaten, moet uiteraard getoetst worden aan de standaard- en grenswaarden van beide geluidbronssoorten.

In dit artikel is bepaald dat de gemeente daarnaast ook de aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluid op dat gebouw moet beoordelen en dat oordeel moet betrekken in de motivering van het besluit. Het artikel beoogt dezelfde werking als artikel 3.36. Voor meer informatie over het bepalen en beoordelen van de aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluid wordt verwezen naar de toelichting op dat artikel.

Artikel 5.78q (bepalen van het gezamenlijke geluid)

Als de in dit artikel genoemde artikelen worden toegepast, besluit het bevoegd gezag om geluid toe te laten dat hoger is dan de standaardwaarde voor de betreffende geluidbronssoort. Als het geluidgevoelige gebouw door meerdere geluidbronssoorten of geluidbronnen wordt belast, moet de waarde van het gezamenlijke geluid al bij het nemen van dat besluit worden bepaald en in het

omgevingsplan worden vastgelegd. De waarde van dat gezamenlijke geluid is nodig voor het nemen van een besluit over geluidwerende maatregelen als bedoeld in artikel 3.49. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 3.37 waarin hetzelfde is geregeld.

§ 5.1.4.2a.4 Geluidgevoelige gebouwen in geluidaandachtsgebieden [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Artikel 5.78r (toepassingsbereik)

In de paragrafen 5.1.4.2a.1 tot en met 5.1.4.2a.3 zijn regels gesteld over het reguleren van het geluid van wegen, spoorwegen en industrieterreinen. Daarbij speelt het geluid op geluidgevoelige gebouwen een belangrijke rol. Het gaat daarbij om het geluid op toegelaten geluidgevoelige gebouwen als bedoeld in artikel 3.20. Paragraaf 5.1.4.2a.4 gaat over de ander zijde van het systeem, over het toelaten van nieuwe geluidgevoelige gebouwen in het geluidaandachtsgebied van een weg, spoorweg of industrieterrein.

Volledigheidshalve wordt vermeld dat het geluidaandachtsgebied bij wegen en spoorwegen begint bij de wegas. De (spoor)weg ligt zelf ook in het aandachtsgebied. Dat is van belang bij overkluizing van wegen en spoorwegen als geluidgevoelige gebouwen boven de (spoor)weg gebouwd worden. Voor de toelating daarvan gelden de instructieregels van dit besluit. Bij industrieterreinen is dit niet aan de orde en daarom begint het geluidaandachtsgebied bij de buitengrens van het industrieterrein.

In alle gevallen gelden voor het toelaten van geluidgevoelige gebouwen dezelfde instructieregels. De instructieregels van deze paragraaf worden per geluidgevoelig gebouw toegepast, waarbij het begrip "gebouw" op dezelfde manier wordt gebruikt als in het Besluit bouwwerken leefomgeving. Daarbij bestaat een appartementengebouw uit meerdere gestapelde geluidgevoelige gebouwen (woningen) die met een omgevingsplan of omgevingsvergunning worden toegelaten.

Het toelaten van geluidgevoelige gebouwen begint met de toepassing van artikel 5.78t. Dat artikel bepaalt dat geluidgevoelige gebouwen bij voorkeur worden toegelaten op een locatie waar het geluid niet hoger is dan de standaardwaarde. De gemeente kan met toepassing van het volgende artikel 5.78u afwijken van artikel 5.78t en meer geluid toestaan. Er gelden dan wel voorwaarden en het geluid mag in ieder geval niet hoger zijn dan de in dat artikel opgenomen grenswaarde voor nieuwe geluidgevoelige gebouwen.

In bepaalde gevallen waarbij sprake is van een bijzondere stedenbouwkundige situatie kan een geluidbelasting hoger dan de grenswaarde toch toelaatbaar worden geacht. Er zijn drie specifieke gevallen onderscheiden: vervangende nieuwbouw (5.78v), functiewijziging (5.78w) en nieuwbouw in het geluidaandachtsgebied van een industrieterrein met zeehavengebonden activiteiten (5.78v). Het gaat hier om bijzondere stedenbouwkundige situaties waarin onder voorwaarden een overschrijding van de grenswaarde is toegestaan. Een voorwaarde is dat de grenswaarde met niet meer dan 5 dB mag worden overschreden. Het betreft dus een toelaatbare overschrijding, geen andere grenswaarde.

Is het geluid hoger dan de grenswaarde en is geen sprake van een bijzondere stedenbouwkundige situatie, dan kan een geluidgevoelig gebouw worden toelaten door het toepassen van artikel 5.78y. Artikel 5.78y stelt als voorwaarde dat ofwel de gevel geen te openen delen bevat, ofwel bouwkundige maatregelen worden toegepast waardoor het geluid op te openen delen niet hoger is dan de grenswaarde.

In het geval de gemeente van oordeel is dat het nieuwe gebouw niet kan worden toegelaten door te voldoen aan de voorwaarden van artikel 5.78y, biedt artikel 5.78aa nog een oplossing. Er moet dan wel sprake zijn van zwaarwegende economische of maatschappelijke belangen.

In paragraaf 5.1.4.2a.4 worden geen eisen gesteld aan de geluidwering van nieuw te bouwen geluidgevoelige gebouwen. De geluidwering van nieuwe gebouwen is geregeld in het Besluit bouwwerken leefomgeving. Voor het bepalen van de geluidwering is de waarde van het gezamenlijke geluid nodig. Die waarde moet worden bepaald bij het nemen van het besluit dat het nieuwe geluidgevoelige gebouw wordt toegelaten.

Artikel 5.78r bepaalt dat de artikelen in paragraaf 5.1.4.2a.4 van toepassing zijn op het toelaten van geluidgevoelige gebouwen in het geluidaandachtsgebied van een weg, spoorweg of industrieterrein. Het kan daarbij gaan om een concreet bouwplan, bijvoorbeeld een woning of een appartementengebouw dat planologisch mogelijk wordt gemaakt zodat een omgevingsvergunning voor het feitelijke bouwen kan worden verleend. Het gebouw wordt dan geprojecteerd. Bij het toelaten is gedetailleerde informatie van het bouwplan beschikbaar zodat het geluid op de gevel voldoende nauwkeurig kan worden bepaald.

Het kan ook voorkomen dat er op het moment van toelaten nog geen gedetailleerde informatie is over het te bouwen geluidgevoelige gebouw. Dat is bijvoorbeeld aan de orde bij een omgevingsplan waarin de geluidgevoelige functies alleen in hoofdlijnen zijn aangegeven of zijn gemengd met andere functies. Dan kan het geluid niet goed worden onderzocht, zeker niet als het gaat om meerdere geluidgevoelige gebouwen die elkaar kunnen afschermen of kunnen zorgen voor onderlinge reflecties. Dat probleem werd onder het oude recht vaak opgelost door het onderzoeken van allerlei mogelijke invullingsvarianten voor een plangebied, met alle kosten en tijdsbeslag van dien.

De Omgevingswet biedt echter de mogelijkheid om het toelaten en het toetsen aan standaard- en grenswaarden door te schuiven naar het moment waarop wel voldoende gegevens beschikbaar zijn. Dat is vaak het moment waarop een omgevingsvergunning voor bouwen kan worden aangevraagd. Daarvoor moet het bouwen van het geluidgevoelige gebouw in het omgevingsplan worden aangemerkt als een omgevingsplanactiviteit. Het gebouw wordt dan daadwerkelijk toegelaten door het verlenen van een omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit. Bij die vergunningverlening wordt getoetst aan de regels die in artikel 5.78t en de daaropvolgende artikelen zijn gesteld. De toets wordt in feite doorgeschoven naar de omgevingsvergunning. Voor de feitelijke bouw zijn dan twee vergunningen nodig: één voor de bouwactiviteit (toetsing aan het Besluit bouwwerken leefomgeving) en één voor de omgevingsplanactiviteit. Dat doorschuiven betekent overigens niet dat bij het toelaten van de geluidgevoelige gebouwen helemaal geen onderzoek nodig is. In het omgevingsplan moet de functietoedeling op hoofdlijnen worden getoetst aan de instructieregels van deze paragraaf zodat aannemelijk is dat omgevingsvergunningen voor omgevingsplanactiviteiten verleend kunnen worden. Het onderbouwende onderzoek wordt afgestemd op de informatie die op dat moment wel voorhanden is.

Artikel 5.78s (geluid in geluidaandachtsgebied – rekening houden met en aanvaardbaarheid)

Eerste en derde lid

Dit lid betreft een nadere, expliciete regeling van een plicht die al uit de wet volgt. De artikelen 2.4 en 2.1, vierde lid, van de wet, impliceren dat de gemeenteraad bij het toedelen van functies rekening houdt met de lokale specifieke omstandigheden en de (cumulatieve) gevolgen van activiteiten voor de gezondheid van haar burgers. Dit lid concretiseert dit voor het toelaten van geluidgevoelige gebouwen in geluidaandachtsgebieden. Dit artikel is vergelijkbaar van opzet met de artikelen 5.59 en 5.64. Voor de in die artikelen bedoelde geluid veroorzakende activiteiten wordt ook uitgegaan van een 'rekening houden met' de geluidbelasting daarvan, en moet het geluid van een activiteit op een geluidgevoelig gebouw aanvaardbaar zijn.

Tweede, vierde en vijfde lid

Het geluid van een weg, spoorweg of industrieterrein op nieuwe geluidgevoelige gebouwen in een geluidaandachtsgebied moet aanvaardbaar zijn. Dit kan concreet worden ingevuld door bij het

toelaten te voorzien in een geluid dat niet hoger is dan de standaardwaarde (artikel 5.78t). Het vijfde lid voorziet in zes mogelijkheden om van het vierde lid af te wijken die in de artikelen 5.78u, 5.78v, 5.78w, 5.78x, 5.78y of 5.78aa zijn uitgewerkt.

Artikel 5.78t (toelaten van een geluidgevoelig gebouw)

Dit artikel stelt eisen aan een omgevingsplan dat een geluidgevoelig gebouw toelaat binnen het geluidaanachtsgebied van een weg, spoorweg of industrieterrein (zie het toepassingsbereik in artikel 5.78). Toelaten betekent dat het omgevingsplan zodanig wordt gewijzigd dat op een bepaalde locatie de bouw van een geluidgevoelig gebouw wordt toegestaan. Dat kan de toelating van een geheel nieuw geluidgevoelig gebouw zijn, maar het kan bijvoorbeeld ook gaan om het uitbreiden van een bestaand bouwvlak, het toestaan van een grotere bouwhoogte of transformatie van een bestaand niet-geluidgevoelig gebouw. In alle gevallen is sprake van het toelaten en begint het toelaten met de toepassing van artikel 5.78t.

In dit artikel is bepaald dat het geluid op het geluidgevoelige gebouw niet hoger mag zijn dan de standaardwaarde. Er gelden dan verder geen voorwaarden en verder onderzoek naar bijvoorbeeld de geluidwering is niet voorgeschreven. Het voldoen aan de standaardwaarde is een ruimtelijk aspect van het geluidgevoelige gebouw, immers het gebouw wordt toegelaten op een locatie waar het geluid op en rond het gebouw voldoet aan de standaardwaarde.

De instructieregel van artikel 5.78t (evenals die van de artikelen 5.78u, 5.78v, 5.78w, 5.78x, 5.78y of 5.78aa) bepaalt dat het omgevingsplan erin voorziet dat het geluid op het toe te laten geluidgevoelige gebouw niet hoger is dan de standaardwaarde. De instructieregel schrijft niet voor hoe en op welk moment toetsing aan die norm dient plaats te vinden. Het is aan de gemeente om dit concreet in te vullen. De toetsing kan plaatsvinden bij de vaststelling van het omgevingsplan zelf. Maar het feitelijke toetsen van het geluid kan ook worden doorgeschoven naar een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit waarmee het gebouw daadwerkelijk wordt toegelaten.

De standaardwaarde geldt bij het toelaten van een nieuw gebouw maar ook bij het toelaten van een wijziging van een geluidgevoelig gebouw waardoor dat gebouw dichterbij de geluidbronsort komt te liggen. De standaardwaarde wordt voor elke gevel van het geluidgevoelige gebouw getoetst. De gevel met het meeste geluid bepaalt of het gebouw met toepassing van dit artikel kan worden toegelaten.

Als het geluid initieel niet voldoet aan de standaardwaarde kunnen geluidbeperkende maatregelen worden getroffen om het geluid te verminderen tot de standaardwaarde. Het treffen van maatregelen is niet in dit artikel voorgeschreven maar als voorwaarde gesteld in artikel 5.78u dat de mogelijkheid biedt om meer geluid dan de standaardwaarde toe te laten. De kosten van die maatregelen komen normaliter ten laste van het bouwproject waarvoor het omgevingsplan wordt gewijzigd.

In tabel 5.78t zijn de standaardwaarden weergegeven die worden toegepast bij het toelaten van nieuwe geluidgevoelige gebouwen in het aandachtsgebied van wegen, spoorwegen en industrieterreinen.

Het tweede en derde lid van dit artikel zijn identiek aan het tweede en derde lid van artikel 3.32. Bij het vaststellen van omgevingsplannen kan worden bepaald dat een gebouw niet mag worden gebruikt in de avondperiode en/of de nachtperiode. De betreffende gebouwen worden in die perioden niet beschermd tegen een toename van het geluid, bijvoorbeeld door het verbreden van een weg. Voor de toelichting wordt verder verwezen naar artikel 3.32.

Artikel 5.78u (overschrijding standaardwaarde)

Als het geluid op een toe te laten geluidgevoelig gebouw hoger is dan de standaardwaarde, kan met toepassing van dit artikel worden besloten om meer geluid dan de standaardwaarde toe te laten. Daaraan worden wel eisen gesteld.

Het artikel geeft in de aanhef de mogelijkheid om af te wijken van de standaardwaarde die in artikel 5.78t is bedoeld. In onderdeel c van het eerste lid is echter bepaald dat afwijken mogelijk is tot ten hoogste de grenswaarden van tabel 5.78u. Artikel 5.78u biedt dus flexibiliteit tussen de standaardwaarde en de grenswaarde. Net als in artikel 5.78t is bepaald dat het omgevingsplan erin moet voorzien dat aan de grenswaarde wordt voldaan. De instructieregel schrijft niet voor hoe en op welk moment toetsing aan die norm dient plaats te vinden. Het is aan de gemeente om dit concreet in te vullen. De toetsing kan plaatsvinden bij de vaststelling van het omgevingsplan zelf. Maar ook nu kan het feitelijke toetsen van het geluid worden doorgeschoven naar een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit.

In onderdeel a van het eerste lid is bepaald dat meer geluid dan de standaardwaarde alleen toelaatbaar is als er geen geluidbeperkende maatregelen (aan de bron en in de overdracht) getroffen kunnen worden om de geluidbelasting te laten voldoen aan de standaardwaarde van artikel 5.78t. Als dat mogelijk is, kan het betreffende gebouw worden toegelaten door het toepassen van artikel 5.78t.

Technisch gezien is het vrijwel altijd mogelijk om maatregelen te treffen die het geluid beperken tot de standaardwaarde. Echter deze kunnen stuiten op bezwaren. Zo kan een rij zeecontainers erg effectief zijn om het geluid te beperken maar kan een dergelijke maatregel uit stedenbouwkundig oogpunt onaanvaardbaar worden gevonden. Daarom is in het tweede lid van dit artikel bepaald dat alleen de maatregelen die financieel doelmatig zijn en niet stuiten op overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, landschappelijke, verkeerskundige, vervoerskundige of technische aard in aanmerking worden genomen.

In onderdeel b van het eerste lid is bepaald dat, in het geval niet door het treffen van maatregelen kan worden voldaan aan de standaardwaarde, de overschrijding van die standaardwaarde wel zoveel mogelijk wordt beperkt. Ook hiervoor worden alleen de in het tweede lid bedoelde maatregelen in aanmerking genomen.

De gemeente kan in beleid aanvullende voorwaarden stellen waaronder zij gebruik zal maken van de beleidsruimte tussen standaardwaarde en grenswaarde. Daarbij kan worden gedacht aan voorwaarden die onder de Wet geluidhinder waren verbonden aan de vaststelling van de zogenoemde hogere waarden. Een voorbeeld daarvan is het eisen van een geluidluwe buitenruimte die grenst aan een geluidluwe gevel, of kwantitatieve eisen aan het geluid op een geluidluwe gevel. Ook kunnen bijvoorbeeld op het niveau van een bouwplan eisen worden gesteld aan het percentage woningen waarvoor een overschrijding van de standaardwaarde aanvaardbaar geacht kan worden.

In het derde lid worden artikel 5.78t, tweede lid en derde lid, van overeenkomstige toepassing verklaard. Verwezen wordt naar de bijbehorende toelichting.

Artikel 5.78v (overschrijding grenswaarde in geval van vervangende nieuwbouw)

Eerste lid

Als sprake is van een bijzondere stedenbouwkundige situatie kan een geluidbelasting hoger dan de grenswaarde toch toelaatbaar worden geacht. Dat is bijvoorbeeld aan de orde bij vervangende nieuwbouw. Daarbij worden bestaande geluidgevoelige gebouwen van relatief slechte kwaliteit vervangen door nieuwe geluidgevoelige gebouwen die een betere geluidwering krijgen die is afgestemd op het geluid buiten en daardoor meer woonkwaliteit bieden. Artikel 5.78v biedt de mogelijkheid om in dat geval de grenswaarde voor nieuwbouw te overschrijden. De vervangende

nieuwbouw was in de Wet geluidhinder alleen voor industrielawaai en wegverkeerslawaai expliciet geregeld maar geldt nu voor alle geluidbronsorten. Er worden wel dwingende eisen gesteld.

De eerste eis (onder a) is dat de grenswaarde met niet meer dan 5 dB mag worden overschreden. Is de geluidbelasting op het bestaande gebouw dat wordt vervangen al hoger, dan kan dit artikel niet worden toegepast, tenzij geluidbeperkende maatregelen worden getroffen die de geluidbelasting op het gebouw zodanig verlagen dat wel aan die eis wordt voldaan.

In artikel 5.78z is bepaald dat meer geluid dan de grenswaarde alleen toelaatbaar is als er geen geluidbeperkende maatregelen (aan de bron en in de overdracht) getroffen kunnen worden om de geluidbelasting te laten voldoen aan de grenswaarde van tabel 5.78u. Als dat mogelijk is, kan het betreffende gebouw namelijk worden toegelaten zonder dat de grenswaarde wordt overschreden. Onder b is bepaald dat sprake moet zijn van vervanging van bestaande geluidgevoelige gebouwen. Artikel 5.78v kan dus alleen worden toegepast als eerder geluidgevoelige gebouwen gebouwd zijn die nu vervangen gaan worden (sloop en nieuwbouw) voor zover dat niet mogelijk is binnen het geldende omgevingsplan. Deze instructieregel wordt immers alleen toegepast als het omgevingsplan wordt gewijzigd of als een omgevingsvergunning wordt verstrekt om te kunnen afwijken van het omgevingsplan.

In de Wet geluidhinder was de voorwaarde opgenomen dat de vervanging niet mocht leiden tot een ingrijpende wijziging van de bestaande stedenbouwkundige functie of structuur. Daarbij was echter niet duidelijk aangegeven op welk niveau (straat, wijk, stad) dat beoordeeld moest worden. Een tweede voorwaarde was dat het aantal geluidgehinderden niet wezenlijk mocht toenemen. In onderdeel c zijn beide voorwaarden gecombineerd in de bepaling dat bij de vervanging het aantal gebouwen met meer geluid dan de grenswaarde niet wezenlijk mag toenemen. Dat moet per geval worden gemotiveerd. Er is niet nader bepaald wat nog wel kan worden gezien als een wezenlijke toename. Maar het vervangen van 8 grondgebonden woningen door een appartementencomplex met 4 bouwlagen voldoet in ieder geval niet aan deze voorwaarde.

Tweede lid

In het tweede lid is bepaald dat bij de toepassing van dit artikel rekening gehouden moet worden met het belang van een geluidluwe gevel voor het gebouw. Zie voor een nadere toelichting op de instructieregel voor een geluidluwe gevel ook de toelichting op de begripsbepaling en paragraaf 9.6 van het algemeen deel van de toelichting.

Omdat de nieuwe gebouwen worden gebouwd in een bestaande stedenbouwkundige structuur zal het realiseren van een geluidluwe gevel echter niet altijd mogelijk zijn. Daarom kan de geluidluwe gevel bijvoorbeeld achterwege blijven als daartegen overwegende bezwaren van stedenbouwkundige of technische aard bestaan. Het enkele feit dat een geluidluwe gevel het gebouw duurder maakt, is op zich nog geen reden om ervan af te zien.

Artikel 5.78w (overschrijding grenswaarde in geval van functiewijziging)

Eerste lid

Ook bij functiewijziging is sprake van een bijzondere stedenbouwkundige situatie. Veel bestaande kantoorruimte staat leeg en functiewijziging (ook wel aangeduid als transformatie) kan ervoor zorgen dat deze leegstaande kantoorgebouwen een nieuwe functie krijgen. In veel gemeenten staat namelijk tegenover de leegstaande kantoorgebouwen een grote vraag naar tijdelijke of permanente woonruimte. Een deel van de leegstaande kantoorruimte kan omgebouwd worden tot woonruimte. Technisch is veel mogelijk: veranderen van de indeling van het gebouw, realiseren van inpandige buitenruimten (loggia's), uitpandige galerijen en balkons, verbetering van de uitwendige scheidingsconstructie, et cetera. Anders dan bij nieuw te bouwen geluidgevoelige gebouwen is de locatiekeuze – waarmee normaliter het geluid op de gevel van een nieuw geluidgevoelig gebouw beïnvloed kan worden – in dit soort situaties echter geen variabele meer. Om die reden wordt met artikel 5.78w de mogelijkheid geboden om bij het toelaten van

'transformatiewoningen' onder voorwaarden een geluidbelasting hoger dan de grenswaarde aanvaardbaar te achten.

Het afwijken is alleen toegestaan voor een nieuw geluidgevoelig gebouw dat ontstaat door wijziging van de gebruiksfunctie van een op dat moment aanwezig niet-geluidgevoelig gebouw. Voorbeelden daarvan zijn kantoorgebouwen en oude bedrijfspanden waarin woningen worden gebouwd. Bij het uitbreiden van een bestaand geluidgevoelig gebouw is geen sprake van alleen een functiewijziging (transformatie) en kan dit artikel niet worden toegepast.

De eerste voorwaarde is (net als in artikel 5.78v) dat het geluid op de gevel meer mag zijn dan de grenswaarde, maar ook hier mag de overschrijding niet meer zijn dan 5 dB. Omdat wordt afgeweken van de grenswaarde geldt ook bij functiewijziging dat overschrijding van de grenswaarde alleen toelaatbaar is als er geen geluidbeperkende maatregelen (aan de bron en in de overdracht) getroffen kunnen worden om de geluidbelasting te laten voldoen aan de grenswaarde van tabel 5.78u. Als dat mogelijk is, kan het betreffende gebouw namelijk worden toegelaten zonder dat de grenswaarde wordt overschreden. Dat is bepaald in artikel 5.78z.

Tweede lid

In het geval van transformatie zijn de situering en directe omgeving van het bestaande te transformeren gebouw een vast gegeven. Het is dan vaak niet mogelijk om zonder ingrijpende veranderingen aan het gebouw geluidluwe gevels te realiseren, maar dat neemt niet weg dat een geluidluwe gevel de voorkeur heeft. Daarom is onder c bepaald dat bij een transformatiewoning rekening gehouden moet worden met het belang van een geluidluwe gevel voor dat gebouw.

In artikel 5.78w zijn geen eisen gesteld aan de geluidwering van het gebouw na het wijzigen van de functie. Zoals hiervoor al is opgemerkt, is dat voor de nieuwbouw en verbouw van gebouwen geregeld in het Besluit bouwwerken leefomgeving. In artikel 5.23 van dat besluit is bepaald dat de karakteristieke geluidwering van de uitwendige scheidingsconstructie zodanig moet zijn dat het dan het reeds verkregen niveau met een minimum dat overeenkomt met een binnenniveau voldoet aan een grenswaarde van 38 dB. Met dit besluit wordt aan dat artikel een nieuw tweede lid toegevoegd waarin wordt bepaald dat de nieuwbouwartikelen 4.102 en 4.103 van het Besluit bouwwerken leefomgeving van toepassing zijn als bij de transformatie de uitwendige scheidingsconstructie geheel wordt vervangen. Zie hiervoor verder de toelichting bij artikel III van dit besluit, waarmee het Besluit bouwwerken leefomgeving wordt gewijzigd.

Artikel 5.78x (overschrijding grenswaarde in geval van zeehavengebonden activiteiten)

De derde bijzondere stedenbouwkundige situatie is een geluidgevoelig gebouw dat wordt toegelaten in het geluidaanachtsgebied van een industrieterrein met voornamelijk zeehavengebonden activiteiten (zeehavens. De artikelen 50 en 60 van de Wet geluidhinder boden voorheen de mogelijkheid om een hogere geluidbelasting toelaatbaar te achten. Dat is voortgezet in dit artikel 5.78x. De criteria zijn beleidsneutraal overgenomen uit de Wet geluidhinder maar redactioneel verduidelijkt.

Eerste lid

In de aanhef van het eerste lid is het toepassingsgebied beperkt tot het geluidaanachtsgebied van industrieterreinen met zeehavengebonden activiteiten die noodzakelijkerwijs in de open lucht moeten plaatsvinden. De industrieterreinen met zeehavengebonden activiteiten worden bij ministeriële regeling aangewezen. Voorbeelden van dergelijke industrieterreinen zijn industrieterreinen in de Rijnmond en in het Noorzeekanaalgebied. Het belangrijkste criterium voor die aanwijzing zijn de typisch zeehavengebonden activiteiten, zoals de op- en overslag van containers, die niet anders dan in de open lucht kunnen plaatsvinden, waardoor doelmatige geluidbeperkende maatregelen niet mogelijk zijn.

Onder a is bepaald dat de grenswaarde voor het geluid op het nieuwe geluidgevoelige gebouw met niet meer dan 5 dB mag worden overschreden. Het geluid mag dus niet hoger zijn dan 60 dB. Voor woningen die met toepassing van dit artikel worden toegelaten, blijven de grenswaarden van tabel 5.78u gelden, maar kan een overschrijding van de grenswaarde van de geluidbelasting op de woningen aanvaardbaar worden geacht. Omdat wordt afgeweken van de grenswaarde geldt ook bij functiewijziging dat overschrijding van de grenswaarde alleen toelaatbaar is als er geen geluidbeperkende maatregelen (aan de bron en in de overdracht) getroffen kunnen worden om de geluidbelasting te laten voldoen aan de grenswaarde van tabel 5.78u. Als dat mogelijk is, kan het betreffende gebouw namelijk worden toegelaten zonder dat de grenswaarde wordt overschreden. Dat is bepaald in artikel 5.78z.

Volgens onderdeel b moet de geluidbelasting op het geluidgevoelige gebouw ook in hoofdzaak worden bepaald door zeehavengebonden activiteiten die noodzakelijkerwijs in de openlucht moeten plaatsvinden. Artikel 5.78x kan dus niet zonder meer op alle geluidgevoelige gebouwen in het geluidaanbachtgebied van het desbetreffende industrieterrein worden toegepast. Voor elk gebouw moet worden gemotiveerd dat het geluid inderdaad wordt bepaald door zeehavengebonden activiteiten. Is dat niet het geval, dan kan artikel 5.78x niet worden toegepast, maar kunnen de betreffende gebouwen wellicht worden toegelaten door toepassing van artikel 5.78y of 5.78aa.

Geluidgevoelige gebouwen in een geluidaanbachtgebied moeten bij voorkeur een geluidbelasting ondervinden die niet hoger is dan de standaardwaarde. Bij toepassing van dit artikel wordt de geluidbelasting echter 5 dB hoger dan de grenswaarde. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat door toepassing van artikel 5.78x het woongebied zich gaat uitbreiden richting de zeehavengebonden activiteiten op het industrieterrein (tenzij sprake is van een onder 3° bedoelde gebiedstransformatie). Daarom is onder c bepaald dat dit artikel alleen mag worden toegepast bij de herstructurering of verdichting van bestaand woongebied (onder 1°) of bij een beperkte uitbreiding daarvan (onder 2°). Die beoordeling dient dan ook op het niveau van woongebied (buurniveau) te worden uitgevoerd, niet op wijk- of stadsniveau.

Onder 3° is bepaald dat dit artikel ook kan worden toegepast als sprake is van een gebied dat wordt getransformeerd naar woongebied. Dat onderdeel is als nieuwe mogelijkheid toegevoegd. Een voorbeeld daarvan is een bestaand maar verouderd bedrijventerrein dat wordt getransformeerd naar een woonwijk.

Tweede lid

Met artikel 5.78x wordt de geluidbelasting op de geluidgevoelige gebouwen hoger dan de grenswaarde. Als compensatie daarvoor is in dit lid weer bepaald dat rekening moet worden gehouden met het belang van een geluidluwe gevel. Omdat het in tegenstelling tot artikel 5.78v (vervangende nieuwbouw) en 5.78w (functiewijziging) in dit geval niet gaat om een bestaande stedenbouwkundige situatie waarin de nieuwe geluidgevoelige gebouwen gerealiseerd gaan worden, kan bij het ontwerp van de woningen beter rekening worden gehouden met deze eis en zal het bouwen van een geluidluwe gevel over het algemeen goed mogelijk zijn.

Artikel 5.78y (overschrijding grenswaarde; bouwkundige maatregelen en; niet-geluidgevoelige gevel)

De artikelen 5.78v, 5.78w en 5.78x hebben betrekking op bijzondere stedenbouwkundige situaties waarin onder voorwaarden een beperkte overschrijding van de grenswaarde aanvaardbaar kan worden geacht.

Artikel 5.78y biedt de mogelijkheid om de grenswaarde te overschrijden in een situatie waarin geen sprake is van een bijzondere stedenbouwkundige situatie, maar wel op een locatie met erg veel geluid. Ruimtelijk gezien is dat minder wenselijk. In artikel 5.78t is immers bepaald dat het geluid op de gevel van een nieuw geluidgevoelig gebouw (en dus ook in de omgeving van dat

gebouw) bij voorkeur niet hoger is dan de standaardwaarde. Toch zijn er situaties en omstandigheden denkbaar waarin nieuwbouw op hoog belaste locaties kan worden toegestaan. Hierbij kan worden gedacht aan een appartementengebouw dat het geluid van een rijksweg afschermt waardoor achter dat gebouw grondgebonden woningen gebouwd kunnen worden waarvan het geluid voldoet aan de standaardwaarde. Een ander voorbeeld is een gebouw waarbij in de ontwerpfase rekening wordt gehouden met het geluid en de bewoners door het treffen van maatregelen binnen goed worden beschermd tegen het geluid van buiten. De gebouwen kunnen dan – mits goed gemotiveerd – met toepassing van artikel 5.78y worden toegelaten.

In artikel 5.78y is bepaald dat meer geluid dan de grenswaarde alleen toelaatbaar is als er geen geluidbeperkende maatregelen (aan de bron en in de overdracht) getroffen kunnen worden om de geluidbelasting te laten voldoen aan de grenswaarde van tabel 5.78u. Als dat mogelijk is, kan het betreffende gebouw namelijk worden toegelaten zonder dat de grenswaarde wordt overschreden.

In onderdeel a van het eerste lid is bepaald dat een overschrijding van de grenswaarde toelaatbaar kan worden geacht als de uitwendige scheidingsconstructie geen te openen delen bevat. Onder te openen delen moeten worden verstaan alle geveldelen in de uitwendige scheidingsconstructie die geopend kunnen worden waardoor de geluidwering vermindert en te veel buitengeluid in de woning kan dringen. Het gaat dan in ieder geval om ramen en deuren maar ook om klepraampjes, inspectieluiken etc. Het openen kan verband houden met de toegang tot de woning (de voordeur) of een buitenruimte, maar ook met bouwkundige eisen die in het Besluit bouwwerken leefomgeving zijn gesteld, bijvoorbeeld met betrekking tot de spuiventilatie.

Op geluidbelaste locaties worden luchtroosters die nodig zijn voor luchtverversing voorzien van geluiddempers om te kunnen voldoen aan de eisen ten aanzien van de geluidwering. Het openen leidt niet tot te veel buitengeluid in de woning. Deze zogenoemde suskasten worden daarom, net als voorheen, niet beschouwd als te openen deel als bedoeld in dit artikel.

Een uitzondering is gemaakt voor nooduitgangen in bijvoorbeeld een appartementengebouw. Door in de formulering van deze uitzondering aan te sluiten bij de terminologie die ook het Besluit bouwwerken leefomgeving in dit verband gebruikt, is deze uitzondering bruikbaar voor alle soorten geluidgevoelige gebouwen zoals gedefinieerd in het eerste lid van artikel 3.20.

In onderdeel b van het eerste lid is bepaald dat een overschrijding ook aanvaardbaar kan worden geacht als de uitwendige scheidingsconstructie wel te openen delen bevat maar aan het gebouw maatregelen worden getroffen waarmee het geluid op die te openen delen wordt beperkt tot de grenswaarde. Aan de te openen delen is geen voorwaarde gesteld die verband houdt met de functie dan wel de geluidgevoeligheid van achterliggende ruimten. De eis geldt dus ook voor te openen delen die grenzen aan niet-geluidgevoelige ruimten. De eis om het geluid te beperken tot de grenswaarde geldt voor alle te openen delen in de uitwendige scheidingsconstructie. Dat geeft invulling aan het uitgangspunt van de vrije indeelbaarheid van gebruiksgebieden en als casco gebouwde woningen.

In artikel 5.78y wordt geen maximum gesteld aan het geluid op de onder a bedoelde uitwendige scheidingsconstructie zonder te openen delen. Er wordt ook geen maximum gesteld aan het geluid op bouwkundige constructies (de maatregelen) die juist bedoeld zijn om het geluid op (te openen delen in) de uitwendige scheidingsconstructie te verminderen. Als bijvoorbeeld een vliesgevel of een lamellenscherm wordt toegepast, wordt geen eis gesteld aan het geluid op die bouwkundige voorzieningen. Die vliesgevel of dat lamellenscherm – of een andere bouwkundige maatregel – moet er wel voor zorgen dat het geluid op te openen delen in de uitwendige scheidingsconstructie wordt beperkt tot de grenswaarde.

Bewust is in dit artikel steeds een onderscheid gemaakt tussen het bouwkundige begrip "uitwendige scheidingsconstructie" als bedoeld in bijlage I van het Besluit bouwwerken leefomgeving en het ruimtelijke begrip "gevel" als bedoeld in artikel 3.22 van het Besluit kwaliteit

leefomgeving. Hiermee wordt ruimte geboden aan situaties waarin het ruimtelijke begrip gevel niet samenvalt met het bouwkundige begrip uitwendige scheidingsconstructie. Dat is bijvoorbeeld het geval bij toepassing van vliesgevels, afsluitbare loggia's en afgeschermd balkon. Bijvoorbeeld bij een loggia wordt het geluid ingevolge artikel 3.22 beoordeeld op de gevel dus op de buitenzijde van de loggia (de zijde van het gebouw) en niet op de achterliggende uitwendige scheidingsconstructie.

Artikel 5.78y vervangt de zogenaamde "dove gevel" uit de Wet geluidhinder, waarbij een aantal verbeteringen is doorgevoerd. Onderdeel a is de juridische opvolger van de echte dove gevel, dus een gevel waarin geheel geen te openen delen aanwezig zijn (voorheen artikel 1b, vierde lid, onder a, van de Wet geluidhinder). Onder de Wet geluidhinder werd een dove gevel niet als gevel aangemerkt, waardoor geheel geen toetsing of afweging hoefde plaats te vinden. Net als in de Wet geluidhinder wordt geen maximum gesteld aan de geluidbelasting op de dove gevel. Wat wel verandert is dat onder de Omgevingswet bestuurlijk moet worden afgewogen dat van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt. Gelet op de zeer hoge geluidbelastingen in dit soort situaties – hoger dan de grenswaarde – is een bestuurlijke afweging vanzelfsprekend.

Naast de echte dove gevel kende de Wet geluidhinder de mogelijkheid voor een bouwkundige constructie met bij uitzondering te openen delen, waarbij voorwaarde was dat die bij uitzondering te openen delen niet direct grenzen aan een geluidgevoelige ruimte. In de praktijk werd zeer uiteenlopend invulling gegeven aan het begrip "bij uitzondering te openen", ook wel op zodanige wijze dat feitelijk geen recht werd gedaan aan het uitzonderlijke karakter. De specifieke mogelijkheid die artikel 1b, vierde lid, onder b, van de Wet geluidhinder bood, komt daarom niet terug onder de Omgevingswet.

Daarvoor in de plaats is in het eerste lid de onder b beschreven mogelijkheid opgenomen, die beter aansluit bij de behoeften van de uitvoeringspraktijk. Bij toepassing van deze bepaling mogen ramen en deuren altijd geopend worden, omdat de bouwkundige constructie ervoor zorgt dat het geluid op alle te openen delen beperkt is tot de grenswaarde, waarbij er geen onderscheid is tussen normaal te openen delen en delen die bedoeld zijn om slechts bij uitzondering te openen. Daarmee is de eenduidigheid en uitvoerbaarheid verbeterd.

De in het eerste lid, onder b, bedoelde maatregelen moeten het geluid op te openen delen beperken tot de grenswaarde. Er worden geen andere eisen aan die maatregelen gesteld. De geluidwerende maatregel mag uit elke denkbare bouwkundige constructie bestaan. De geluidwerende constructie mag het geluid op de hele gevel verlagen, maar ook alleen het geluid op het (hele) te openen deel. De geluidwerende constructie kan bestaan uit een beweegbare constructie waarmee de geluidwerende werking kan worden afgestemd op het aanwezige buitengeluid, maar ook uit een vaste constructie die een permanente bescherming biedt tegen het geluid van buiten. Door deze flexibele formulering van de voorwaarde is een vliesgevel mogelijk, maar zijn ook mogelijkheden zoals beglaasde balkons zijn denkbaar. De geluidwerende constructie mag voor elke woning (verdieping, stramien) anders zijn, hoewel dat om architectonische redenen meestal niet wenselijk zal zijn.

Bij het ontwerpen van de in het eerste lid, onder b, bedoelde maatregelen moet rekening worden gehouden met de eisen die het Besluit bouwwerken leefomgeving stelt aan de luchtverversing en spui ventilatie. Dat geldt met name als de gevel van het geluidgevoelige gebouw zwaar door geluid wordt belast en een balkon of loggia geheel gesloten moet zijn (of kunnen worden) om het geluid op te openen delen voldoende te beperken. Een geluidgedempte luchtrooster of andere bouwkundige oplossing moet ervoor zorgen dat voldoende buitenlucht toe kan stromen terwijl het buitengeluid wel wordt geweerd.

De bepaling van het tweede lid houdt verband met het volgende. Zoals al beschreven was in de Wet geluidhinder bepaald dat een gevel die aan de voorwaarden van artikel 1b, vierde lid, voldeed, geen gevel was in de zin van die wet. Dat gold ook voor besluiten over de in de Wet geluidhinder

geregelde geluidbronnen omdat deze gevels doorgaans al zodanig zwaar geconstrueerd zijn dat aanvullende geluidwerende maatregelen niet of slechts met een onevenredige inspanning te realiseren zijn. Bij verbreding van een weg hoefde dan ook geen onderzoek te worden gedaan naar de toename van het geluid op een dove gevel. Ook dat verandert niet onder de Omgevingswet. Daartoe is in het tweede lid bepaald dat de in het eerste lid bedoelde gevel waarop het geluid de grenswaarde overschrijdt, in het omgevingsplan moet worden aangemerkt als een niet-geluidgevoelige gevel.

Het aanwijzen van een gevel als niet-geluidgevoelige gevel betekent dat de in dit besluit bedoelde standaardwaarden en grenswaarden verder niet meer gelden voor die gevel. Dat is geregeld in de artikelen 3.18, derde lid (dat via artikel 5.78, derde lid, van toepassing is). Door het aanwijzen in het omgevingsplan is dan geborgd dat de gevels blijven voldoen aan de eisen die in artikel 5.78y zijn gesteld. Daarnaast is het voor de beheerders van wegen, spoorwegen en industrieterreinen duidelijk voor welke gevels de standaardwaarden en grenswaarden niet gelden. De specifieke aanduiding maakt het bij bijvoorbeeld de verbreding van een weg aan het betrokken bevoegd gezag direct duidelijk welke gevels niet hoeven te worden getoetst. Dat is onder meer van belang voor het bepalen van de doelmatigheid van geluidbeperkende maatregelen.

Niet-geluidgevoelige gevels kunnen alleen worden aangewezen bij geluidgevoelige gebouwen die met toepassing van artikel 5.78y of 5.78aa worden toegelaten. Het is dus niet mogelijk om gevels van bestaande gebouwen op grond van het tweede lid van dit artikel aan te wijzen als niet-geluidgevoelig. Gevels van bestaande woningen die onder de Wet geluidhinder als dove gevel zijn bestemd (en gebouwd) worden via het overgangsrecht van hoofdstuk 10a van het Besluit kwaliteit leefomgeving aangewezen als niet-geluidgevoelige gevels. Hetzelfde geldt voor gevels van geluidgevoelige gebouwen die zijn gerealiseerd met toepassing van de Interimwet stad-en-milieubenadering.

De bepaling van het tweede lid, onder b, ziet op het volgende. Toepassing van het eerste lid van artikel 5.78y betekent in combinatie met het tweede lid, onder a, ook dat het geluid op een niet-geluidgevoelige gevel kan gaan toenemen door wijzigingen aan de geluidbron. Als dat gebeurt, wordt immers niet meer getoetst aan de standaard- en grenswaarden voor geluid, dus ook niet aan de grenswaarde voor het geluid in geluidgevoelige ruimten (de binnenwaarde). De binnenwaarde is wel leidend bij de bouw van het geluidgevoelige gebouw met een niet-geluidgevoelige gevel, maar onder de Wet geluidhinder werd geen rekening meer gehouden met een mogelijk toename van het geluid in de periode daarna. Dat is nu verbeterd. Om bestand te zijn tegen toename van het geluid als gevolg van wijzigingen aan de geluidbron, maar ook als gevolg van bijvoorbeeld geleidelijke verkeerstoename, is onder b bepaald dat de uitwendige scheidingsconstructie van een geluidgevoelig gebouw met een niet-geluidgevoelige gevel, bij de bouw 3 dB meer geluidwering krijgt. De uitwendige scheidingsconstructie is daarmee toekomstbestendig, want bestand tegen 3 dB toename van het geluid. Dit is in lijn bij de werkwijze die bij de toepassing van artikel 3.49, tweede lid, wordt gehanteerd: daar wordt met het treffen van maatregelen tot 3 dB onder de binnenwaarde een buffer gecreëerd voor een eventuele toekomstige toename van de geluidbelasting. De uitvoering loopt verder via het Besluit bouwwerken leefomgeving waarin de eisen aan de geluidwering uitputtend zijn geregeld. Uiteraard kan ook bij het bepalen van de geluidwerende constructie die het geluid op de te openen delen vermindert rekening worden gehouden met een toekomstige toename van het geluid, maar dat is niet voorgeschreven.

In het derde lid is weer als voorwaarde gesteld dat bij de toepassing van dit artikel rekening wordt gehouden met het belang van een geluidluwe gevel voor het geluidgevoelige gebouw. Omdat het ook in dit geval niet gaat om een bijzondere stedenbouwkundige situatie (zoals bij vervangende nieuwbouw of functiewijziging) kan in het ontwerp met deze eis rekening worden gehouden en zal een geluidluwe gevel over het algemeen goed mogelijk zijn.

Artikel 5.78z (overschrijding grenswaarde – maatregelen)

In artikel 5.78u zijn eisen gesteld aan het toestaan van een overschrijding van de standaardwaarde. Diezelfde eisen worden in dit artikel gesteld aan de toepassing van bepalingen die een overschrijding van de grenswaarde mogelijk maken. Bepaald is dat meer geluid dan de grenswaarde alleen toelaatbaar is als er geen geluidbeperkende maatregelen (aan de bron en in de overdracht) getroffen kunnen worden om de geluidbelasting te laten voldoen aan de grenswaarde van artikel 5.78t. Als dat mogelijk is, kan het betreffende gebouw namelijk worden toegelaten zonder dat de grenswaarde wordt overschreden. Daarnaast is bepaald dat, in het geval niet door het treffen van maatregelen kan worden voldaan aan de grenswaarde, de overschrijding van die grenswaarde wel zoveel mogelijk wordt beperkt. Net als bij de toepassing van artikel 5.78u worden alleen maatregelen in overweging genomen die financieel doelmatig zijn en niet stuiten op overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, landschappelijke, verkeerskundige, vervoerskundige of technische aard.

Artikel 5.78aa (overschrijding grenswaarde vanwege zwaarwegende belangen; niet-geluidgevoelige gevel)

De voorgaande artikelen bieden verschillende mogelijkheden om geluidgevoelige gebouwen toe te laten die meer geluid ondervinden dan de grenswaarden. Als een bouwplan niet kan voldoen aan de gestelde voorwaarden, kan dat bouwplan niet met de voorgaande artikelen worden toegelaten.

In artikel 5.78aa wordt een uiterste mogelijkheid geboden om een geluidgevoelig gebouw vanwege zwaarwegende belangen toch toe te laten. Dat artikel kan alleen worden toegepast als het betreffende geluidgevoelig gebouw niet kan worden toegelaten door toepassing van de artikelen 5.78t, 5.78u, 5.78v, 5.78x of 5.78y.

Verder gelden er dwingende voorwaarden. In onderdeel a is bepaald dat sprake moet zijn van zwaarwegende belangen. Uit het besluit moet blijken welke zwaarwegende belangen rechtvaardigen dat het geluidgevoelige gebouw in die vorm, met dat ontwerp en op die locatie, moet worden toegelaten. In onderdeel b is bepaald dat bij het toelaten eerst ook andere, niet doelmatige dus veelal ingrijpendere, maatregelen in aanmerking moeten worden genomen die het geluid beperken tot de grenswaarde.

Het tweede en derde lid zijn identiek aan deze leden van 5.78y. Voor de toelichting wordt daarnaar verwezen.

Artikel 5.78ab (beoordeling van de aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluid)

Behalve artikel 5.78t, voorzien de artikelen in deze paragraaf in het toelaten van geluid dat de standaardwaarde overschrijdt. Het kan zijn dat het geluidgevoelige gebouw ook wordt belast door het geluid van andere geluidbronsorten. Bijvoorbeeld een woning die wordt belast door het geluid van een gemeenteweg en tegelijkertijd ook door het geluid van een industrieterrein. Als zo'n woning binnen het geluidaandachtsgebied van beide geluidbronsorten wordt toegelaten, moet uiteraard getoetst worden aan de standaard- en grenswaarden van beide geluidbronsorten.

Daarnaast is in artikel 5.78ab bepaald dat de gemeente de aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluid op dat gebouw moet beoordelen en dat oordeel moet betrekken in de motivering van het besluit. Het artikel beoogt dezelfde werking als artikel 3.36. Voor meer informatie over het bepalen en beoordelen van de aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluid wordt verwezen naar de toelichting op dat artikel.

Artikel 5.78ac (bepalen gezamenlijk geluid)

Als de in dit artikel genoemde artikelen worden toegepast, besluit het bevoegd gezag om op een nieuw geluidgevoelig gebouw toe te laten op een locatie waar het geluid hoger is dan de standaardwaarde voor de betreffende geluidbronsort. Als het toe te laten geluidgevoelige gebouw door meerdere geluidbronsorten of geluidbronnen wordt belast, moet de waarde van het gezamenlijke geluid bij het nemen van dat besluit worden bepaald en in het omgevingsplan worden vastgelegd. De waarde van dat gezamenlijke geluid is nodig voor het toepassen van de regels van het Besluit bouwwerken leefomgeving met betrekking tot de geluidwering van het nieuwe geluidgevoelige gebouw. Bij de meeste nieuwe geluidgevoelige gebouwen moet de geluidwering leiden tot het voldoen aan een binnenwaarde van 33 dB. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 3.37 waarin hetzelfde is geregeld.

§ 5.1.4.2a.5 Indirecte akoestische effecten van wijzigingen

Artikel 5.78ad (indirecte akoestische effecten van ruimtelijke plannen)

In artikel 5.78m zijn regels gesteld voor de aanleg of wijziging van een gemeenteweg, waterschapsweg of lokale spoorweg. De uitvoering van die geluidregels is gekoppeld aan de vaststelling van het omgevingsplan dat die verandering mogelijk maakt. De geluidregels hebben uitsluitend betrekking op het geluid van de weg die wordt aangelegd of gewijzigd. De veranderingen kunnen echter ook doorwerken naar andere bestaande wegen die niet worden gewijzigd. Op bestaande wegen kan sprake zijn van een grote toename van verkeer. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de realisatie of uitbereiding van een kantorencomplex, bedrijventerrein, winkelcentrum of toeristische attractie. Andere voorbeelden zijn de aanleg van een rondweg of het aanleggen van een nieuwe aansluiting op een rijksweg waardoor verkeersstromen wijzigen en bestaande wegen drukker worden. De gevolgen van een toename van het verkeer op wegen die buiten een plangebied liggen wordt aangeduid als het indirecte akoestische effect.

De Wet geluidhinder bevatte geen regels voor het beoordelen van het indirecte akoestische effect van ruimtelijke plannen die leiden tot toename van verkeer op bestaande infrastructuur. Een toetsing voor geluid vond echter wel plaats in het kader van een goede ruimtelijke ordening als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening. Daarbij werd in de regel aansluiting gezocht bij het normenkader van de Wet geluidhinder. Artikel 5.78ad beoogt voor wijzigingen in de omgeving eenzelfde effect voor geluid te hebben als de plicht tot goede ruimtelijke ordening voorheen had.

In artikel 5.78ad is geregeld dat het indirecte akoestische effect op dezelfde wijze moet worden beoordeeld als het directe effect. Artikel 5.78ad beoogt dezelfde werking als artikel 5.78m juncto 5.78n. Voor het indirecte akoestische effect geldt als drempel dat sprake moet zijn van een toename van het geluid op een geluidgevoelig gebouw van meer dan 1,5 dB. Dat verschil wordt bepaald voor de situatie over tenminste tien jaar als bedoeld in artikel 5.78a, eerste lid, onder b. Voor dat tijdstip wordt vergeleken het geluid zonder het effect van het ruimtelijke plan (de zogenaamde autonome ontwikkeling) en het geluid inclusief het indirecte akoestische effect. Als vuistregel geldt hierbij dat doorgaans geen sprake is van een toename van het geluid met meer dan 1,5 dB als de toename van de verkeersintensiteit, bij ongeveer gelijkblijvende verkeerssamenstelling, niet groter is dan 40%.

Bij toepassing van dit artikel moet op grond van artikel 3.49, eerste lid, onder b, ook een besluit over geluidwerende maatregelen als bedoeld in artikel 2.43 van de wet worden genomen.

Artikel 5.78ae (overschrijding grenswaarden vanwege zwaarwegende belangen)

In artikel 5.78ad, tweede lid, onder c, is bepaald dat de indirecte gevolgen van een ruimtelijk plan niet mogen leiden tot een overschrijding van de grenswaarden bedoeld in artikel 3.33. Dat geldt voor geluidgevoelige gebouwen binnen het plangebied, maar door artikel 5.78ad ook voor geluidgevoelige gebouwen buiten het plangebied die een indirect geluidseffect ondervinden.

Dit artikel biedt flexibiliteit aan de gemeente om bij toepassing van artikel 5.78ad toch situaties boven de grenswaarde toe te staan. Er moet dan, bij het ruimtelijke plan dat indirect leidt tot een overschrijding van de grenswaarden, wel sprake zijn van zwaarwegende economische of maatschappelijke belangen die de overschrijding rechtvaardigen. Voor nadere toelichting op wat wordt verstaan onder zwaarwegende belangen wordt verwezen naar de toelichting die in het Besluit kwaliteit leefomgeving is gegeven.

Dit artikel beoogt dezelfde werking als artikel 5.78o, dat betrekking heeft op de directe geluideffecten van een weg of spoorweg. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op dat artikel.

Artikel 5.78af (akoestische effecten van wijzigingen in het geluidaandachtsgebied)

Dit artikel regelt dat er aandacht is voor de geluideffecten van wijzigingen in de omgeving. Het kan bijvoorbeeld gaan om de sloop van een groot bouwwerk dat geluid afschermt of de bouw van een nieuw bouwwerk dat geluid reflecteert richting geluidgevoelige bouwwerken. Maar ook het wijzigen van grasland in een wateroppervlak kan leiden tot een toename van geluid. Het betreffen wijzigingen die de overdracht van het geluid van een geluidbronsort naar geluidgevoelige gebouwen verandert. De instructieregel van artikel 5.78af houdt in dat bij wijzigingen in een omgevingsplan die de overdracht van het geluid zodanig beïnvloeden dat die leiden tot een relevante toename van het geluid op geluidgevoelige gebouwen de gemeente moet bezien of er geluidbeperkende of geluidwerende maatregelen getroffen worden.

Dit artikel gaat niet over veranderingen die kunnen leiden tot een toename van verkeer op bestaande wegen. Dat moet ook worden onderzocht en in de besluitvorming worden betrokken, maar dat is al geregeld in artikel 5.78m.

Dit artikel beoogt voor wijzigingen in de omgeving eenzelfde effect voor geluid te hebben als de plicht tot goede ruimtelijke ordening voorheen had. Daarom is er vrijheid voor de gemeente om per geval te beoordelen wat een relevante toename van geluid is en welke maatregelen eventueel getroffen worden. Dit is gedaan om lokaal maatwerk mogelijk te maken.

Onderdelen M, N, P en U

(artikelen 5.79, 8.18 en 10.23 en de tabellen 5.100.1 en 5.100.2 Bkl) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

De wijziging van de artikelen 5.79, 8.18 en 10.23 en de tabellen 5.100.1 en 5.100.2 strekt ertoe om de verwijzing naar de Wet geluidhinder te schrappen. Deze wet is met de Aanvullingswet geluid Omgevingswet ingetrokken.

Verder wordt in artikel 8.18, vierde lid, onder a, de term "overwegende" vervangen door "zwaarwegende" om het uitzonderlijke karakter van de mogelijkheid om niet te voldoen aan de grenswaarden voor het geluid in geluidgevoelige ruimten te benadrukken. De onderdelen b en c van het derde lid zijn aangepast om de redactie in overeenstemming te brengen met artikel 3.49, vierde lid, onderdelen d en e.

Onderdeel O

Artikel 7.10a (aanwijzing wegen en spoorwegen voor geluidproductieplafonds) [artikel 2.27, aanhef en onder f, Ow]

Dit artikel heeft betrekking op de aanwijzing door provinciale staten van de wegen en lokale spoorwegen waarvoor geluidproductieplafonds moeten worden vastgesteld en geeft daarmee een nadere invulling aan artikel 2.13a, eerste lid, van de wet. De betreffende wegen en spoorwegen worden in de omgevingsverordening aangewezen.

In het eerste lid is bepaald dat provinciale staten in ieder geval alle wegen aanwijzen met meer dan 1000 motorvoertuigen per etmaal als kalenderjaargemiddelde. Hiermee wordt voorkomen dat er geluidproductieplafonds moeten worden vastgesteld op wegen die weinig gebruikt worden zoals onverharde wegen en wegen waar geen motorvoertuigen zijn toegestaan. Met de bepaling "ten minste" wordt het aan provinciale staten overgelaten om ook andere wegen aan te wijzen waarvoor dan geluidproductieplafonds worden vastgesteld. Gedacht kan worden aan wegen waar het aantal motorvoertuigen net onder de 1000 ligt en waar groei wordt verwacht.

In de wet is bepaald dat provinciale staten in de verordening ook lokale spoorwegen kunnen aanwijzen waarvoor de systematiek van geluidproductieplafonds gaat gelden. De wet beperkt deze mogelijkheid tot lokale spoorwegen, gelegen buiten de gebieden die op grond van artikel 20, derde lid, van de Wet personenvervoer 2000 zijn aangewezen. Binnen die gebieden worden de lokale spoorwegen beheerd door de vervoerregio's en niet door de provincie.

In het tweede lid van dit artikel wordt verder geregeld dat aanwijzing van lokale spoorwegen met dit doel alleen mogelijk is voor lokale spoorwegen die niet verweven of gebundeld zijn met wegen, dus alleen voor de zogenoemde vrijliggende spoorwegen. Als spoorwegen over grotere lengte onderdeel zijn van het wegprofiel mogen geen geluidproductieplafonds worden vastgesteld maar wordt het geluid van de spoorwegen door de gemeente gereguleerd en gemonitord als onderdeel van de basisgeluidemissie; in de praktijk betreft het in dergelijke situaties namelijk gemeentewegen. Hiermee wordt aangesloten op de beleving van de omwonenden die het geluid van de spoorweg en weg in zo'n geval als afkomstig van één bron ervaren. Wat moet worden verstaan onder 'grotere lengte' is ter beoordeling aan provinciale staten.

Volledigheidshalve wordt hier vermeld dat de wet en dit artikel geen verplichting creëren tot het aanwijzen van vrijliggende (delen van) door de provincie beheerde lokale spoorwegen. Het is een bevoegdheid die met name in het leven is geroepen met het oog op mogelijke plannen van provincies om in de toekomst een lokale spoorweg te realiseren die qua verschijningsvorm en ligging beter vergelijkbaar is met een hoofdspoorweg dan met bijvoorbeeld een tramlijn. Dat type lokale spoorweg leent zich goed voor geluidregulering met het stelsel van geluidproductieplafonds. Uiteraard is het oordeel om binnen de wettelijke kaders deze bevoegdheid toe te passen aan provinciale staten, maar als delen van een door de provincie beheerde lokale spoorweg onderdeel zijn van een wegprofiel en andere delen van diezelfde spoorweg vrij liggen, ligt dat niet voor de hand. Dat zou ertoe leiden dat het geluid van één lokale spoorweg deels door de provincie met behulp van geluidproductieplafonds wordt gereguleerd en deels door de gemeente aan de hand van de basisgeluidemissie. Dat zou de uitvoering van de wettelijke taak tot beheersing van het geluid van lokale spoorwegen er voor beide overheden niet eenvoudiger op maken.

Als provinciale staten deze bevoegdheid niet toepassen voor een concrete lokale spoorweg, wordt het geluid van de hele lokale spoorweg in kwestie door de gemeente gereguleerd aan de hand van de basisgeluidemissie. Die bevoegdheidsverdeling is vergelijkbaar met die onder de Wet geluidhinder. Mocht de gemeente naar aanleiding van de monitoring willen besluiten tot het treffen van maatregelen die de beheerder – in dit geval de provincie – mede aangaan, dan voorziet artikel 2.2 van de Omgevingswet in overleg en samenwerking daarover.

Onderdeel Q

Artikel 9.1a (verplichting vaststellen geluidproductieplafonds)

Eerste lid

Artikel 2.11a van de wet vereist dat bij omgevingsplan in ieder geval geluidproductieplafonds als omgevingswaarden worden vastgesteld rondom industrieterreinen waar bij algemene maatregel van bestuur aangewezen activiteiten kunnen worden verricht die in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken. Het is denkbaar dat bij projectbesluit mogelijk wordt gemaakt dat dergelijke activiteiten worden verricht, bijvoorbeeld een defensieactiviteit op een bedrijventerrein dat niet eerder aangemerkt is als industrieterrein. In dat geval moet ook worden voorzien in de

geluidproductieplafonds als omgevingswaarden. Dit vereist geen expliciete regeling op AMvB-niveau omdat artikel 5.52 van de Omgevingswet al bepaalt dat het projectbesluit het omgevingsplan wijzigt met regels die nodig zijn voor het uitvoeren en in werking hebben of in stand houden van het project. Daaronder vallen, gelezen artikel 2.11a van die wet, ook de vereiste geluidproductieplafonds.

Artikel 5.52 is echter niet van toepassing in de situatie dat een activiteit mogelijk wordt gemaakt op een industrieterrein waarvoor provinciale staten het geluidproductieplafond hebben vastgesteld. Dan hoeft in afwijking van artikel 2.11a geen geluidproductieplafond in het omgevingsplan te worden opgenomen. Als bij projectbesluit op zo'n terrein een activiteit wordt toegelaten zal het geluid daarvan in beginsel ingepast moeten worden binnen het geldende geluidproductieplafond. Als dat niet mogelijk is, zal het bevoegd gezag voor het projectbesluit gebruik moeten maken van de bevoegdheid om het projectbesluit te laten gelden als besluit tot het vaststellen van een geluidproductieplafond als omgevingswaarde. Die bevoegdheid daartoe is op grond van artikel 5.52, tweede lid, van de wet vastgelegd in artikel 5.7, eerste lid, van het Omgevingsbesluit, zoals gewijzigd door dit besluit. In het tweede lid van dat artikel is geregeld dat de instructieregels van afdeling 3.5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving van toepassing zijn op een dergelijk besluit. Een bepaling over de uitwerkingsbevoegdheid, zoals die is opgenomen in het tweede en derde lid, is niet nodig. Uiteraard kan ook bij een projectbesluit dat activiteiten op een industrieterrein toelaat gebruik worden gemaakt van de uitwerkingsbevoegdheid. Maar die kan niet zover gaan dat de vraag of wel of niet een geluidproductieplafond voor het terrein moet worden vastgesteld nog niet beantwoord kan worden bij het hoofdbesluit.

De bevoegdheid tot het vaststellen van het geluidproductieplafond ligt bij het bevoegd gezag voor het projectbesluit, dat wil zeggen het dagelijks bestuur van het waterschap, gedeputeerde staten of een minister. Provinciale staten zijn, zoals geregeld in artikel 5.8 van het Omgevingsbesluit, adviseur over het vast te stellen geluidproductieplafond.

Tweede en derde lid

De geluidproductieplafonds van rijkswegen, provinciale wegen, hoofdspoorwegen en door provincies aangewezen lokale spoorwegen worden op grond van artikel 2.13a, eerste lid, of artikel 2.15, tweede lid, van de wet in een apart besluit vastgesteld. Vaak zal voor een projectbesluit ook het geluidproductieplafond gewijzigd moeten worden. Dit artikel voorziet erin dat het vereiste besluit over de geluidproductieplafond onderdeel uitmaakt van het projectbesluit. De bevoegdheid daartoe is op grond van artikel 5.52, tweede lid, van de wet vastgelegd in artikel 5.7, eerste lid, van het Omgevingsbesluit, zoals gewijzigd door dit besluit. In het tweede lid van dat artikel is geregeld dat de instructieregels van afdeling 3.5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving van toepassing zijn op een dergelijk besluit.

De achtergrond van deze bepaling is dat gemeenten bij het toelaten van nieuwe geluidgevoelige gebouwen zicht moeten hebben op de resterende geluidruimte in de omgeving van het project. Als er een periode zou bestaan tussen het moment dat het project wordt toegelaten en het moment dat geluidproductieplafonds worden vastgesteld, ontstaat een onzekere situatie voor zowel de gemeente als voor het bevoegd gezag voor het projectbesluit. Voor de gemeente ontbreekt een duidelijk kader voor het toelaten van geluidgevoelige gebouwen. Het bevoegd gezag loopt het risico dat een gemeente nieuwe geluidgevoelige gebouwen toelaat in het toekomstige aandachtsgebied, wat ertoe zou kunnen leiden dat het project bijgesteld moet worden op het moment dat het geluidproductieplafond wordt vastgesteld.

Dit was voorheen geregeld in artikel 10, tweede en derde lid, van de Tracéwet. Een nieuwe mogelijkheid ten opzichte van die wet is dat de verplichting geldt onverminderd artikel 5.54 van de Omgevingswet. Dat artikel maakt het mogelijk dat de besluitvorming over een deel van het project wordt doorgeschoven naar een uitwerking van het besluit. Dat besluit tot uitwerking is ook een projectbesluit, maar de procedure is op punten anders. Als bijvoorbeeld de besluitvorming over de precieze ligging van een brug wordt doorgeschoven naar de uitwerkingsfase, kan ook de besluitvorming over de geluidproductieplafonds voor de brug en toeleidende wegdelen worden doorgeschoven naar het besluit tot uitwerking.

Bij de toepassing van het tweede lid ligt de bevoegdheid tot het vaststellen van het geluidproductieplafond – uitzonderingen daargelaten – bij gedeputeerde staten als bevoegd gezag

voor het projectbesluit. Provinciale staten zijn, zoals geregeld in artikel 5.8 van het Omgevingsbesluit, adviseur over het besluit tot het vaststellen van een geluidproductieplafond als omgevingswaarde.

Onderdelen R en S

Onderdeel R wijzigt het opschrift van paragraaf 10.2.4.1, zodat tot uitdrukking komt dat ook bepalingen over monitoring onder deze paragraaf vallen.

Artikel 10.21a (monitoring voor geluidproductieplafonds als omgevingswaarden) [artikel 20.2, eerste en tweede lid, Ow]

Artikel 10.21a, eerste lid, regelt dat de geluidproductie van geluidproductieplafonds als omgevingswaarden wordt gemonitord en wie dat doet. Hierdoor kan tijdig worden ingegrepen als overschrijding van deze omgevingswaarden dreigt. De geluidproductie wordt niet gemeten, maar berekend.

Het tweede lid bepaalt welk bestuursorgaan of welke instantie verantwoordelijk is voor de monitoring.

Artikel 10.21b (gegevensverzameling basisgeluidemissie)

Dit artikel regelt het verzamelen van de gegevens waardoor de basisgeluidemissie wordt bepaald. Het gaat hierbij niet om een besluit, maar het bijeenbrengen van de feitelijke gegevens over de geluidemissie van (spoor)wegen, inclusief de ligging van het bijbehorende geluidaanachtsgebied. In artikel 3.25 is vastgelegd dat voor het bepalen van de basisgeluidemissie de jaren 2021 respectievelijk 2026 als basisjaar worden gehanteerd. Dat betekent echter niet dat de gegevens uit dit artikel ook in 2021 respectievelijk 2026 verzameld moeten zijn. Dat kan zelfs niet omdat pas na afloop van het kalenderjaar de gemiddelde verkeersintensiteit over dat jaar kan worden vastgesteld. Omdat de verzameling en verwerking van de benodigde gegevens tijd vergt, is in het derde lid van dit artikel een bepaling opgenomen die erin voorziet dat het tijdstip waarop de gegevens over 2021 respectievelijk 2026 daadwerkelijk beschikbaar moeten zijn bij koninklijk besluit nader wordt bepaald. Over de hierbij te hanteren termijn vindt in het belang van de uitvoerbaarheid nog overleg met de koepelorganisaties plaats.

Artikel 10.21c (monitoring andere parameter geluid van gemeentewegen, waterschapswegen en lokale spoorwegen, voor zover deze niet bij omgevingsverordening zijn aangewezen) [artikelen 20.1, derde lid, en 20.2, eerste en tweede lid, Ow]

In het eerste lid van dit artikel wordt de plicht geregeld om voor de genoemde (spoor)wegen door middel van monitoring het verschil tussen de actuele geluidemissie en de basisgeluidemissie te bepalen. De grondslag in de wet hiervoor is het derde lid van artikel 20.1 dat het mogelijk maakt bij algemene maatregel van bestuur een andere parameter dan een omgevingswaarde voor de staat of kwaliteit van de fysieke leefomgeving of de belasting door activiteiten in de fysieke leefomgeving aan te wijzen die door monitoring wordt bewaakt en dient als referentiepunt voor de beoordeling daarvan. Het verschil tussen de geluidemissie en de basisgeluidemissie is zo'n "andere parameter". In de Omgevingsregeling is vastgelegd dat de monitoring ten minste eens per vijf jaar gebeurt. Artikel 10.42b van het Omgevingsbesluit regelt ook een vijfjaarlijkse verslaglegging. Deze vijfjaarlijkse cyclus valt samen met de verplichtingen inzake geluidbelastingkaarten en actieplannen van de Europese richtlijn omgevingslawaai. De samenhang kan benut worden door werkzaamheden en bijbehorende documenten en procedures verregaand te integreren. Artikel 3.25 bepaalt de waarde van de basisgeluidemissie. De artikelen 3.26 en 3.49, eerste lid, onder c, bepalen de (mogelijke) vervolgcacties op grond van de monitoringsresultaten.

In het tweede lid wordt geregeld dat de in het eerste lid bedoelde monitoring voor wegen met een verkeersintensiteit van meer dan 4500 motorvoertuigen per etmaal en voor lokale spoorwegen plaatsvindt door middel van berekening. In de Omgevingsregeling zullen de rekenregels hiervoor worden opgenomen.

In het derde lid wordt geregeld dat de eerste lid bedoelde monitoring voor wegen met een verkeersintensiteit van 4500 of minder motorvoertuigen per etmaal kan plaatsvinden door middel van een schatting. Het verzamelen van gegevens voor berekening, zoals verkeersintensiteiten, kan grote uitvoeringslasten met zich meebrengen. Voor de hier bedoelde rustige wegen zou dit een onevenredige belasting betekenen voor het bevoegd gezag. In veel gevallen kan voor dergelijke wegen naar verwachting worden volstaan met een verklaring dat er zich in de omgeving geen veranderingen hebben voorgedaan die kunnen leiden tot een wezenlijke toename van verkeer.

Het vierde lid regelt dat burgemeester en wethouders dan wel het dagelijks bestuur van het waterschap de monitoring uitvoert voor de wegen in hun beheer.

Artikel 10.21d (gegevensverzameling ten behoeve van monitoring) [artikel 20.6, eerste lid, aanhef en onder a, onder 1°, Ow]

Voor de uitvoering van de monitoringsverplichting als bedoeld in artikel 10.21c zijn gegevens nodig. Dit artikel regelt dat gemeenten en het waterschap deze gegevens verzamelen. Het betreft de geluidbrongegevens, die zullen worden uitgewerkt in de Aanvullingsregeling geluid. Gedacht wordt in ieder geval aan de verkeersintensiteit, het type wegdekverharding of de spoorconstructie, en de verkeerssnelheid.

Onderdeel U

Artikel 10.23aa (geluidregister) [artikel 20.10, eerste lid, Ow]

Dit artikel bevat bepalingen over het geluidregister. Het geluidregister bevat alle relevante gegevens omtrent geluidproductieplafonds en is, voor wat betreft de rijksinfrastructuur, een voortzetting van het geluidregister onder hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer.

Nieuw is dat ook gegevens omtrent geluidproductieplafonds van provincies en gemeenten in het geluidregister worden opgenomen. Ook voor deze geluidproductieplafonds is de kenbaarheid van de relevante gegevens voor eenieder van groot belang.

Het geluidregister is niet alleen voor omwonenden van belang, maar ook voor de gemeenten. Voor de bouw van geluidgevoelige gebouwen in de nabijheid van een weg, spoorweg of industrieterrein waarvoor geluidproductieplafonds zijn vastgesteld dienen zij gebruik te maken van dezelfde brongegevens als welke zijn gehanteerd voor het vaststellen van de geldende plafonds. Daaruit vloeit voort dat de gemeente op het geluidregister mag – en moet – afgaan, en de juistheid van de gegevens dus niet hoeft na te gaan. De onjuistheid van een of meer gegevens heeft daarom geen gevolgen voor een gemeente die op het geluidregister is afgegaan, en evenmin voor de rechtsgeldigheid van de door de gemeente op basis van de onjuiste gegevens genomen besluiten. Dat laat onverlet dat enige alertheid van de gemeenten wel mag worden verwacht. Als de gemeente een (ernstige) fout in het geluidregister constateert, mag van haar worden verwacht dat zij het betrokken bevoegd gezag daarvan in kennis stelt, waarna dat bevoegd gezag het initiatief kan nemen om het desbetreffende geluidproductieplafond, en de daarop betrekking hebbende gegevens, te wijzigen. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan het abusievelijk ontbreken in het geluidregister van een wel aanwezig geluidscherm of andersom.

Het beheer van het geluidregister is opgedragen aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. Dat belet niet dat hij het beheer van het geluidregister onder zijn verantwoordelijkheid door een of meer anderen laat uitoefenen.

In het derde lid is aangegeven welke gegevens in elk geval in het geluidregister worden opgenomen. In de eerste plaats behoren daartoe uiteraard de actuele waarde van het geluidproductieplafond als omgevingswaarde (onderdeel a). In de tweede plaats zijn in het register de besluiten tot vaststelling van een geluidproductieplafond opgenomen (onderdeel b). Daardoor zijn veel gegevens voor eenieder kenbaar. Dit betekent niet dat het besluit zelf in het geluidregister moet worden opgenomen. Volstaan kan worden met aanduiding van en een link naar het besluit. Bij deze besluiten horen ook besluiten waarmee niet de waarde van het geluidproductieplafond wordt aangepast maar wel een afwijkend tijdstip of een afwijkende termijn wordt bepaald waarbinnen aan de geluidproductieplafonds moet worden voldaan. Uiteraard moet ook kenbaar zijn waar de geluidreferentiepunten zijn gelegen (onderdeel c). Belangrijk is ook het vastleggen van de voor het bepalen van het geluidproductieplafond gehanteerde brongegevens (onderdeel d), mede omdat ook de gemeenten van deze brongegevens gebruik dienen te maken. De brongegevens kunnen niet los van het vaststellen van een geluidproductieplafond worden aangepast. In het register zijn dus de invoergegevens te vinden die zijn gebruikt ten behoeve van de besluitvorming omtrent het geluidproductieplafond. Deze gegevens geven niet noodzakelijkerwijs de werkelijke situatie weer: de werkelijke situatie kan immers veranderen, maar de brongegevens in het register veranderen pas weer in het kader van een wijziging van het geluidproductieplafond. Wanneer een geluidproductieplafond wordt vastgesteld moet ook het geluidaanachtsgebied worden bepaald, en ook dit gegeven wordt opgenomen in het geluidregister (onderdeel e). Tenslotte wordt ook de geluidproductie zoals opgenomen in het meest recente openbare verslag over de monitoring, in het geluidregister geregistreerd (onderdeel f). Daarmee wordt zichtbaar of aan de geluidproductieplafonds wordt voldaan en hoeveel ruimte er nog is onder de plafonds.

In het vierde lid is geregeld dat de gegevens in het besluit tot vaststelling van een geluidplafond in het register worden opgenomen uiterlijk vier weken na de dag waarop een geluidproductieplafond als omgevingswaarde bekend is gemaakt. Dit zijn dus de gegevens bedoeld in onderdeel a, c, d en e, overeenkomstig artikel 3.29 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Deze vier weken sluit aan bij de termijn van inwerkingtreding van het omgevingsplan en het besluit tot vaststelling van een geluidproductieplafonds als bedoeld in de artikelen 2.12a, eerste lid, 2.13a, eerste lid, en 2.15, tweede lid, van de Omgevingswet (zie artikel 16.78 van de Omgevingswet). Snelle registratie van de gegevens is vooral van belang omdat ook de gemeenten van de gegevens gebruik maken in het kader van de bouw van geluidgevoelige gebouwen. Vooral in geval van een verhoging van een geluidproductieplafond is het wenselijk dat gemeenten de nieuwe gegevens gebruiken. Anders kunnen nog geluidgevoelige gebouwen worden gerealiseerd op basis van een te lage geluidbelasting. Als de gegevens als gevolg van een beroepsprocedure veranderen, zal deze verandering uiteraard in het geluidregister worden opgenomen. In voorkomend geval zal degene die het geluidregister raadpleegt, er goed aan doen na te gaan of een besluitvormings- of beroepsprocedure loopt dan wel of een heroverweging van het besluit naar aanleiding van een beroepsprocedure lopende is.

Onderdeel V

Artikel 10a.1 (toepassingsbereik) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Dit artikel geeft het toepassingsbereik voor de artikelen over de sanering van te hoge geluidbelastingen. In artikel 14a.2 van het Omgevingsbesluit is aangegeven welke geluidgevoelige gebouwen op een lijst van te saneren gebouwen (kunnen) worden geplaatst. Het gaat om gebouwen die, uitgaande van de vastgestelde basisgeluidemissie of volledig benutte geluidproductieplafonds, een geluidbelasting hebben boven een saneringsdrempel.

Het tweede lid geeft een mogelijkheid aan het bevoegd gezag om het toepassingsbereik van de saneringsartikelen uit te breiden. De eerste categorie die genoemd wordt zijn de saneringswoningen die op grond van artikel 88 van de Wet geluidhinder op 1 maart 1986 een

geluidbelasting ondervonden van meer dan 60 dB(A) vanwege het wegverkeer op de toen aanwezige wegen. De in artikel 4.17 van het Besluit geluidhinder bedoelde woningen zijn de voor 1 januari 2007 aan de Minister van Verkeer en Waterstaat gemelde gevallen, waarin op 1 juli 1987 een spoorweg aanwezig was terwijl op dat tijdstip binnen de zone van die spoorweg al woningen aanwezig waren en de geluidbelasting vanwege de spoorweg, op dat tijdstip hoger was dan 65 dB(A). Voor deze woningen geldt, gelet op onderdeel b, dat deze woningen die niet direct vallen onder de voorwaarden van de saneringslijst van artikel 14a.1 van het Omgevingsbesluit een geluidbelasting moeten hebben die minder dan 5 dB lager is dan de geluidbelasting, bedoeld in artikel 14a.1, tweede lid, van het Omgevingsbesluit (70 dB). De saneringsmaatregelen zullen door het Rijk voor een nader te bepalen substantieel deel worden vergoed op basis van een nog vast te stellen subsidieregeling.

In het tweede lid wordt het derde lid van artikel 14a.2 van overeenkomstige toepassing verklaard op die woningen die ook onder de werking van deze paragraaf kunnen worden gebracht. De woningen genoemd in artikel 14a.2, derde lid, zijn de woningen waarbij of destijds al een afweging van de hoge geluidbelasting heeft plaatsgevonden en de hogere geluidbelasting toelaatbaar is geacht, gezien de lokale omstandigheden of de sanering al eerder heeft plaatsgevonden.

In het vierde lid wordt herhaald waar de waarden gelden.

Artikel 10a.2 (sanering geluid infrastructuur gemeente) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Het eerste lid bevat een instructieregel voor het vaststellen van saneringsmaatregelen voor geluidgevoelige gebouwen in een programma. De aanhef van het eerste lid bepaalt dat dit uiterlijk op 18 juli 2038 moet gebeuren. Deze termijn sluit aan bij de uiterste termijn voor het vaststellen van het vijfjaarlijkse actieplan uit de richtlijn omgevingslawaaai aan het einde van de saneringsperiode. Onder a betreft het de geluidgevoelige gebouwen die liggen in het geluidaanbachtgebied van een gemeenteweg en waarvan het geluid van gemeentewegen of lokale spoorwegen, uitgaande van de situatie in 2021, hoger is dan de voor aanleg of wijziging van gemeentelijke wegen en lokale spoorwegen geldende grenswaarde van 70 dB. Onder b betreft het de gebouwen die op grond van artikel 10a.1, tweede lid, voor sanering in aanmerking worden gebracht. De termijnstelling betekent niet dat het opstellen van saneringsprogramma's lange tijd kan worden uitgesteld. Om de sanering tijdig te kunnen afronden zal de sanering gespreid over de beschikbare termijn van circa 20 jaar uitgevoerd moeten worden, zo veel mogelijk aansluitend bij momenten waarop onderhoud aan wegen plaatsvindt. Een gemeente kan de voornemens voor de sanering verkeerslawaaai opnemen in een omgevingsvisie of in een actieplan omgevingslawaaai (voor zover van toepassing).

In het tweede lid wordt bepaald dat in ieder geval de binnenwaarde moet worden nageleefd als er geen geluidbeperkende maatregelen doelmatig zijn om te voldoen aan het eerste lid. Door artikel 3.49, tweede tot en met vijfde lid, en artikel 3.50 te betrekken worden eisen gesteld aan de karakteristieke geluidwering. Ook wordt in deze artikelen bepaald wanneer kan worden besloten om geen geluidwerende maatregelen te treffen en onder welke voorwaarden (artikel 3.50) een besluit tot vaststelling van geluidwerende maatregelen wordt ingetrokken.

Artikel 10a.3 (sanering geluid infrastructuur waterschap) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Artikel 10a.3 regelt de sanering van geluidgevoelige gebouwen die liggen in het geluidaanbachtgebied van een waterschapsweg. Op 18 juli 2038 moeten in een programma de maatregelen worden bepaald voor de twee genoemde categorieën gebouwen. Ook geldt dat in ieder geval de binnenwaarde moet worden nageleefd. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 10a.2.

Artikel 10a.4 (sanering geluid infrastructuur provincie) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Artikel 10a.4 regelt de sanering van geluidgevoelige gebouwen die liggen in het geluudaandachtsgebied van een provinciale weg. Op 18 juli 2038 moeten in een programma de maatregelen worden bepaald voor de twee genoemde categorieën gebouwen. Ook geldt dat in ieder geval de binnenwaarde moet worden nageleefd. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 10a.2.

Artikel 10a.5 (voorwaarden geluidbeperkende maatregelen) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Artikel 10a.5 geeft aan dat van geluidbeperkende maatregelen kan worden afgezien als deze niet financieel doelmatig zijn of als er overwegende bezwaren zijn van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of technische aard. Dit is overeenkomstig de maatregelafweging voor het vaststellen van geluidproductieplafonds en de basisgeluidemissie. Provincies, gemeenten en waterschappen kunnen zelf een criterium bepalen voor financiële doelmatigheid. Het rijk zal echter alleen maatregelen vergoeden voor zover ze doelmatig zijn op basis van het financiële doelmatigheidscriterium van paragraaf 3.5.4.4. Dit criterium zal verder worden uitgewerkt in de Aanvullingsregeling geluid. Het doelmatigheidscriterium voor niet-rijksinfrastructuur is onder de Wet geluidhinder opgenomen in de Regeling doelmatigheid geluidmaatregelen, die bij sanering moet worden toegepast. Het doelmatigheidscriterium onder de Omgevingswet zal bij deze regeling aansluiten.

Naast geluidbeperkende maatregelen kunnen ook andere maatregelen worden overwogen. Een voorbeeld is het onttrekken van een gebouw aan de geluidgevoelige bestemming. Dit is met name van belang als het risico bestaat dat niet aan de binnenwaarde kan worden voldaan omdat de bouwkundige kenmerken van een gebouw zodanig zijn dat geluidwerende maatregelen daarvoor onvoldoende zouden zijn.

Artikel 10a.6 (verlaging geluidproductieplafonds) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Wanneer een provincie een sanering uitvoert door het treffen van geluidbeperkende maatregelen, neemt de geluidbelasting op de desbetreffende geluidgevoelige gebouwen af. De geluidproductieplafonds moeten dan worden verlaagd met het effect van de maatregelen, zodat de bereikte verlaging ook wordt geborgd voor de toekomst. Zonder deze bepaling zou de extra geluidruimte kunnen worden gebruikt voor een wijziging van een weg of om een toename van het verkeer op te vangen. Om dit te kunnen doen, zal paragraaf 3.5.4.2 moeten worden toegepast en daarbij zullen zo nodig afzonderlijke geluidbeperkende maatregelen moeten worden toegepast. Wel is het mogelijk om één geluidbeperkende maatregel te treffen, voor zowel de sanering als het creëren van meer geluidruimte. Verwezen wordt naar artikel 10a.7.

Het besluit tot verlaging van geluidproductieplafonds kan gelijktijdig met het besluit op het saneringsprogramma worden genomen en wordt bij voorkeur genomen vóór het treffen van de geluidbeperkende maatregelen, omdat het besluit open staat voor bezwaar en beroep. Er zijn echter omstandigheden denkbaar waarbij het besluit achteraf wordt genomen, bijvoorbeeld omdat onderhoudswerkzaamheden aan een weg naar voren worden gehaald en daarbij een stil wegdek wordt aangelegd, waarbij er onvoldoende tijd is voor de procedure van om de geluidproductieplafonds te verlagen. Het treffen van de maatregel stil wegdek stuit in het algemeen niet op bezwaren omdat het voor omwonenden geen negatieve gevolgen heeft. Een geluidscherm kan niet op dezelfde wijze zonder een besluit tot stand komen omdat voor een geluidscherm een omgevingsvergunning nodig is. Op grond van artikel 3.44 kan in het besluit waarmee de geluidproductieplafonds worden verlaagd een afwijkend tijdstip (of termijn) worden gesteld waarbinnen aan het besluit wordt voldaan. Deze mogelijkheid is gegeven omdat bij het treffen van maatregelen de geluidproductieplafonds worden verlaagd, maar nog niet aan deze verlaagde geluidproductieplafonds wordt voldaan zo lang de maatregelen nog niet zijn uitgevoerd.

Artikel 10a.7 (sanering gekoppeld aan vaststelling geluidproductieplafond) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Dit artikel is gericht op de situatie dat voor een locatie enerzijds saneringsmaatregelen genomen moeten worden, met volgens artikel 10a.6 een verlaging van de geluidproductieplafonds, en dat anderzijds een wijziging van geluidproductieplafonds nodig is vanwege het naleven daarvan, bijvoorbeeld bij een wijziging van een weg of bij een zodanige verkeersgroei dat een geluidproductieplafond dreigt te worden overschreden. In dergelijke gevallen maakt dit artikel het mogelijk dat één maatregelafweging plaatsvindt, die wordt vastgelegd in één besluit. Dit is duidelijker voor de omgeving en bespaart administratieve lasten.

Voor de maatregelafweging (artikel 3.33) betekent dit dat deze voor alle geluidgevoelige gebouwen met een overschrijding van een toetswaarde (op grond van artikel 3.32 of 10a.4) wordt gedaan, maar dat de te behalen geluidreductie voor de saneringsgebouwen afwijkend is van artikel 3.32 en gelijk is aan de volgens artikel 10a.6 te behalen geluidreductie als die lager is.

Artikel 10a.8 (bekostiging sanering Rijk) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

In het eerste lid van dit artikel wordt bepaald dat het rijk de sanering bekostigt van de lijst met gebouwen, bedoeld in artikel 14a.2 van het Omgevingsbesluit, dus de verplicht te saneren gebouwen. Dit artikel geeft enkele uitgangspunten voor de bekostiging. De bekostiging wordt verder uitgewerkt in een subsidieregeling. Het rijk zal ook bijdragen aan sanering van de vrijwillig te saneren gebouwen, en deze bijdrage wordt uitgewerkt in dezelfde subsidieregeling. Onder meer zal hierin worden bepaald in welke mate het rijk hieraan bijdraagt.

Het rijk bekostigt de sanering alleen als niet op andere wijze in de kosten wordt voorzien. De te treffen maatregelen worden vergoed als ze doelmatig zijn volgens het doelmatigheidscriterium zoals opgenomen in paragraaf 3.5.4.4. Als de maatregelen niet aan dit criterium voldoen, zullen ze vergoed worden voor een bedrag dat niet hoger is dan het bedrag dat nodig zou zijn volgens het doelmatigheidscriterium. Dit geeft vrijheid aan de lokale overheid om andere maatregelen te kiezen, maar er is dan wel een extra inspanning nodig voor de onderbouwing van de kosten.

Uit ramingen van de saneringsopgave blijkt dat de jaarlijkse saneringsbudgetten tot ongeveer 2043 nodig zullen zijn om alle gebouwen op de saneringslijst te kunnen saneren en ook een deel van de categorie gebouwen uit artikel 10a.1, tweede lid. Om in aanmerking te komen voor bekostiging door het rijk, moeten lokale overheden tijdig een aanvraag indienen. Deze termijn is gesteld op 1 januari 2040, rekening houdend met een doorlooptijd van een sanering van enkele jaren. Na deze termijn vervalt de plicht van het rijk om de sanering te bekostigen. In combinatie met de verplichting om uiterlijk in 2038 de maatregelen vast te stellen, leidt dit tot een heldere termijn voor de afronding van de sanering verkeerslawaaai.

In de subsidieregeling zal jaarlijks een subsidieplafond worden opgenomen waarvoor de rijksbegroting leidend is. Het kan dus voorkomen dat een subsidieaanvraag niet wordt gehonoreerd in het jaar dat de subsidie wordt aangevraagd. Hiervoor zal de subsidieregeling verdeelcriteria bevatten. Wel wordt gegarandeerd dat over de hele saneringsperiode gezien er voldoende budget is om de saneringsmaatregelen te bekostigen. Daartoe zal de subsidieregeling elke vijf jaar worden geëvalueerd. Als blijkt dat de saneringsperiode langer of korter duurt, zullen de wettelijke termijnen daarop worden aangepast.

Als een maatregel mede wordt getroffen met een ander oogmerk dan het terugbrengen van het geluid, kan ook subsidie worden verleend. In het tweede lid is daarom geregeld dat de Minister van Infrastructuur en Waterstaat kan bepalen dat de hoogte van de subsidie in dergelijke gevallen op basis van normbedragen wordt bepaald, waarbij meetelt dat een deel van de kosten voor rekening komt van dat andere oogmerk.

Artikel 10a.9 (niet-geluidgevoelige gevel) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Onder de Wet geluidhinder was het mogelijk om een gevel aan te merken als een zogenoemde 'dove gevel'. De gevel was dan geen gevel in de zin van de wet waarop het geluid beoordeeld moest worden. Dat beleid is voortgezet in artikel 3.22 van het Besluit kwaliteit leefomgeving waarin bepaald is dat de standaardwaarden en grenswaarden niet gelden voor een zogenoemde niet-geluidgevoelige gevel.

In artikel 10a.9 is bepaald dat onder een niet-geluidgevoelige gevel ook wordt verstaan een gevel die voor inwerkingtreding van de Omgevingswet op grond van de Wet geluidhinder is aangemerkt als zogenoemde 'dove gevel', alsmede een gevel waarvoor met toepassing van de Interimwet stad-en-milieubenadering is afgeweken van de wettelijke norm. Onder a is bepaald dat dit artikel alleen geldt voor gevels die in het geldende bestemmingsplan met een specifieke bouwaanduiding zijn aangemerkt als dove 'gevel'. De planologische situatie is bepalend, de feitelijke bouwkundige situatie is niet van belang.

Onder voorwaarden kan ook een gevel van een nieuw toe te laten geluidgevoelig gebouw worden aangemerkt als niet-geluidgevoelig. Voor meer informatie wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 5.78y van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Onderdeel W

Toelichting op begrippen

basisgeluidemissie

De basisgeluidemissie is de referentie voor de monitoring van het geluid van gemeentewegen, waterschapswegen en lokale spoorwegen, voor zover deze niet zijn aangewezen bij provinciale verordening.

gecumuleerd geluid

Het komt voor dat een geluidgevoelig gebouw gelijktijdig door het geluid van verschillende geluidbronnen wordt belast. In die gevallen moet de aanvaardbaarheid van het zogenoemde gecumuleerde geluid worden beoordeeld. In de begripsbepaling is verwezen naar artikel 3.36 waarin is voorgeschreven van welke geluidbronsoorten en geluidbronnen het geluid moet worden betrokken bij het berekenen van het gecumuleerde geluid. Kenmerkend is dat het geluid van de betrokken geluidbronnen hinderequivalent wordt opgeteld. Daarvoor wordt in artikel 3.36 verwezen naar de rekenregels in de Omgevingsregeling.

geluidaandachtsgebied

Het geluidaandachtsgebied komt in de plaats van de huidige geluidzones van de Wet geluidhinder. Elke geluidbronsoort heeft een geluidaandachtsgebied om de bron waarbinnen de regels voor beheersing van geluid gelden. Het geluidaandachtsgebied is een belangrijk onderdeel van het systeem omdat enkel binnen het geluidaandachtsgebied de geluidregels van dit besluit van toepassing zijn. Dat voorkomt onnodige lasten voor akoestisch onderzoek en procedures. In artikel 3.19 en de toelichting daarop is nader beschreven waar het geluidaandachtsgebied aan moet voldoen. Door het geluidaandachtsgebied met een verwijzing naar dat artikel op te nemen in de begripsbepalingen, geldt ditzelfde begrip ook voor andere instructieregels – met name in paragraaf 5.1.4.2a – van het Besluit kwaliteit leefomgeving. In de Omgevingsregelingen zijn rekenregels opgenomen voor bepaling van het geluidaandachtsgebied.

geluidbeperkende maatregel

Een geluidbeperkende maatregel is een maatregel die het geluid van een geluidbronsoort beperkt. Dit kunnen maatregelen aan de bron zijn, zoals een stiller wegdek, of maatregelen in de overdracht, zoals een geluidscherm.

geluidbronsoort

In dit besluit is het begrip 'geluidbronsoort' geïntroduceerd. In de definitie van gemeentewegen (respectievelijk, lokale spoorwegen, provinciale wegen, waterschapswegen, rijkswegen, hoofdspoorwegen en industrieterreinen) is bepaald dat met bijvoorbeeld gemeentewegen wordt bedoeld het netwerk van gemeentewegen als geheel. De geluidbelasting door de geluidbronsoort 'gemeentewegen' is derhalve de geluidbelasting van het gehele netwerk van gemeentewegen. Dat geldt evenzo voor de geluidbelasting door de geluidbronsoort 'industrieterreinen'. In de artikelen worden ook de (eveneens gedefinieerde) begrippen gemeenteweg en industrieterrein (enkelvoud) gebruikt. In dat geval betreft het de geluidbelasting van een aan te leggen of te wijzigen gemeenteweg (een deel van het netwerk) of de geluidbelasting van een industrieterrein.

geluidluwe gevel

In de begripsbepaling is het belangrijkste kenmerk van een geluidluwe gevel tot uitdrukking gebracht. Het gaat om een gevel van een geluidgevoelig gebouw die relatief weinig door geluid wordt belast. Met relatief wordt bedoeld: ten opzichte van de gevel met de grootste geluidbelasting. Een geluidluwe gevel kan de hinder verminderen die het geluid op de belaste gevel veroorzaakt. In deze begripsbepaling zijn geen eisen gesteld aan het geluid op een geluidluwe gevel. Het staat gemeenten vrij om nader te bepalen waar een geluidluwe gevel aan moet voldoen. Een gevel waar het geluid voldoet aan de standaardwaarde zal over het algemeen als geluidluw kunnen worden aangemerkt, maar zo'n geluidluwe gevel zal niet in alle gevallen gerealiseerd kunnen worden. Zie voor een nadere toelichting op het belang van een geluidluwe gevel ook paragraaf 9.6 van het algemeen deel van de toelichting.

geluidproductie

De term geluidproductie is gerelateerd aan de geluidbronsorten die worden gereguleerd via geluidproductieplafonds. De geluidproductie is de hoeveelheid geluid die (een gedeelte van) een weg of spoorweg, of een industrieterrein, volgens berekening veroorzaakt op een daartoe aangegeven geluidreferentiepunt. De geluidproductie is te zien als een maat voor de sterkte van een bron. Bij de geluidproductie zijn door de geluidreferentiepunten echter wel ruimtelijke aspecten verwerkt. Dat heeft tot gevolg dat de ligging van de bron en afscherming de geluidproductie beïnvloeden. Met de geluidproductie kan daarom ook toename van geluid door een wijziging van de ligging van de bron, zoals het verbreden of verplaatsen van een weg, bewaakt worden.

geluidreferentiepunt

Het geluidproductieplafond is de toegestane geluidproductie op een geluidreferentiepunt. In de artikelen 3.30 en 3.31 is bepaald waar die geluidreferentiepunten bij de besluitvorming worden neergelegd. In de praktijk zal er aan weerszijden van de weg of spoorweg of rondom een industrieterrein een keten van geluidreferentiepunten worden aangegeven. De regels in de artikelen 3.30 en 3.31 borgen dat de geluidreferentiepunten een zodanige positie ten opzichte van de geluidbronsoort en omliggende geluidgevoelige gebouwen hebben dat met de geluidreferentiepunten adequate bescherming wordt geboden aan geluidgevoelige gebouwen. Ook geluidgevoelige gebouwen die bijvoorbeeld net tussen twee referentiepunten in liggen, zullen in de praktijk goed beschermd worden door de maximale geluidproductie die op de geluidreferentiepunten geldt.

geluidwerende maatregel

Onder een geluidwerende maatregel wordt verstaan elke fysieke maatregel die aan een gebouw wordt getroffen om het geluid in geluidgevoelige ruimten (van een geluidgevoelig gebouw) te verminderen. De geluidwerende maatregelen worden zo onderscheiden van de geluidbeperkende maatregelen die het geluid op de gevels van gebouwen beperken. Voorbeelden van geluidwerende maatregelen zijn geluidwerende beglazing en gedempte ventilatievoorzieningen (suskasten).

gezamenlijk geluid

Het komt voor dat een geluidgevoelig gebouw gelijktijdig door het geluid van verschillende geluidbronnen wordt belast. In die gevallen moet bij het bepalen van de geluidwerende maatregelen die nodig zijn om te voldoen aan de binnenwaarde worden uitgegaan van het zogenoemde gezamenlijke geluid op de gevel. In de begripsbepaling is verwezen naar artikel 5.78ac waarin is voorgeschreven welke geluiden moeten worden betrokken bij het berekenen van het gezamenlijke geluid. Kenmerkend is dat het geluid van de betrokken geluidbronnen ongewogen wordt opgeteld, dus zonder correcties voor verschillen in hinderlijkheid. Daarvoor wordt in artikel 3.37, tweede lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving verwezen naar de rekenregels in de Omgevingsregeling.

Onderdeel X

Bijlage XXII bij artikel 5.78b: activiteiten die in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken [artikel 2.11a Ow]

In deze tabel zijn de activiteiten aangewezen die die in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken als bedoeld in artikel 2.11a van de wet. In artikel 5.78b wordt naar deze tabel verwezen. Onder 1 is een drietal activiteiten genoemd die in het Besluit activiteiten leefomgeving zijn aangewezen als vergunningplichtig vanwege de geluidemissie. De onder 2 bedoelde activiteiten zijn overgenomen uit bijlage I, onderdeel D, van het Besluit omgevingsrecht, dat voor de toepassing van de Wet geluidhinder bepaalde welke activiteiten als 'grote lawaaimaker' werden aangemerkt.

Bijlage XXIII bij artikel 3.48: reductiepunten [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

De tabel geeft het aantal reductiepunten weer afhankelijk van de geluidbelasting en is nodig bij uitvoering van artikel 3.48. Voor één geluidgevoelig gebouw met bijvoorbeeld tien woonfuncties, wordt op grond van de geluidbelasting van elke woonfunctie afzonderlijk het aantal reductiepunten bepaald, waarna deze worden opgeteld. Voor een cluster geluidgevoelige gebouwen worden vervolgens alle reductiepunten bij elkaar opgeteld tot een totaal voor het betreffende cluster.

Artikel III (Omgevingsbesluit)

Wijziging artikel 5.7 [artikel 5.52, tweede lid, aanhef en onder b, Ow]

Een projectbesluit kan bepalen dat het tevens geldt als een ander type, bij algemene maatregel van bestuur aangewezen, besluit. De wijziging van het eerste lid bewerkstelligt dat een besluit tot vaststelling van een geluidproductieplafond als omgevingswaarde als bedoeld in artikel 2.12, derde lid, artikel 2.13a, eerste lid, of artikel 2.15, tweede lid, van de Omgevingswet onderdeel kan zijn van een projectbesluit. Hiermee wordt een nadere invulling gegeven aan artikel 5.52, tweede lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet.

In het nieuwe tweede lid worden de regels aangewezen die het bevoegd gezag in acht moet nemen als besluit tot vaststelling van een geluidproductieplafond als omgevingswaarde als bedoeld in artikel 2.12, derde lid, artikel 2.13a, eerste lid, of artikel 2.15, tweede lid, van de Omgevingswet onderdeel is van een projectbesluit.

Artikel 10.6a (uitvraag gegevens geluidproductie industrieterrein) [artikel 16.88, eerste lid, onder a, Ow]

Dit artikel is een voortzetting van het bepaalde in artikel 165 van de Wet geluidhinder. Om een geluidproductieplafond te kunnen vaststellen heeft het bevoegd gezag informatie nodig van de bedrijven die zijn gevestigd op het industrieterrein. Ook om te bepalen welke maatregelen kunnen worden genomen ter beperking van het geluid van een industrieterrein kan nadere informatie nodig zijn. Het bevoegd gezag kan deze informatie verlangen van degene die de activiteit verricht. Hierop bestaan twee uitzonderingen: activiteiten in het kader van de landsverdediging die als vertrouwelijk zijn aangemerkt en activiteiten die niet geluid-relevant zijn.

Artikel 10.6b (voorbereidingsprocedure besluit tot vaststelling geluidproductieplafonds als omgevingswaarden) [artikel 16.25a Ow]

Dit artikel verklaart afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing op de voorbereiding van een besluit tot vaststelling van een geluidproductieplafond als omgevingswaarde.

De uniforme voorbereidingsprocedure hoeft niet te worden toegepast in vier gevallen. De eerste uitzondering betreft de herstelprocedure van artikel 3.39 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dit is een vereenvoudigde procedure waarbij administratieve correcties worden doorgevoerd op het vastgestelde geluidproductieplafond. De tweede uitzondering betreft de toepassing van artikel 3.40 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dit betreffen wijzigingen die voor de omgeving geen nadelige consequenties hebben. De derde uitzondering betreft artikel 3.41 van het Besluit kwaliteit leefomgeving dat regels geeft over de vaststelling van geluidproductieplafond na overdracht van het beheer van een weg of spoorweg aan het rijk of de provincie. Ook hierbij treden geen nadelige consequenties voor de omgeving op. De vierde uitzondering betreft de toepassing van artikel 3.44, tweede lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving waarbij in geval van bijzondere omstandigheden tijdelijk niet hoeft te worden voldaan aan een vastgesteld geluidproductieplafond.

Artikel 10.42a (verslaglegging monitoring geluidproductie wegen, spoorwegen en industrieterreinen met geluidproductieplafonds) [artikel 20.14, tweede, vierde en vijfde lid, Ow]

Dit artikel regelt in het eerste lid dat de beheerder van een geluidbronsort met geluidproductieplafonds periodiek een verslag uitbrengt van de monitoring van deze geluidproductieplafonds. Onderdeel daarvan is de wijze waarop de invulling gegeven wordt aan de plicht tot het naleven van de geluidproductieplafonds. Voor de bestuursorganen die ter uitvoering van de EU-richtlijn omgevingslawaai ook een actieplan moeten maken, is de verplichting om

vijfjaarlijks verslag uit te brengen onderdeel gemaakt van het actieplan. Dit is geregeld in de gewijzigde artikelen 4.23 tot en met 4.25 van het Besluit kwaliteit leefomgeving voor respectievelijk gemeenten, provincies en het rijk. Artikel 10.42a van het Omgevingsbesluit vormt waar nodig een aanvulling op de verplichting die aan de artikelen 4.23 tot en met 4.25 van het Besluit kwaliteit leefomgeving is toegevoegd.

Zo bevat het eerste lid van dit artikel een vergelijkbare verslagverplichting voor gemeenten met industrieterreinen die geen actieplanverplichting hebben.

Het tweede en derde lid bevatten voor de Minister van Infrastructuur en Waterstaat respectievelijk de beheerder van hoofdspoorwegen de verplichting om – naast de verplichting die aan artikel 4.25 van het Besluit kwaliteit leefomgeving is toegevoegd – jaarlijks een verslag uit te brengen dat alleen gaat over de monitoring van de geluidproductie en de wijze waarop voldaan wordt aan de geluidproductieplafonds.

De combinatie van artikel 4.25, vijfde lid, onderdelen a tot en met f, van het Besluit kwaliteit leefomgeving en artikel 10.42a, tweede en derde lid, van het Omgevingsbesluit vervangt het huidige artikel 11.22 van de Wet milieubeheer. Met de splitsing die is gemaakt tussen een volledige, vijfjaarlijkse verslagverplichting in artikel 4.25 van het Besluit kwaliteit leefomgeving en de jaarlijkse, lichtere verslaglegging op grond van dit artikel wordt tegemoetgekomen aan de praktijkervaringen van Rijkswaterstaat en ProRail met de verslaglegging op basis van artikel 11.22 van de Wet milieubeheer. Gebleken is namelijk dat voor de volledige verslaglegging een vijfjaarlijkse cyclus beter passend is, gezien de aard van deze taken. Het tussentijds volstaan met een jaarlijkse, lichtere verslaglegging leidt tot een vermindering van de uitvoeringslasten.

Waar toepassing is gegeven aan artikel 3.44, tweede lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving is sprake van een overschrijding van de geluidproductieplafonds. Vanwege bijzondere omstandigheden wordt de resultaatsverplichting dan gedurende een periode van maximaal vijf jaar opgeschort. Als van die mogelijkheid gebruik is gemaakt, kan niet worden volstaan met een vijfjaarlijkse verslaglegging van de monitoring, maar moet jaarlijks de stand van zaken worden gemonitord. Hierin voorziet het vierde lid van dit artikel. Omdat de Minister van Infrastructuur en Waterstaat en de beheerder van de hoofdspoorwegen al een jaarlijks verslag maken, bevat het vierde lid aanvullend daarop alleen een regel voor gemeente en provincie.

Het vijfde lid regelt dat de beheerder van een geluidbron met geluidproductieplafonds het verslag en de onderliggende gegevens openbaar maakt.

Artikel 10.42b (verslaglegging monitoring geluidproductie wegen en spoorwegen zonder geluidproductieplafonds) [artikel 20.14, tweede, derde, vierde en vijfde lid, Ow]

Dit artikel regelt in het eerste lid dat het bevoegd gezag ten aanzien van geluidbronsorten met een basisgeluidemissie eens per vijf jaar een verslag uitbrengt van de monitoring. De publicatiedata sluiten aan bij de actieplanverplichtingen van de Europese richtlijn omgevingslawaai. Dat maakt het voor gemeenten die een actieplan geluid vaststellen aantrekkelijk om dit verslag daarmee te combineren. Inhoudelijk is daar ook aanleiding toe vanwege de grote samenhang.

Het tweede lid regelt dat het verslag de afweging, bedoeld in artikel 3.26 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, bevat van geluidbeperkende maatregelen voor situaties waarin de gemonitorde geluidemissie meer dan 1,5 dB hoger is dan de basisgeluidemissie. Ook bevat het verslag de gebouwen waarvoor op grond van artikel 3.49, eerste lid, onder c, van het Besluit kwaliteit leefomgeving onderzocht wordt of geluidwerende maatregelen toegepast moeten worden. Dit betreft geluidgevoelige gebouwen met een geluidbelasting boven de grenswaarde in het aandachtsgebied van een weg waarvan de basisgeluidemissie met meer dan 1,5 dB wordt overschreden. Een deel van deze gevallen zal overigens onder de saneringsregeling gaan vallen.

Tot slot bevat het verslag ook de wijzigingen van de basisgeluidemissie ten opzichte van het vorige verslag. Uiteraard gelden daarbij de regels van artikel 3.25 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Het derde en vierde lid bevatten afwijkende regels voor het verslag in 2023, respectievelijk 2028. Dit hangt samen met de keuzes die het bevoegd gezag op grond van artikel 3.25, tweede lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving kan maken.

Het vijfde lid regelt dat het verslag en de onderliggende gegevens openbaar worden gemaakt.

Wijziging artikel 13.1 [artikel 18.2, zesde lid, Ow]

Artikel 13.1 regelt de toedeling van de bestuursrechtelijke handhavingstaak aan andere bestuursorganen dan de bestuursorganen die zijn bedoeld in artikel 18.2 van de Omgevingswet.

De Aanvullingswet geluid Omgevingswet voegt een aantal specifiek taken toe aan hoofdstuk 2 van de Omgevingswet (de wijzigingen in de artikelen 2.16 tot en met 2.19). Ingevolge artikel 13.1, eerste lid, onder d, wordt aan het bestuursorgaan waaraan bij of krachtens paragraaf 2.4.1 van de Omgevingswet bevoegdheden of taken zijn toegedeeld met betrekking tot een specifiek aspect van de fysieke leefomgeving de bestuursrechtelijke handhavingstaak toegedeeld.

De Aanvullingswet geluid Omgevingswet introduceert omgevingswaarden die ook niet-bestuursorganen (zouden) kunnen binden. Het betreft geluidproductieplafonds als omgevingswaarden ten behoeve van lokale spoorwegen (artikel 2.13a, eerste lid, onder b) en hoofdspoorwegen (artikel 2.15, tweede lid). Beheerders van deze spoorwegen moeten immers zo nodig maatregelen treffen om te voldoen aan deze geluidproductieplafonds. Op deze plicht moet kunnen worden gehandhaafd door provinciale staten, respectievelijk de minister van Infrastructuur en Waterstaat. De wijziging van artikel 13.1 voorziet hierin.

Artikel 14a.1 – toepassingsbereik [artikel 16.88, eerste lid, Ow]

Met dit artikel wordt bereikt dat de artikelen 3.20 en 3.22 van het Besluit kwaliteit leefomgeving van toepassing zijn op paragraaf 14a.1 van het Omgevingsbesluit. In artikel 3.20 is omschreven wat geluidgevoelige gebouwen zijn, in artikel 3.22 is bepaald waar standaardwaarden en grenswaarden voor geluid gelden.

Artikel 14a.2 – lijst met vanwege het geluid te saneren gebouwen [artikel 16.88, eerste lid, Ow]

Dit artikel gaat over de vast te stellen saneringslijst. De lokale overheden stellen deze lijst vast volgens de criteria in dit artikel. Op de lijst komen gegevens ter identificatie van het gebouw, zoals opgenomen in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), en de waarde van het geluid op basis waarvan is geoordeeld dat het gebouw op de lijst thuishoort.

Het tweede lid benoemt de geluidgevoelige gebouwen die op de lijst worden vermeld. De saneringslijst wordt door gemeenten en waterschappen vastgesteld op basis van de geluidbelasting in 2021, het basisjaar waarop deze overheden de basisgeluidemissie baseren (artikel 3.25, tweede lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving) en door provincies op basis van de geluidbelasting bij volledig benutte geluidproductieplafonds op basis van de historische geluidproductie vermeerderd met 1,5 dB (artikel IX, eerste lid, van het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet). De geluidproductieplafonds worden na inwerkingtreding van de Aanvullingswet geluid Omgevingswet door provinciale staten vastgesteld binnen de in artikel 3.5, tweede lid, van die wet bedoelde termijn die bij koninklijk besluit wordt vastgesteld. Ook voor de basisgeluidemissie wordt het tijdstip waarop de daarvoor benodigde gegevens uiterlijk verzameld moeten zijn, bij koninklijk besluit bepaald (artikel 10.21b, derde lid, van het Besluit kwaliteit

leefomgeving). De saneringslijst zal daarom niet bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet maar uiterlijk op een eveneens bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip worden vastgesteld.

Het derde lid geeft aan voor welke geluidgevoelige gebouwen de saneringsregeling niet van toepassing is. Dit zijn ten eerste de geluidgevoelige gebouwen waarvoor een gemeente de Interimwet stad-en-milieubenadering heeft toegepast. Bij de toepassing van die wet heeft al een afweging van de hoge geluidbelasting plaatsgevonden, en is de hogere geluidbelasting toelaatbaar geacht, gezien de lokale omstandigheden. Ten tweede zijn dit geluidgevoelige gebouwen waarvoor een uitzonderingsregel voor hogere waarden uit de Wet geluidhinder is toegepast in gevallen van vervangende nieuwbouw. De reguliere maximale waarden staan in artikel 83, eerste, tweede en derde lid, van de Wet geluidhinder. Voor specifieke situaties voor vervangende nieuwbouw bevatten het vierde tot en met het zevende lid hogere maximale waarden. Ook hiervoor geldt dat al een afweging van de hoge geluidbelasting heeft plaatsgevonden, en de hogere geluidbelasting toelaatbaar is geacht, gezien de lokale omstandigheden. Ten derde zijn dit geluidgevoelige gebouwen waarvoor al eerder een sanering (op rijkskosten) is uitgevoerd. Hiermee is bedoeld dat voor het gebouw een procedure voor een sanering op grond van hoofdstuk VI, afdeling 3 (Bestaande situaties) of hoofdstuk VII, afdeling 3 (Overige spoorwegen) van de Wet geluidhinder is doorlopen en subsidie van het Rijk is ontvangen op grond van artikel 126 Wet geluidhinder, in ieder geval voor onderzoekskosten. Saneringsprojecten die zijn gefinancierd via het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing gelden als op rijkskosten gesaneerd. Ook als er voor een gebouw een aanbod is gedaan om geluidwerende maatregelen te treffen en de eigenaar daaraan geen medewerking heeft verleend, wordt de sanering beschouwd als te zijn uitgevoerd. Een uitzondering wordt gemaakt voor een weg die is gesaneerd door het instellen van een maximumsnelheid van 30 km/u. Dit is toegelicht in het algemene deel van de toelichting. Geluidgevoelige gebouwen die op deze manier zijn gesaneerd komen dus wel in aanmerking voor sanering onder de Omgevingswet. Omdat gemeenten, waterschappen en provincies geen volledige gegevens hebben over deze eerdere sanering, zal de Minister van Infrastructuur en Waterstaat de desbetreffende geluidgevoelige gebouwen identificeren en op een lijst plaatsen.

Artikel 14a.3 (vaststellen en melding lijst met vanwege het geluid te saneren gebouwen) [artikelen 16.1, tweede lid, en 16.88, eerste lid, Ow]

Dit artikel schrijft voor dat het bevoegd gezag een ontwerp van de lijst publiceert en vrijgeeft voor een vorm van publieksparticipatie. Dit stelt belanghebbenden in staat om na te gaan of de lijst compleet is en wellicht aanvulling behoeft, bijvoorbeeld omdat er geluidgevoelige gebouwen ontbreken. Het bevoegd gezag stelt tevens de Minister van Infrastructuur en Waterstaat in de gelegenheid een zienswijze in te dienen op het ontwerp van de lijst.

De lijst moet op elektronische wijze worden vastgesteld en ter informatie worden gezonden aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat.

Artikel IV (Besluit bouwwerken leefomgeving)

Wijziging artikel 2.15f

Artikel 2.15f van het Besluit bouwwerken leefomgeving, dat wordt ingevoegd met het Invoeringsbesluit Omgevingswet, wijst de gevallen aan waarin voor activiteiten geen vergunning voor een omgevingsplanactiviteit nodig is, ook als de activiteit strijdig is met het omgevingsplan. Onderdeel p daarvan noemt diverse bouwwerken voor een infrastructurele of openbare voorziening waarvoor geen vergunning voor het afwijken van het omgevingsplan vereist is. Hier worden twee onderdelen aan toegevoegd.

Onderdeel v maakt bouwwerken, geen gebouw zijnde, voor de beperking van geluid van een weg of spoorweg ter uitvoering van een besluit tot vaststelling van een geluidproductieplafond als omgevingswaarde voor een weg of spoorweg vergunningvrij. Dit is een omzetting van artikel

11.43 van de Wet milieubeheer, onder de Omgevingswet verbreed naar geluidbeperkende maatregelen langs een provinciale weg of een lokale spoorweg die op grond van artikel 2.13a, eerste lid, van de wet in de omgevingsverordening is aangewezen.

Onderdeel vi maakt bouwwerken, geen gebouw zijnde, voor de beperking van geluid van een weg of spoorweg ter uitvoering van de in een saneringsplan of saneringsprogramma gekozen maatregel voor een locatie vergunningvrij. Het artikel is in de eerste plaats een omzetting van artikel 11.62 van de Wet milieubeheer. Daartoe wordt nog verwezen naar saneringsplannen van de Wet milieubeheer omdat voor het Rijk de regeling in paragraaf 11.6.3 van de Wet milieubeheer blijft gelden, zoals geregeld in artikel 3.3 van de Aanvullingswet geluid. In de tweede plaats wordt regeling verbreed tot saneringsprogramma's van decentrale overheden. De formulering "gekozen maatregel voor een locatie" sluit aan bij onderdeel q van de zinsnede over de Omgevingswet in artikel 1 van hoofdstuk 1 van bijlage 2 bij de Algemene wet bestuursrecht. Die bepaling, die ingevoegd is bij de Aanvullingswet geluid Omgevingswet, regelt dat geen beroep open staat tegen een saneringsprogramma "voor zover het niet betreft een onderdeel van een programma dat voor een locatie de maatregelkeuze bevat". Tegen de maatregelkeuze staat dus wel beroep open. Dit sluit aan bij de in de Invoeringswet Omgevingswet gekozen lijn dat tegen programma's beroep open staat als de daarin opgenomen beschrijving van een activiteit ertoe leidt dat deze is toegestaan. Dat is vastgelegd in onderdeel f van de genoemde zinsnede.

Wijziging tabel 4.101

Tabel 4.101 stuurt onder meer de toepassing van artikel 4.103 van het Besluit bouwwerken leefomgeving aan. Omdat het met dit besluit gewijzigde artikel 4.103 ook regels bevat over het geluid van activiteiten, bedoeld in paragraaf 5.1.4.2.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, dient in de tabel ook naar die activiteiten te worden verwezen.

Wijziging artikel 4.103

Bij de invoering van de Omgevingswet is de Wet geluidhinder ingetrokken. Daarmee is ook het zelfstandige besluit tot vaststelling van hogere waarden komen te vervallen. Het toetsen van het geluid aan standaardwaarden en grenswaarde en het besluit om een bepaalde hoeveelheid geluid op de gevels van een geluidgevoelig gebouw toe te laten, is thans een volwaardig onderdeel van de besluitvorming geworden. Dat heeft onder meer tot gevolg dat in het Besluit bouwwerken leefomgeving niet meer kan worden verwezen naar een krachtens de Wet geluidhinder genomen hogere-waardenbesluit.

Daarom is het eerste lid van artikel 4.103 aangepast zodat wordt verwezen naar het gezamenlijke geluid op de gevel van het geluidgevoelige gebouw. Dat geluid wordt bepaald bij het toelaten van het betreffende gebouw in het omgevingsplan. Bij het bepalen van het gezamenlijke geluid wordt meer dan voorheen rekening gehouden met de samenloop van het geluid van verschillende geluidbronsoorten en andere geluidbronnen. Voor nadere informatie wordt verwezen naar de toelichtingen op het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Bij de toepassing van artikel 4.103 van het Besluit bouwwerken leefomgeving hoeft geen onderzoek te worden gedaan naar het geluid op de gevel van het geluidgevoelige gebouw dat maatgevend is voor de geluidwering van het gebouw. De waarde van het gezamenlijke geluid wordt al bepaald bij het toelaten van het betreffende gebouw in het omgevingsplan. Bij globale omgevingsplannen kan die bepaling zijn doorgeschoven naar het verlenen van een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit, maar ook in dat geval is de waarde van het gezamenlijke geluid bekend als artikel 4.103 wordt toegepast.

Het tweede lid van artikel 4.103 biedt wel de mogelijkheid om het gezamenlijke geluid opnieuw te bepalen. Die mogelijkheid is niet gewijzigd ten opzichte van het Bouwbesluit 2012. Wel is de voorwaarde vervallen dat het artikel alleen kan worden toegepast als herberekening leidt tot

minder geluidwering. Het bevoegd gezag kan het artikel ook toepassen als dat leidt tot meer geluidwering.

In het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn geluidregels opgenomen voor het toelaten van geluidgevoelige gebouwen in de omgeving van activiteiten die niet op een industrieterrein worden uitgevoerd. Bij het toelaten van geluidgevoelige gebouwen in de nabijheid van die activiteiten kan een toets aan de binnenwaarde aan de orde zijn die kan leiden tot extra bescherming van die woningen tegen het geluid van die activiteiten. Het eerste lid, onder b, van artikel 4.103 is daarop aangepast door te verwijzen naar het geluid van activiteiten als bedoeld in paragraaf 5.1.4.2.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. De binnenwaarde is 35 dB(A) is niet aangepast.

Wijziging artikel 5.23

Het eerste lid van artikel 5.23 is overeenkomstig artikel 4.103 gewijzigd zodat ook hier wordt verwezen naar het gezamenlijke geluid op de gevel van het geluidgevoelige gebouw. Dit artikel heeft betrekking op het wijzigen van een gebruiksfunctie (transformatie) van een bestaand niet-geluidgevoelig gebouw. Vaak is de gevel van een bestaand gebouw nog van voldoende kwaliteit en behoeft dit niet te worden vervangen of ingrijpend gewijzigd. Daarom geldt bij functiewijziging een binnenwaarde van 38 dB. Het gebouw krijgt dan een geluidwering die ten minste is gedimensioneerd op die binnenwaarde, maar de geluidwering mag niet minder worden dan het rechtens verkregen niveau (conform de hoofdregel van artikel 5.4 van het Besluit bouwwerken leefomgeving). De binnenwaarde voor een geluidgevoelig gebouw dat door transformatie ontstaat is 5 dB hoger dan de binnenwaarde voor reguliere geluidgevoelige gebouwen. Hiermee wordt voorkomen dat bij functiewijziging een gevel alleen omwille van het geluid vervangen moet worden. Als de gevel om andere redenen (bijvoorbeeld bouwkundige) moet worden vervangen of ingrijpend gewijzigd, kan de geluidwering wel direct worden verbeterd. Daarom is in het nieuwe tweede lid van artikel 5.23 bepaald dat in dat geval de nieuwbouweisen gelden.

In tabel 3.49 is voor een geluidgevoelig gebouw dat door wijziging van de gebruiksfunctie geluidgevoelig is geworden een binnenwaarde van 41 dB opgenomen. Ook voor transformatiewoningen geldt dat bij overschrijding van de binnenwaarde de geluidwerende maatregelen zodanig moeten worden gedimensioneerd dat het geluid tot $41-3=38$ dB wordt teruggebracht.

Het derde lid biedt de mogelijkheid om de waarde van het gezamenlijke geluid opnieuw te berekenen. De werking is gelijk aan het tweede lid van artikel 4.103. Korthedshalve wordt verwezen naar de toelichting op dat artikel.

Wijziging bijlage I bij artikel 1.1

De begripsomschrijving van 'geluidsgevoelig terrein' verwijst nu nog naar het gelijkkluidende begrip in de Wet geluidhinder. Omdat deze wet met de Aanvullingswet geluid Omgevingswet is ingetrokken, wordt deze begripsomschrijving thans gewijzigd.

Artikel V (Invoeringsbesluit Omgevingswet)

Het Invoeringsbesluit Omgevingswet wordt gewijzigd met bruidsschatregels.

Onderdeel A

Aan artikel 7.1 Hoofdstukken bruidsschat omgevingsplan wordt een afdeling 2.3a toegevoegd met regels voor geluid van wegen en spoorwegen.

Onderdeel B

Aan de toelichting bij de bruidsschat wordt de toelichting op de toegevoegde artikelen toegevoegd. Deze is opgenomen in bijlage 1 bij deze toelichting.

Hoofdstuk 2. Intrekken en wijziging en intrekking andere regelgeving

Artikel VI (intrekking besluiten)

De in dit artikel genoemde besluiten vinden hun grondslag in hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer of de Wet geluidhinder en worden ingetrokken omdat die grondslagen met de Aanvullingswet geluid Omgevingswet komen te vervallen.

De inhoud van het Besluit geluid milieubeheer en het Besluit geluidhinder wordt met dit besluit, tezamen met de nodige wijzigingen en aanvullingen, ingepast in het Besluit kwaliteit leefomgeving, het Omgevingsbesluit, het Besluit bouwwerken leefomgeving en het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer.

De sanering van industrielawaai is al enige jaren afgerond zodat het Besluit saneringsmaatregelen industrielawaai 1994 zonder meer kan worden ingetrokken. De functie van de geluidszones bij industrieterreinen onder de Wet geluidhinder wordt overgenomen door de systematiek van geluidproductieplafonds zodat ook het Besluit vaststelling geluidzone Tweede Maasvlakte kan worden ingetrokken.

Artikel VII (wijziging Besluit algemene bepalingen inzake het wegverkeer) [artikel 18, derde lid, Wegenverkeerswet 1994]

In artikel 5.78m van het Besluit kwaliteit leefomgeving dat met dit Aanvullingsbesluit wordt ingevoegd, is geregeld dat bij aanleg of wijziging van een gemeenteweg, waterschapsweg of lokale spoorweg wordt getoetst aan geluidnormen. Wat in dit verband onder 'wijziging' moet worden verstaan is bepaald in artikel 5.78j van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Ook verkeersbesluiten kunnen ertoe leiden dat de geluidbelasting in de omgeving van een gemeente- of waterschapsweg toeneemt. Het nieuwe artikel 21a van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer regelt dat in dat geval bij het nemen van die verkeersbesluiten ook wordt getoetst aan voornoemde geluidnormen. Daartoe wordt artikel 5.78m, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving van overeenkomstige toepassing verklaard bij het nemen van een verkeersbesluit, als dat besluit leidt tot een toename van het geluid met meer dan 1,5 dB.

Het gaat hierbij onder andere om verkeersbesluiten als bedoeld in artikel 15, eerste lid van de Wegenverkeerswet 1994, inhoudende de plaatsing of verwijdering van een verkeersteken of een onderbord dat een gebod of verbod inhoudt. Een voorbeeld is dat de op een gemeente- of waterschapsweg van toepassing zijnde maximumsnelheid hoger wordt. Dit kan het geval zijn als door middel van een verkeersbesluit een ter plaatse geldende maximumsnelheid (die lager is dan de wettelijke maximumsnelheid) wordt verhoogd of de grens van de bebouwde kom wordt verlegd. Ook kan het gaan om verkeersbesluiten als bedoeld in artikel 15, tweede lid, van de Wegenverkeerswet 1994 die leiden tot een beperking of uitbreiding van het aantal categorieën weggebruikers dat van een weg of weggedeelte gebruik kan maken.

Het bevoegd gezag zal telkens moeten beoordelen of zo'n verkeersbesluit leidt tot een toename van het geluid van meer dan 1,5 dB, in welk geval artikel 21a van toepassing is. Bij veranderende verkeersintensiteiten geldt als vuistregel dat hiervan in de praktijk doorgaans geen sprake is als de toename van de verkeersintensiteit, bij ongeveer gelijkblijvende verkeerssamenstelling, niet groter is dan 40%.

Artikel VIII (Besluit capaciteitsverdeling hoofdspoorweginfrastructuur) [artikel 59, vierde lid, Spoorwegwet]

Het gaat hier om een technische aanpassing. In artikel 3 van dit besluit worden algemene voorwaarden gesteld voor de toegangsovereenkomst over het gebruik van hoofdspoorweginfrastructuur tussen de beheerder (houder van een concessie voor het beheer) en de gerechtigde (vervoerders). De gerechtigde moet zich onder andere onthouden van handelen dat overschrijding van de op grond van de Omgevingswet als omgevingswaarden vastgestelde geluidproductieplafonds tot gevolg heeft. Artikel 3 van het Besluit capaciteitsverdeling hoofdspoorweginfrastructuur wordt ook technisch gewijzigd door artikel 5.9 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet.

Hoofdstuk 3. Overgangs- en invoeringsbepalingen

Artikel IX (begripsbepalingen) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

In dit artikel zijn enkele begrippen gedefinieerd die gebruikt worden in enkele overgangs- en invoeringsbepalingen over de eerste vaststelling van geluidproductieplafonds voor een bestaand industrieterrein. Na toepassing van deze invoeringsbepalingen is het industrieterrein 'over' naar het systeem van geluidproductieplafonds en hebben deze begrippen geen betekenis meer.

Artikel X (geluidproductieplafonds voor een bestaand industrieterrein) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

In artikel 3.6, tweede lid, van de Aanvullingswet geluid Omgevingswet is bepaald dat voor een op het tijdstip van inwerkingtreding van die wet bestaand industrieterrein uiterlijk op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip wordt voldaan aan de plicht tot het bij omgevingsplan vaststellen van geluidproductieplafonds. Over de hierbij te hanteren termijn vindt in het belang van de uitvoerbaarheid nog overleg met de koepelorganisaties plaats. Met die eerste vaststelling gaat het betreffende industrieterrein over van het systeem van de Wet geluidhinder naar het onder de Omgevingswet geldende systeem van geluidproductieplafonds.

Het heeft de voorkeur om zo snel mogelijk over te stappen op het nieuwe systeem, maar het is aan de betrokken gemeente om een geschikt moment te kiezen. Dat is bijvoorbeeld afhankelijk van lopende ontwikkelingen op het industrieterrein en de omgeving. De invoeringstermijn zal het bevoegd gezag voldoende tijd bieden om het vaststellingsbesluit voor te bereiden en te nemen. In die periode kunnen op grond van het overgangsrecht van de Aanvullingswet geluid Omgevingswet (artikel 3.6, eerste lid, onder a) nog vergunningen worden verleend op basis van het oude recht, maar dat is daarna niet meer mogelijk. Om de eerste geluidproductieplafonds te kunnen vaststellen, moeten ook voor de eerste keer geluidreferentiepunten worden bepaald. Hiervoor wordt verwezen naar artikel 3.31 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. In artikel 3.6, derde lid, van de Aanvullingswet geluid Omgevingswet is bepaald dat provinciale staten de geluidproductieplafonds moeten vaststellen voor een bestaand industrieterrein dat op het tijdstip van inwerkingtreding krachtens de Wet milieubeheer of de Wet ruimtelijke ordening bij provinciale verordening is aangewezen als industrieterrein van regionaal belang (zie artikel 163, tweede lid, van de Wet geluidhinder).

Eerste lid

In het algemeen gedeelte van deze toelichting is beschreven waarom de eerste geluidproductieplafonds niet rechtstreeks kunnen worden afgeleid van de geldende grenswaarden op grond van de Wet geluidhinder, maar worden berekend met een bronmodel dat die op grond van de Wet geluidhinder toegelaten geluidproductie beschrijft. Anders gezegd: de toegelaten geluidproductie gaat mee naar het systeem van geluidproductieplafonds. In het eerste lid is daarom bepaald dat de eerste vaststelling moet plaatsvinden op grond van de geluidproductie op het industrieterrein zoals die tot het moment van eerste vaststelling van de

geluidproductieplafonds (i.c. de toepassing van dit artikel) was toegestaan. Die toegelaten geluidproductie wordt begrensd door alle grenswaarden op grond van de Wet geluidhinder.

In artikel IX is bepaald dat onder grenswaarden Wet geluidhinder worden verstaan alle bij of krachtens de Wet geluidhinder geldende of vastgestelde grenswaarden. Die bestaan onder meer uit de buitengrens van de geluidzone. Op elk punt van die zonegrens mag de geluidbelasting niet hoger zijn dan 50 dB(A) etmaalwaarde. De toegestane geluidproductie wordt ook begrensd door de voor woningen, andere geluidgevoelige bouwwerken en geluidgevoelige terreinen (als bedoeld in artikel 1 van de Wet geluidhinder) vastgestelde ten hoogste toelaatbare waarde van de geluidbelasting. Dat kan zijn een voor een saneringswoning vastgestelde zogenoemde maximaal toelaatbare geluidbelasting of een (na vaststelling van de geluidzone) voor nieuwe woningen vastgestelde hogere waarde. Uiteraard moet worden uitgegaan van de grenswaarden op grond van de Wet geluidhinder zoals die gelden op het moment van de in het eerste lid bedoelde eerste vaststelling. De toegestane geluidproductie zal in de praktijk vooral worden begrensd door de maximaal toelaatbare geluidbelastingen die gelden voor de meest nabij gelegen woningen. Bij afwezigheid van woningen zal de zonegrens bepalend zijn. Dat verschilt uiteraard van industrieterrein tot industrieterrein.

Van belang is dat de geluidproductie moet worden bepaald bij maximale benutting van de geldende grenswaarden op grond van de Wet geluidhinder. Maximale benutting betekent dat voor elk van de drie afzonderlijk etmaalperioden moet worden uitgegaan van maximale benutting. Bij een grenswaarde van bijvoorbeeld 58 dB(A) etmaalwaarde is de maximale geluidproductie in de dagperiode de geluidproductie die leidt tot een geluidniveau van 58 dB(A), de toegestane geluidproductie in de avondperiode de geluidproductie die leidt tot een geluidniveau van 53 dB(A) en de toegestane geluidproductie in de nachtperiode de geluidproductie die leidt tot een geluidniveau van 48 dB(A).

Door middel van een akoestisch onderzoek moet worden bepaald hoe de geldende grenswaarden Wet geluidhinder maximaal benut kunnen worden. In het Aanvullingsbesluit zijn geen eisen gesteld aan de wijze waarop de geluidproductie daarbij over het industrieterrein moet worden verdeeld. Het ligt wel voor de hand om aan te sluiten bij de bestemming van de percelen zodat de verdeling van de geluidproductie een reëel beeld geeft van de werkelijkheid.

Het zal vaak niet mogelijk zijn om alle op grond van de Wet geluidhinder geldende grenswaarden volledig te benutten. De geluidruimte op de zonegrens zal bijvoorbeeld vaak niet volledig benut kunnen worden omdat de grenswaarden voor meer nabijgelegen woningen meer bepalend zijn. In het eerste lid is daarom bepaald dat moet worden uitgegaan van een maximale benutting en niet van volledige benutting van alle grenswaarden. Hiermee gaat geen geluidruimte voor het industrieterrein verloren omdat ook in het systeem van de Wet geluidhinder niet alle grenswaarden volledig gebruikt konden worden. Het 'verlies' aan geluidruimte is geen gevolg van de overgang op het systeem van geluidproductieplafonds. Het bevoegd gezag moet in het kader van de eerste vaststelling motiveren (zie ook artikel XI) hoe zij de grenswaarden op grond van de Wet geluidhinder zo maximaal mogelijk heeft benut. Het is niet nodig om alle grenswaarden te betrekken in het onderzoek. Bijvoorbeeld op de zonegrens kan worden uitgegaan van een representatief aantal punten.

De toegestane geluidproductie moet worden beschreven met een akoestisch rekenmodel. Bij het opstellen van dat model kan worden uitgegaan van een al beschikbaar bestemmingsplanmodel, zonebeheermodel of een bouwplantoetsingsmodel dat voor de toetsing op grond van de artikelen 59 en 60 van de Wet geluidhinder is gebruikt. In de niet-etmaalwaarde bepalende etmaalperioden moet vanwege de eis van 'maximale benutting' geluidproductie worden toegevoegd zodat de zogenoemde 'latente etmaalruimte' beschikbaar blijft voor het industrieterrein. Het bevoegd gezag kan dat opvullen op verschillende manieren doen en moet motiveren hoe is voldaan aan de eis van 'maximale benutting'. Het bevoegd gezag maakt in deze een beoordeling. Daarom worden de eerste geluidproductieplafonds bij besluit vastgesteld en is een invoering van rechtswege niet mogelijk.

Nadat de eerste geluidproductieplafonds zijn vastgesteld, treedt voor het betreffende industrieterrein het systeem van geluidproductieplafonds als geheel in werking, dus ook de omgevingsprocedures. In die omgevingsprocedures, zoals bijvoorbeeld artikel 5.78t van het Besluit kwaliteit leefomgeving voor nieuwe geluidgevoelige gebouwen, moet worden uitgegaan van de geluidbelasting die de nieuwe gebouwen gaan ondervinden bij volledige benutting van de (dan geldende) geluidproductieplafonds. Bij die berekening wordt voor wat betreft de geluidproductie op het industrieterrein gebruik gemaakt van het rekenmodel waarmee die geluidproductieplafonds zijn bepaald.

De in het eerste lid bedoelde geluidproductie moet worden bepaald op grond van de wettelijke bepalingen van de Wet geluidhinder zoals die luiden onmiddellijk voorafgaande aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dat zal zo worden bepaald in de Omgevingsregeling. Dat betekent onder meer dat het geluid van windturbines buiten beschouwing blijft en dat redelijke sommatie mag worden toegepast, uiteraard als daartoe al eerder besloten was. Bij de bepaling van de geluidproductie wordt ook rekening gehouden met de invloed van objecten in de op grond van de Wet geluidhinder geldende geluidzone.

De toepassing van artikel X kan ook worden gecombineerd met andere toepasselijke artikelen van afdeling 3.5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. De met toepassing van artikel X bepaalde eerste geluidproductieplafonds kunnen dus bijvoorbeeld direct met toepassing van artikel 3.32 van het Besluit kwaliteit leefomgeving worden gewijzigd (verhoogd of verlaagd). In feite worden dan twee besluiten tegelijk genomen (invoering en wijziging) en uit het besluit moet daarom ook duidelijk blijken hoe elke plafondwaarde is samengesteld uit een invoeringsdeel en een (bij verlaging negatief) wijzigingsdeel. In artikel XII is het toepassen van artikel 3.44 van het Besluit kwaliteit leefomgeving voor bepaalde situaties verplicht gesteld. Het gaat dan om situaties waarin niet onmiddellijk na het vaststellen van een geluidproductieplafond aan dat plafond worden voldaan. Dan moet met het genoemde artikel 3.44 een termijn worden gesteld waarop wel wordt voldaan.

In het besluit waarmee de eerste geluidproductieplafonds worden vastgesteld moet inzichtelijk worden gemaakt hoe de transitie naar het nieuwe systeem wordt gemaakt. Dat wordt bevorderd door in het besluit aan te geven:

- welke grenswaarden Wet geluidhinder zijn betrokken bij het bepalen van de geluidproductie op het industrieterrein;
- de berekende geluidbelasting L_{den} en geluidbelasting L_{night} op de gevels waarop de bovenbedoelde grenswaarden betrekking hebben bij maximale benutting van die grenswaarden;
- de voor het bestaande industrieterrein toegepaste aftrek als bedoeld in artikel XI.

Tweede lid

In het eerste lid is de hoofdregel voor de eerste vaststelling gegeven. In het tweede lid zijn aanvullende regels gesteld. Onder a is geregeld dat bij het bepalen van de geluidproductie de geluidregels van het bestemmingsplan in acht moeten worden genomen. Over het algemeen beschrijven die geluidregels een perceelsgebonden geluidverdeling die bij het bepalen van de in het eerste lid bedoelde geluidproductie in acht moet worden genomen. In acht nemen betekent dat afwijken niet is toegestaan: de in de geluidregels van het bestemmingsplan bedoelde geluidproductie moet worden gerespecteerd. Onder b is bepaald dat rekening moet worden gehouden met een voor dat industrieterrein geldend zonebeheerplan als bedoeld in artikel 164 van de Wet geluidhinder. Onder c is bepaald dat bij het vaststellen van de geluidproductie geen rekening mag worden gehouden met de beoogde afname van het geluid door het uitvoeren van de in een geluidreductieplan vastgelegde maatregelen. Dat volgt ook al uit het eerste lid waarin is bepaald dat moet worden uitgegaan van de geldende grenswaarden op grond van de Wet geluidhinder. In het tweede lid is onder d bepaald dat de geluidproductie in ieder geval voldoende

moet zijn voor de aan bestaande bedrijven vergunde geluidruimte. Die moet in acht worden genomen, de eerder toegestane geluidproductie moet worden gerespecteerd.

Derde lid

De situatie kan zich voordoen dat het in het tweede lid, onder a, bedoelde geluid of het in het tweede lid, onder d, bedoelde geluid niet past binnen de in het eerste lid bedoelde grenswaarden Wet geluidhinder. Er is dan sprake van een bestaande overschrijding van Wet geluidhinder grenswaarden. In dat geval blijft het eerste lid bepalend en moet de geluidproductie onverkort worden bepaald op grond van een maximale benutting van de grenswaarden Wet geluidhinder.

Dat betekent wel dat het geluid van het industrieterrein niet voldoet aan de eerste geluidproductieplafonds zodra die zijn vastgesteld. Daarom is in dit derde lid ook bepaald dat artikel 3.44 van het Besluit kwaliteit leefomgeving moet worden toegepast zodat een termijn wordt gesteld waarop wel voldaan zal worden aan de eerste geluidproductieplafonds. Het bevoegd gezag bepaalt die termijn zelf.

Vierde lid

In het systeem van de Wet geluidhinder werd het geluid van emplacementen gerekend tot industrielawaai. Dat gold ook voor het geluid door het overstaan van treinen, het rangeren, reinigen en door alle andere activiteiten. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is daarin verandering gekomen. Het geluid van treinen op emplacementen wordt nu gereguleerd met het systeem van geluidproductieplafonds voor spoorwegen en wordt niet meer gerekend tot het geluid van industrie. In artikel 3.23 van het Besluit kwaliteit leefomgeving is bepaald dat het geluid van treinen op emplacementen wordt betrokken bij het bepalen van het geluid van hoofdspoorwegen. Dat betekent voor emplacementen die liggen op een industrieterrein dat het geluid niet meer, zoals onder de Wet geluidhinder het geval was, wordt gerekend tot het geluid van het industrieterrein. Dat geluid is eerder wel betrokken bij het vaststellen van de in het eerste lid bedoelde grenswaarden Wet geluidhinder. Het vierde lid corrigeert daarvoor door te bepalen dat de in het eerste lid bedoelde geluidproductie overeenkomstig moet worden verlaagd, zodat het geluid niet wordt betrokken bij het bepalen van de eerste geluidproductieplafonds.

Vijfde lid

In het nieuwe stelsel van de Omgevingswet is het begrip 'inrichting' verlaten en vervangen door 'activiteit'. Het verlaten van het begrip inrichting laat over het algemeen geen grote verschuivingen zien. Dat geldt ook voor het geluid van een industrieterrein. Onder de Wet geluidhinder werd onder het geluid van een industrieterrein verstaan het geluid 'veroorzaakt door de gezamenlijke inrichtingen op een industrieterrein'. Dat komt overeen met het geluid van een industrieterrein als dat wordt bepaald zoals is voorgeschreven in artikel 3.24 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Een uitzondering daarop kan zijn het geluid van afgemeerde zeeschepen, ook wel aangeduid als het nestgeluid van schepen of de hotelfunctie. Dat geluid is onder de Wet geluidhinder niet in alle gevallen volledig toegerekend aan een inrichting. De omstandigheid dat een activiteit die geluid voortbrengt in het verleden buiten beschouwing is gelaten bij de beoordeling van het totale geluid van een industrieterrein, vormt geen reden om dat ook in het nieuwe systeem van geluidproductieplafonds te blijven doen. Het gaat hier immers om activiteiten als bedoeld in de wet en dat betekent dat het geluid ook binnen het toepassingsbereik van artikel 3.18 van het Besluit kwaliteit leefomgeving valt. Dat kan bij invoering van het systeem van geluidproductieplafonds tot een knelpunt leiden als het geluid van afgemeerde schepen relevant bijdraagt aan het geluid van een industrieterrein. Het is dan niet zonder meer inpasbaar binnen de in het eerste lid bedoelde grenswaarden Wet geluidhinder, die eerder zonder het geluid van varende schepen zijn vastgesteld.

Het vijfde lid biedt daarom de mogelijkheid om het geluid van afgemeerde schepen bij invoering van het systeem van geluidproductieplafonds toe te voegen aan het geluid van een

industrieterrein. Bij de invoering van het systeem van geluidproductieplafonds wordt het geluid door een industrieterrein op geluidgevoelige gebouwen niet getoetst aan normen, en dat geldt evenzo voor het geluid van afgemeerde schepen dat wordt toegevoegd. Dat is aanvaardbaar omdat het geluid van het industrieterrein alleen in juridische zin toeneemt. In werkelijkheid is het geluid immers altijd al aanwezig geweest.

In dit lid is wel de voorwaarde gesteld dat het moet gaan om geluid van afgemeerde schepen dat niet eerder is betrokken bij het vaststellen van de in het eerste lid bedoelde grenswaarden Wet geluidhinder. Het kan ook zijn dat het geluid van afgemeerde schepen wel eerder is betrokken bij het vaststellen van grenswaarden, maar dat het geluid naar het oordeel van het bevoegd gezag niet is betrokken overeenkomstig de instructieregels van dit besluit. Het vijfde lid biedt door de gekozen formulering ook de mogelijkheid om dat bij invoering van het systeem van geluidproductieplafonds te corrigeren. Dit vijfde lid is niet bedoeld voor het bij invoering van het systeem verhogen van geluidproductieplafonds om geluidruimte te creëren voor andere activiteiten op het industrieterrein. Daarvoor moet artikel 3.32 van het Besluit kwaliteit leefomgeving worden toegepast.

Dit invoeringsartikel wordt eenmalig toegepast, het systeem van geluidproductieplafonds kan maar één keer worden ingevoerd. Als naderhand onjuistheden worden geconstateerd in de geluidproductieplafonds die met toepassing van dit artikel zijn bepaald, kunnen die met toepassing van artikel 3.39 van het Besluit kwaliteit leefomgeving worden hersteld. Voor het herstellen van onjuistheden wordt het geluid op geluidgevoelige gebouwen niet getoetst. Artikel 3.39 wordt ook toegepast voor het herstellen van fouten in het geluidregister.

Artikel XI (bestaand industrieterrein waarop redelijke sommatie is toegepast) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

De Wet geluidhinder bood in het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012 de mogelijkheid om het geluid van bedrijven op een industrieterrein redelijker te sommeren. Die redelijke sommatie werd uitgewerkt in de vorm van een aftrek van 1, 2 of 3 dB op de volgens het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012 berekende geluidbelasting van een industrieterrein als geheel. Als een aftrek voor redelijke sommatie is toegepast, heeft het bevoegd gezag geanticipeerd op het effect van jaarmiddeling.

Bij inwerkingtreding van dit besluit wordt ook voor industrielawaai overgestapt op de jaargemiddelde dosismaat L_{den} . Het geluid van een industrieterrein als geheel moet worden berekend in L_{den} . Dat betekent dat ook het geluid van individuele bedrijven op een industrieterrein jaargemiddeld moet worden berekend. Daardoor neemt het berekende geluid van bedrijven af en neemt ook het geluid van het industrieterrein (het gezamenlijke geluid van die bedrijven) af. Die afname zal pas na inwerkingtreding van dit besluit plaats kunnen vinden. Bij de invoering van het nieuwe systeem wordt immers uitgegaan van de nu vergunde situatie waarin bedrijven elke dag van het jaar volgens de representatieve bedrijfssituatie in werking mogen zijn. Na inwerkingtreding kan de jaarmiddeling worden verwerkt in de geluidregels van het omgevingsplan en de omgevingsvergunningen van bedrijven en zal het effect van jaarmiddeling geleidelijk zichtbaar gaan worden in de vorm van een afname van het berekende geluid. Bij het toepassen van de aftrek voor redelijke sommatie heeft het bevoegd gezag geanticipeerd op dat effect.

De aftrek voor redelijke sommatie kan onder de Wet geluidhinder op twee manieren zijn toegepast, wat ook bepalend is voor de wijze waarop de redelijke sommatie moet worden gecorrigeerd bij het invoeren van het systeem van geluidproductieplafonds voor een bestaand industrieterrein.

A: De redelijke sommatie is toegepast bij het vaststellen van een grenswaarde Wet geluidhinder, bijvoorbeeld een hogere grenswaarde voor een nieuw geprojecteerde woning. In dat geval is een grenswaarde bijvoorbeeld 2 dB lager vastgesteld. De aftrek voor redelijk sommatie is dan in die grenswaarde verwerkt.

B: De redelijke sommatie is alleen toegepast bij het toetsen aan een eerder zonder aftrek vastgestelde grenswaarde.

Situatie A

In artikel VI is bepaald dat bij de invoering moet worden uitgegaan van de bij of krachtens de Wet geluidhinder geldende of vastgestelde grenswaarden. In de onder A bedoelde situatie is de redelijke sommatie verwerkt in één of meerdere grenswaarden Wet geluidhinder. Daardoor wordt de in het eerste lid van artikel VI bedoelde toegestane geluidproductie op het industrieterrein correct bepaald en wordt een eerste geluidproductieplafond ook op de correcte waarde vastgesteld. Dat geluidproductieplafond zal echter wel direct na de invoering worden overschreden (in het voorbeeld 2 dB) omdat op het moment van invoering de jaarmiddeling nog niet is verwerkt in de geluidvoorschriften van de bedrijven.

Omdat een geluidproductieplafond een omgevingswaarde met resultaatsverplichting is moet het bevoegd gezag ervoor zorgen dat de overschrijding wordt opgeheven. Omdat daarvoor tijd nodig is, is in het tweede lid van artikel XII bepaald dat gedurende een periode van twee jaar niet hoeft te worden voldaan aan de eerste geluidproductieplafonds. Dat geeft het bevoegd gezag een redelijke termijn om de jaarmiddeling te verwerken in de geluidregels en -voorschriften voor bedrijven. Gedurende die periode zal de berekende geluidproductie geleidelijk gaan afnemen en uiteindelijk voldoen aan het geluidproductieplafond.

Situatie B

In de onder B bedoelde situatie is bij het toetsen aan grenswaarden geanticipeerd op het effect van jaarmiddeling, maar is dat niet verwerkt in de waarde van de grenswaarden. Op grond van artikel X moet echter bij het bepalen van de toegestane geluidproductie wel van deze geldende grenswaarden worden uitgegaan. Daardoor zouden de eerste geluidproductieplafonds te hoog worden vastgesteld. Daarom is in artikel XI bepaald dat de eerder toegepaste aftrek redelijke sommatie wordt omgezet in een overeenkomstige verlaging van de geluidproductieplafonds.

Ook hierbij geldt dat het eerste geluidproductieplafond direct na het van kracht worden zal worden overschreden omdat op het moment van invoering de jaarmiddeling nog niet is verwerkt in de geluidregels en -voorschriften van de bedrijven. Daarom is in het tweede lid van artikel XII bepaald dat ook in dit geval gedurende een periode van twee jaar niet hoeft te worden voldaan aan de eerste geluidproductieplafonds.

Artikel XII (afwijkend tijdstip en afwijkende termijn waarbinnen aan het geluidproductieplafond wordt voldaan) [artikel 2.24, eerste lid, ow]

Op grond van artikel 3.42 van het Besluit kwaliteit leefomgeving moet vanaf het moment van vaststelling worden voldaan aan een geluidproductieplafond. Dat geldt ook voor de met toepassing van artikel X vastgestelde eerste geluidproductieplafonds. In twee gevallen kan niet direct worden voldaan aan die eerste geluidproductieplafonds.

Dat is ten eerste het geval als een geluidreductieplan in uitvoering is. In artikel X is bepaald dat bij het vaststellen van een eerste geluidproductieplafond geen rekening mag worden gehouden met de in het geluidreductieplan voorziene (toekomstige) afname van het geluid. In artikel XII is voor dit geval geregeld dat gedurende een bepaalde tijd niet hoeft te worden voldaan aan de eerste geluidproductieplafonds.

Hetzelfde geldt op grond van het tweede lid voor een industrieterrein waar redelijke sommatie als bedoeld in artikel XI is toegepast. Bij artikel XI is al toegelicht waarom in dat geval de eerste geluidproductieplafonds overeenkomstig lager moeten worden vastgesteld.

Artikel XIII (geluidproductieplafonds voor bestaande provinciale wegen) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Het eerste lid van dit artikel geeft de hoofdregel voor de eerste vaststelling van geluidproductieplafonds voor provinciale wegen. Hierbij is geen bezwaar en beroep mogelijk, zie artikel 2.3, onder 1, onder b, van de Aanvullingswet geluid Omgevingswet. De voorwaarde daarbij is dat de geluidproductieplafonds worden gebaseerd op de historische geluidproductie, vermeerderd met 1,5 dB. Het verdient de voorkeur dat uitgegaan wordt van de geluidproductie in één van de vijf kalenderjaren voorafgaande aan inwerkingtreding van dit besluit. De provincie kan op basis van praktische gronden een keuze maken waarbij het voor de hand ligt van betrouwbare en zo actueel mogelijke gegevens uit te gaan. Deze 1,5 dB geluidruimte is nodig om te voorkomen dat direct na invoering van het systeem van geluidproductieplafonds overschrijdingen van die plafonds dreigen. Ook in hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer werd een dergelijke geluidruimte in de eerste geluidproductieplafonds opgenomen.

In het tweede lid is geregeld dat de provincie in drie gevallen kan afwijken van het eerste lid. De instructieregels van artikel 3.32 van het Besluit kwaliteit en leefomgeving en volgende voor een toets in de omgeving zijn uitgesloten maar het derde lid bepaalt wel dat provinciale staten de gevolgen voor de leefomgeving aanvaardbaar moeten vinden. Daarom vergt dit wel een besluit waartegen rechtsbescherming mogelijk is. De drie gevallen zijn:

- a. Als eerder een besluit tot aanleg of reconstructie van de weg is genomen. Een dergelijk besluit zal onder de Wet geluidhinder getoetst zijn en mogelijk hebben geleid tot maatregelen. De provincie kan dan het geluidproductieplafond baseren op de gegevens van dat besluit. Dit betekent dat de brongegevens zoals de verkeersomvang, de snelheid, de geometrie van de weg en het type wegdek gelijk zijn aan de bij dat besluit horende gegevens. De motivatie van de aanvaardbaarheid is in dit geval eenvoudig, want er is eerder al een besluit genomen. Het ligt voor de hand voor deze mogelijkheid te kiezen als het besluit recent is en dus leidt tot een hoger geluidproductieplafond dan de hoofdregel.
- b. Als grote ruimtelijke plannen waartoe al besloten is leiden tot een andere verkeersomvang dan de huidige situatie. Dit kan bijvoorbeeld gaan om een grote nieuwbouwwijk die mede ontsloten wordt via de provinciale weg, waardoor die provinciale weg meer geluid zal gaan produceren dan past binnen het op grond van het eerste lid beoogde plafond. In dat geval kan het geluidproductieplafond hoger vastgesteld worden. Provinciale staten moeten dan wel motiveren dat de gevolgen voor de leefomgeving aanvaardbaar zijn.
- c. Als de provincie een stil wegdek heeft aangelegd zonder dat daar noodzaak toe was vanuit de regels van de Wet geluidhinder, bijvoorbeeld in het kader van de uitvoering van een actieplan als bedoeld in de EU-richtlijn omgevingslawaaier. De provincie kan er dan voor kiezen de geluidreductie van dit wegdek als extra geluidruimte in de geluidplafonds onder te brengen. Het geluidplafond wordt dan vastgesteld zonder het effect van het stille wegdek. Ook in dit geval moeten provinciale staten dan wel motiveren dat de gevolgen voor de leefomgeving aanvaardbaar zijn.

Dit invoeringsartikel wordt eenmalig toegepast, het systeem van geluidproductieplafonds kan maar één keer worden ingevoerd. Als naderhand onjuistheden worden geconstateerd in de geluidproductieplafonds die met toepassing van dit artikel zijn bepaald, kunnen die met toepassing van artikel 3.39 van het Besluit kwaliteit leefomgeving worden hersteld. Voor het herstellen van onjuistheden wordt het geluid op geluidgevoelige gebouwen niet getoetst. Artikel 3.39 wordt ook toegepast voor het herstellen van fouten in het geluidregister.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Artikel XIV (inwerkingtreding)

Inwerkingtreding geschiedt op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. Hiervoor is gekozen om te kunnen borgen dat er sprake is van een redelijke invoeringstermijn. Voor de inwerkingtreding is

het ook nodig dat alle benodigde uitvoeringsregels gereed zijn. Die zullen op hetzelfde tijdstip in werking treden. De regering streeft ernaar dat de Aanvullingswet geluid en dit Aanvullingsbesluit gelijktijdig in werking treden met de Omgevingswet zelf vanwege de sterke inhoudelijke samenhang. Voor een zorgvuldige invoering kan het aangewezen zijn om onderdelen op een later tijdstip in werking te laten treden. Dit artikel biedt die mogelijkheid.

Artikel XV (citeertitel)

Er zijn diverse algemene maatregelen van bestuur tot aanvulling van de besluiten op grond van de Omgevingswet vastgesteld. Omwille van consistentie en de herkenbaarheid zijn de diverse aanvullingsbesluiten allemaal voorzien van een citeertitel volgens hetzelfde model.

Deze nota van toelichting onderteken ik mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
S. van Veldhoven - Van der Meer

BIJLAGE 1

Toelichting hoofdstuk bruidsschat omgevingsplan

In Bijlage 2 Toelichting bruidsschat omgevingsplan bij het Invoeringsbesluit Omgevingswet wordt na paragraaf 2.3 de tekst opgenomen zoals die in deze bijlage is opgenomen.

AFDELING 2.3A AANLEGGEN OF WIJZIGEN VAN WEGEN OF SPOORWEGEN ZONDER GELUIDPRODUCTIEPLAFOND

Artikel 2.3a.1 Toepassingsbereik

Deze afdeling gaat over aanleg of reconstructie van een weg of spoorweg die weliswaar niet in strijd is met het geldende omgevingsplan, maar waarover geen afweging heeft plaatsgevonden bij de totstandkoming van dat plan. De afdeling ziet niet op rijkswegen en provinciewegen omdat daarvoor een geluidproductieplafond als omgevingswaarde is of wordt vastgesteld. Die geluidproductieplafonds beschermen die omliggende geluidgevoelige gebouwen tegen een eventuele toename van het geluid en dus hoeft het omgevingsplan daar niet in te voorzien. De bepaling is een omzetting van artikel 73, onder a (toepassingsbereik), artikel 79 (aanleg) en artikel 99 (reconstructie) van de Wet geluidhinder en artikel 4.4 van het Besluit geluidhinder. Het tijdelijk deel van het omgevingsplan heeft geen betrekking op provinciale wegen waarvoor nog geen geluidproductieplafond is vastgesteld, omdat daarvoor nog de Wet geluidhinder van toepassing is (zoals bepaald in artikel 3.5 van de Aanvullingswet geluid Omgevingswet).

Artikel 2.3a.2 Binnenplanse vergunning geluid weg of spoorweg

Eerste lid

Onder de Wet geluidhinder was voor aanleg of wijziging een besluit op aanvraag van het college van burgemeester en wethouders vereist. In dit omgevingsplan is dit besluit omgezet in een omgevingsvergunning voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit. Ook dit lid vormt een omzetting van de artikelen 79 (aanleg) en 99 (reconstructie) van de Wet geluidhinder en artikel 4.4 van het Besluit geluidhinder. In de praktijk zal het bij toepassing van deze artikelen overigens vrijwel altijd gaan om situaties waar nog onder de Wet geluidhinder over is besloten. In de formulering is echter de terminologie van het stelsel van de Omgevingswet gebruikt, omdat bestemmingsplannen en inpassingsplannen op grond van de Invoeringswet Omgevingswet onderdeel zijn geworden van het tijdelijk deel van het omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, onder a, van de Omgevingswet, en omgevingsvergunningen voor het afwijken van het bestemmingsplan en tracébesluiten gelden als omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Tweede lid

Hier zijn uitzonderingen op het eerste lid uit de oude regelgeving opgenomen, voor zover ze zien op wegen. Deze uitzonderingen zijn afkomstig uit de Wet geluidhinder: de begripsbepaling 'reconstructie van een weg' in artikel 1; artikel 1b, vijfde lid; en artikel 74. Opgemerkt wordt dat deze uitzonderingen niet allemaal gehandhaafd kunnen worden bij de ombouw van het tijdelijk deel van het omgevingsplan naar het nieuwe deel van het omgevingsplan. De instructieregels voor het geluid van gemeentelijke wegen, die zijn opgenomen in paragraaf 5.1.4.2a.3 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, kennen bijvoorbeeld niet de uitzondering voor 30-km-wegen en de uitzondering vanwege het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit.

Derde lid

Hier zijn uitzonderingen op het eerste lid uit de oude regelgeving opgenomen, voor zover ze zien op spoorwegen. Deze uitzonderingen zijn afkomstig uit artikel 1.1 van het Besluit geluidhinder: de begripsbepaling 'wijziging van een spoorweg' in het eerste lid van dat artikel en de uitzonderingen daarop in het tweede lid. Opgemerkt wordt dat deze uitzonderingen niet allemaal gehandhaafd

kunnen worden bij de ombouw van het tijdelijk deel van het omgevingsplan naar het permanente omgevingsplan.

Artikel 2.3a.3 Aandachtsgebied

Eerste lid

Dit bepaalt de ligging van het aandachtsgebied voor wegen en spoorwegen die zijn verweven of gebundeld met wegen. De aanwijzing is gelijk aan de geluidzone zoals die gedefinieerd werd in artikel 74, eerste lid, en artikel 75, eerste lid, van de Wet geluidhinder, waarbij de begripsbepalingen 'bebouwde kom', 'buitenstedelijk gebied' en 'stedelijk gebied' uit artikel 1 van die wet zijn uitgeschreven in de artikeltekst. Deze bepaling kan bij de omzetting van het tijdelijk deel van het omgevingsplan naar het nieuwe deel van het omgevingsplan worden geschrapt omdat bij ministeriële regeling zal worden voorzien in een regeling hiervoor.

Tweede lid

Dit bepaalt de ligging van het aandachtsgebied voor vrij liggende spoorwegen. De aanwijzing is afgeleid uit de Regeling zonekaart spoorwegen geluidhinder. Daar was een tabel van lokale spoorwegen opgenomen met voor alle spoorwegen een geluidzone van 100 meter aan weerszijde van het spoor, met uitzondering van drie in tunnels gelegen metro's waar de geluidzone 25 meter bedroeg. Dit betrof drie metro's die ondergronds gelegen zijn. Omwille van de beheerbaarheid is dat hier in tekst uitgewerkt. Het tijdelijke deel van het omgevingsplan kan immers, anders dan een ministeriële regeling, niet worden aangepast als er nieuwe spoorwegen worden aangelegd. Deze bepaling kan bij de omzetting van het tijdelijke deel van het omgevingsplan naar het nieuwe deel van het omgevingsplan worden geschrapt omdat bij ministeriële regeling zal worden voorzien in een regeling hiervoor.

Derde en vierde lid

Deze leden vormen een omzetting van artikel 75, tweede en derde lid, van de Wet geluidhinder en artikel 1.4a, tweede en derde lid, van het Besluit geluidhinder.

Artikel 2.3a.4 Aanvraagvereiste binnenplanse omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit geluid weg of spoorweg

Net als onder de Wet geluidhinder moet de initiatiefnemer een akoestisch onderzoek overleggen. De regeling is een omzetting van bepalingen in artikel 80 van de Wet geluidhinder in samenhang met artikel 77 en artikel 99, tweede lid, van die wet en artikel 4.5 in samenhang met artikel 4.10 van het Besluit geluidhinder. Opgemerkt wordt dat de gehanteerde standaardwaarde en de binnenwaarde waarnaar verwezen wordt niet zijn ontleend aan de normwaarden van de Wet geluidhinder en het Besluit geluidhinder, maar aan het Besluit kwaliteit leefomgeving zoals dat is gewijzigd door het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet. Dat was nodig omdat opnemen van oude normwaarden zou hebben betekend dat de bij die normwaarden behorende meet- en rekenvoorschriften hier opgenomen hadden moeten worden. Dat had de regeling te zeer gecompliceerd. De nieuwe normwaarden zijn, zoals beschreven in het algemeen deel van de toelichting bij het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet, gelijkwaardig aan de oude.

Artikel 2.3a.5 Beoordelingsregel aanvraag binnenplanse omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit geluid weg of spoorweg en artikel 2.3a.6 Voorschriften binnenplanse omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit geluid weg of spoorweg

De Wet geluidhinder bepaalde dat het college van burgemeester en wethouders in zijn besluit bepaalde welke maatregelen nodig zijn om te voorkomen dat de geluidsbelasting binnen de zone de hoogst toelaatbare waarden te boven zou gaan. Dat is te lezen als een regel over voorschriften. Omdat een binnenplans vergunningstelsel altijd een beoordelingsregel vereist, is deze regel hier uitsplitst in een beoordelingsregel, inhoudende dat het bevoegd gezag de omgevingsvergunning alleen verleent als binnenplanse omgevingsvergunning als de grenswaarde niet wordt

overschreden en in een regel over voorschriften, die inhoudt dat het bevoegd gezag de maatregelen voorschrijft die nodig zijn om te voorkomen dat niet aan de standaardwaarden voldaan wordt of dat het geluid op geluidgevoelige gebouwen toeneemt ten opzichte van het geluid direct voorafgaand aan de wijziging. Als de omgevingsvergunning niet verleend kan worden als binnenplanse omgevingsplanactiviteit, kan de aanvraag worden beoordeeld als een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Op die beoordeling zijn de regels van paragraaf 5.1.4.2a.3 van het Besluit kwaliteit leefomgeving van overeenkomstige toepassing.

De gehanteerde grenswaarde is niet ontleend aan de normwaarden van de Wet geluidhinder en het Besluit geluidhinder, maar aan het Besluit kwaliteit leefomgeving zoals dat is gewijzigd door het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet. In de toelichting op artikel 2.3a.4 is ingegaan op de achtergrond hiervan.